

Ośrodek Pomocy Społecznej Dzielnicy Włochy m.st. Warszawy

ul. Czereśniowa 35, 02-457 Warszawa, tel./faks 22 863 98 37

kancelaria@opswlochy.waw.pl, wlochy.um.warszawa.pl/waw/opswlochy

NIP 522-24-02-486, REGON 010827246

**SPRAWOZDANIE
Z DZIAŁALNOŚCI
OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ
DZIELNICY WŁOCHY
M. ST. WARSZAWY
ZA ROK 2024**

Warszawa

Marzec 2025

Sprawozdanie opracowała Dyrektor Iwona Adamiak
przy współpracy z kierownikami działów, zespołów i ośrodków wsparcia OPS

Spis treści

Wstęp	5
1. Charakterystyka Dzielnicy Włochy m.st. Warszawy	6
1.1. Dane dotyczące mieszkańców Dzielnicy Włochy	9
1.2. Dane dotyczące odbiorców pomocy społecznej	11
2. Charakterystyka Ośrodka	24
2.1. Cele i zadania Ośrodka	24
2.2. Struktura organizacyjna Ośrodka (schemat organizacyjny, kadra, szkolenia, infrastruktura)	26
3. Plan i wykonanie budżetu Ośrodka Pomocy Społecznej Dzielnicy Włochy w 2024 roku.....	37
4. Świadczenia z Ustawy o pomocy społecznej	50
4.1. Świadczenia pieniężne: zasiłki stałe, okresowe i celowe	50
4.2. Świadczenia niepieniężne	57
4.2.1. Praca socjalna.....	57
4.2.2. Dożywianie	61
4.3. Zapewnienie opieki osobom starszym i niepełnosprawnym, usług opiekuńczych w tym specjalistycznych	62
4.3.1. Usługi opiekuńcze (w tym sąsiedzkie), specjalistyczne usługi opiekuńcze oraz specjalistyczne usługi opiekuńcze świadczone przez osoby ze specjalistycznym przygotowaniem	62
4.3.2. Kierowanie do ośrodków wsparcia (Dzienne Domy Pomocy, Środowiskowe Domy Samopomocy) oraz do Mieszkań Treningowych lub Wspomaganych.	69
4.3.3. Kierowanie do domów pomocy społecznej	72
4.4. Sprawianie pogrzebów	74
4.5. Poradnictwo specjalistyczne	75
4.6. Interwencje kryzysowe.....	79
5. Świadczenia z innych ustaw	81
5.1. Realizacja obowiązków wynikających z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej	81
5.1.1. Asystenci rodziny.....	81
5.1.2. Usługi opiekuńcze dla rodzin z dziećmi.....	84
5.2. Realizacja obowiązków wynikających z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej	84
5.3. Pomoc materialna dla uczniów – stypendia i zasiłki szkolne	86
5.4. Potwierdzenie prawa do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.....	88
6. Projekty i Programy	90

6.1. Projekty (lokalne, socjalne)	90
6.1.2 Projekty zrealizowane w ramach inicjatywy lokalnej.....	90
6.1.3 Projekty realizowane przez Ośrodek.....	92
6.2 Warszawskie Partnerstwa dla Wolontariatu.....	96
6.3 Program rozwoju wolontariatu w Ośrodkach Pomocy Społecznej	100
7. Pozostała działalność.....	102
7.1 Działalność ośrodków wsparcia.....	102
7.2. Działania na rzecz społeczności lokalnej	125
7.3. Realizacja wolontariatu w Ośrodku.....	133
7.4. Działania na rzecz seniorów	136
7.5. Wsparcie osób w kryzysie bezdomności	139
7.6. Pomoc żywnościowa w ramach programu FEAD	142
7.7. Współpraca z Polskim Czerwonym Krzyżem	143
7.8. Program Osłonowy.....	143
7.9. Szlachetna Paczka.....	144
7.10. Pomoc dla klientów zgłaszających się po opuszczeniu zakładu karnego.	144
7.11. Współpraca z innymi instytucjami.	144
7.12. Działania na rzecz osób/rodzin przybywających z Ukrainy na skutek konfliktu zbrojnego	147
7.13. Działalność Zespołu Realizacji Świadczeń i Analiz	148
7.14. Kontrola zarządcza	150
Podsumowanie.....	154
Spis tabel i wykresów	156

Wstęp

Ośrodek Pomocy Społecznej Dzielnicy Włochy m.st. Warszawy jest jednostką organizacyjną Miasta Stołecznego Warszawy powołaną do realizacji zadań z zakresu polityki społecznej. Jednostka funkcjonuje na terenie dzielnicy Włochy od stycznia 1995r. Jest samorządową jednostką budżetową działającą na podstawie Statutu przyjętego Uchwałą Nr XXIX/918/2008 Rady Miasta Stołecznego Warszawy z dnia 17 kwietnia 2008r. w sprawie nadania statutów ośrodkom pomocy społecznej m.st. Warszawy z późniejszymi zmianami.

Ośrodek funkcjonuje na terenie dzielnicy Włochy realizując główny cel do którego została powołana - rozpoznawanie i zaspakajanie niezbędnych potrzeb życiowych osób i rodzin, które własnym staraniem nie są w stanie pokonać trudności życiowych oraz umożliwienie im bytowania w warunkach odpowiadających godności człowieka.

Działania Ośrodka zmierzają do realizacji zadań wynikających ze świadczenia usług pomocy społecznej zgodnie z ustawą z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, w szczególności polegających na:

- przyznawaniu i wypłacaniu przewidzianych ustawą świadczeń (różne rodzaje zasiłków, w różnych formach pomocy, w tym pomoc w naturze),
- świadczeniu pracy socjalnej (ukierunkowanie na zaawansowaną pracę socjalną),
- prowadzeniu i rozwoju niezbędnej infrastruktury socjalnej,
- analizie i ocenie zjawisk rodzących zapotrzebowanie na świadczenia z pomocy społecznej (diagnoza potrzeb),
- realizacji zadań wynikających z rozeznaczonych potrzeb społecznych,
- rozwijaniu nowych form pomocy społecznej i samopomocy w ramach zidentyfikowanych potrzeb.

Działania prowadzone przez Ośrodek Pomocy Społecznej mają na celu zapewnienie godnego życia i szans na rozwój dla wszystkich obywateli, niezależnie od ich pochodzenia, sytuacji życiowej czy stanu zdrowia. Szeroki zakres działań realizowanych przez Ośrodek skupia się zarówno na jednostce, umożliwiając zaspokojenia podstawowych potrzeb mieszkańców, ich integracji ze społecznością lokalną, tym samym przeciwdziałając wykluczeniu społecznemu, jak i na rodzinie jako podstawowej komórce społecznej, dążąc w miarę możliwości do doprowadzenia do życiowego usamodzielniania się tych rodzin, ich integracji ze środowiskiem, aby skutecznie zapobiegać powstawaniu nowych problemów społecznych.

W 2024 r. Ośrodek kontynuował działania na rzecz wspierania niezbędnych potrzeb mieszkańców Dzielnicy Włochy oraz obywateli Ukrainy przebywających na terenie Dzielnicy w związku z konfliktem zbrojnym na terenie tego państwa (wsparcie psychologiczne rodzin, pomoc finansowa).

1. Charakterystyka Dzielnicy Włochy m.st. Warszawy

Włochy są dzielnicą Warszawy położoną w południowo-zachodniej, lewobrzeżnej części miasta. Wg danych GUS dzielnica posiada powierzchnię 28,63 km².

Włochy graniczą:

- od zachodu z Ursusem,
- od północy z Bemowem, Wolą,
- od wschodu z Ochotą, Mokotowem,
- od południa z Ursynowem, powiatem pruszkowskim.

W skład dzielnicy wchodzi: Nowe i Stare Włochy, Raków, Salomea, Opacz Wielka, Okęcie, Żałuski i Paluch.

Dzielnica zyskuje obecnie coraz większą popularność stając się miejscem nowych inwestycji, przede wszystkim mieszkaniowych. Ponadto wiele renomowanych firm posiada siedziby właśnie na tym terenie (m.in. Microsoft, Avon, Mercedes – Benz i inne).

W dzielnicy dominuje głównie niska zabudowa, o której często decyduje obecność lotniska na jej terenie. Nie ma tutaj wielkich blokowisk, powstaje coraz więcej nowoczesnych osiedli. Deweloperzy, co widoczne jest po liczbie prowadzonych inwestycji, zdają sobie sprawę, że Włochy są perspektywiczną dzielnicą. Świadczy o tym wzrost liczby mieszkańców w każdym roku oraz rozbudowa rejonu Rakowa.

Duże znaczenie dla rozwoju dzielnicy mają przebiegające przez jej obszar dwie trasy wylotowe z Warszawy: al. Krakowska i Aleje Jerozolimskie, al. 4 czerwca 1989 r., a także Południowa Obwodnica Warszawy, które w znacznym stopniu przyczynią się do usprawnienia komunikacji nie tylko w dzielnicy. Bardzo dobrze rozwinięta jest komunikacja miejska, oprócz kilkunastu linii autobusowych, kursują linie tramwajowe oraz dwie kolejki – SKM i popularna WKD. Pozwala to na dotarcie do centrum w 15-20 min.

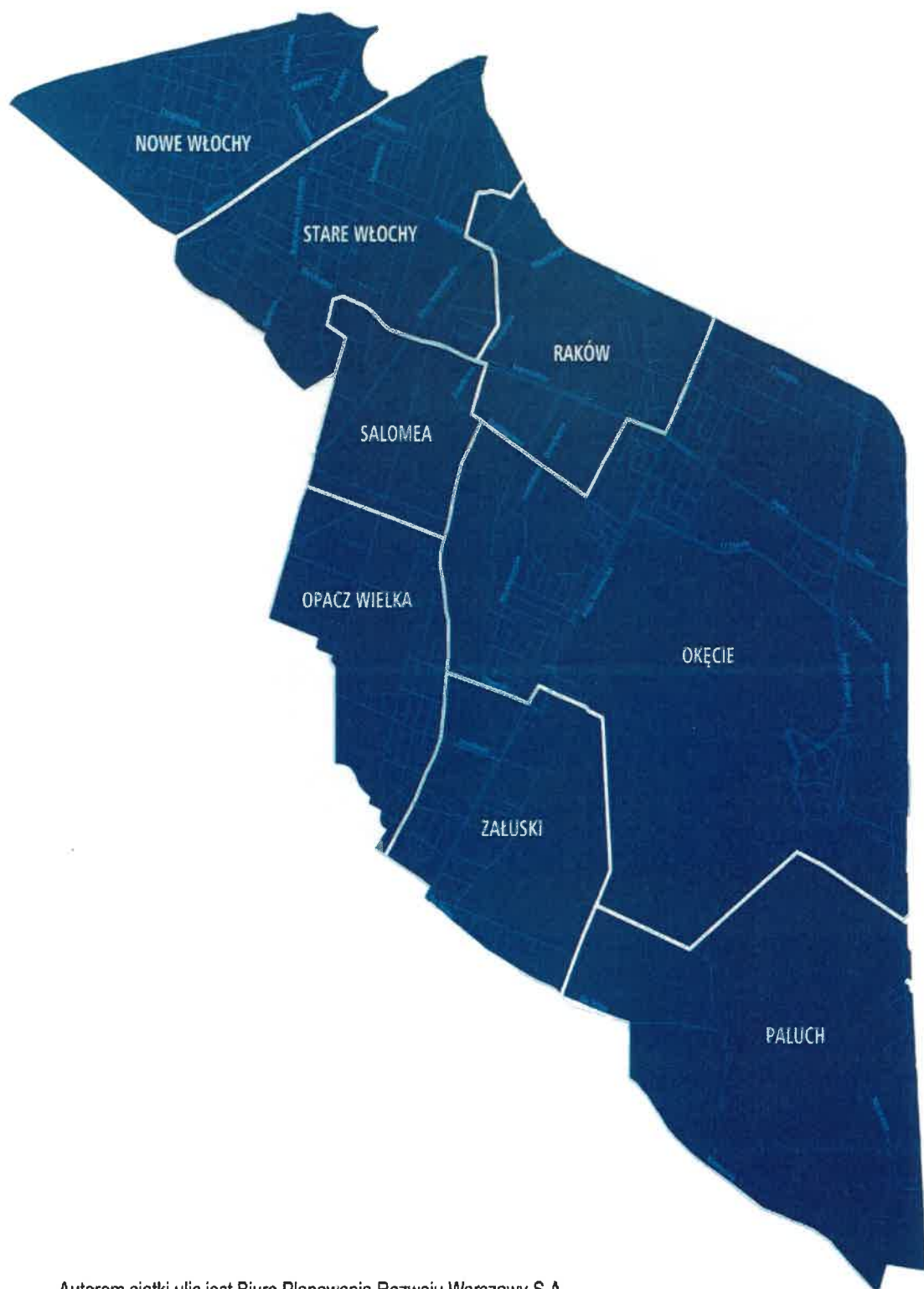
Mocnym punktem Dzielnicy Włochy jest swoisty krajobraz i rozproszona, ale obecna w wielu miejscach zieleń. Są tu dwa rozległe parki: stawy Cietrzewia z pięknym starodrzewem oraz Park Kombatanta ze stawami Kozioróżca, jak również Park Ogrody Kosmosu.

Oświata w Dzielnicy Włochy stanowi stosunkowo spójny system, obejmujący: po pierwsze różne poziomy kształcenia i wychowania oraz zróżnicowane typy placówek, po drugie uzupełniającą się wzajemnie oferta placówek publicznych (18) i niepublicznych (36). Wśród placówek publicznych najliczniejszą grupę stanowią przedszkola (10), wśród których znajduje się również 6 - oddziałowe przedszkole integracyjne. Edukację szkolną oferuje 6 szkół podstawowych, 3 licea ogólnokształcące oraz technikum wchodzące w skład Zespołu Szkół im. Bohaterów Narwiku. Swoją siedzibę ma tu także Państwowa Szkoła Muzyczna I stopnia im. Henryka Wieniawskiego oraz prywatna Uczelnia Techniczno-Handlowa (źródło: <https://wlochy.um.warszawa.pl/-/dzielnica-w-liczbach-1-1>).

Rysunek 1 - Podział administracyjny m.st. Warszawy

Rysunek 2 - Mapa dzielnicy Włochy

Autorem siatki ulic jest Biuro Planowania Rozwoju Warszawy S.A.

1.1. Dane dotyczące mieszkańców Dzielnicy Włochy

Według stanu na dzień 31.12.2024 r. liczba mieszkańców Dzielnicy Włochy m.st. Warszawy wynosiła 43 746 osób, z czego 53,16% stanowiły kobiety, a 46,84% mężczyźni.

Tabela 1 Liczba mieszkańców dzielnicy Włochy (osoby zameldowane na pobyt stały i czasowy) w latach 2022-2024 wg płci i wieku

ROK	2022		2023		2024	
Liczba mieszkańców ogółem	42 404		42 877		43 746	
Płeć	M	K	M	K	M	K
RAZEM	19 770	22 635	20 029	22 858	20 492	23 254

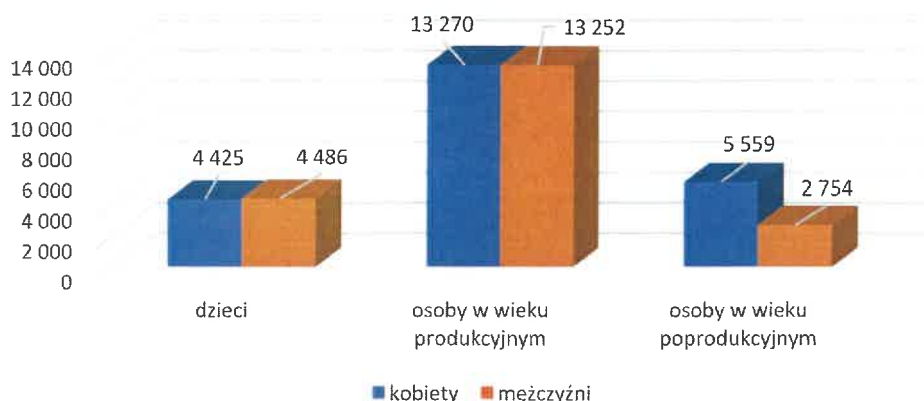
Źródło: opracowanie własne Ośrodka na podstawie informacji Urzędu m.st. Warszawy Biura Administracji i Spraw Obywatelskich Delegatury w Dzielnicy Włochy

Tabela 2 – Struktura mieszkańców Dzielnicy wg wieku i płci (zameldowania stałe i czasowe stan na 31.12.2024)

Wiek	Mężczyźni	Kobiety	Ogółem
0-17	4 486	4 425	8 911
18-65	13 252	-	13 252
18-60	-	13 270	13 270
> 65	2 754	-	2 754
> 60	-	5 559	5 559
ogółem	20 492	23 254	43 746

Źródło: opracowanie własne Ośrodka

Wykres 1 – Struktura mieszkańców Dzielnicy wg wieku i płci (dzieci, osoby w wieku produkcyjnym i poprodukcyjnym)

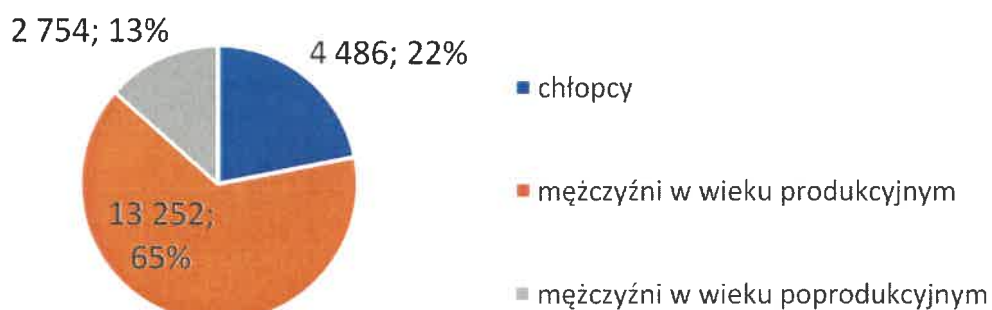
Źródło: opracowanie własne Ośrodka

Tabela 3 – Struktura mieszkańców Dzielnicy wg wieku i płci (chłopcy, mężczyźni w wieku produkcyjnym i poprodukcyjnym)

	Liczba osób
Chłopcy	4 486
Mężczyźni w wieku produkcyjnym	13 252
Mężczyźni w wieku poprodukcyjnym	2 754

Źródło: opracowanie własne Ośrodka

Wykres 2 – Struktura mieszkańców Dzielnicy wg wieku i płci (chłopcy, mężczyźni w wieku produkcyjnym i poprodukcyjnym)

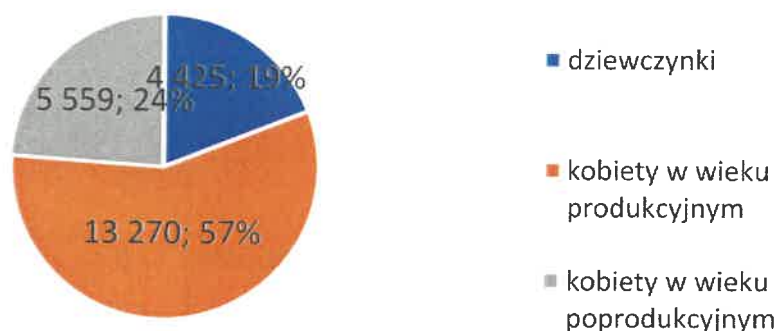
Źródło: opracowanie własne Ośrodka

Tabela 4 – Struktura mieszkańców Dzielnicy wg wieku i płci (dziewczynki, kobiety w wieku produkcyjnym i poprodukcyjnym)

	Liczba osób
Dziewczynki	4 425
Kobiety w wieku produkcyjnym	13 270
Kobiety w wieku poprodukcyjnym	5 559

Źródło: opracowanie własne Ośrodka

Wykres 3 – Struktura mieszkańców Dzielnicy wg wieku (dziewczynki, kobiety w wieku produkcyjnym i poprodukcyjnym)

Źródło: opracowanie własne Ośrodka

1.2. Dane dotyczące odbiorców pomocy społecznej

Tabela 5 – Powody przyznawania pomocy - dysfunkcje oraz liczba środowisk na przestrzeni lat 2022-2024 otrzymujących z OPS świadczenia przyznane decyzją administracyjną

Rodzaj dysfunkcji	Liczba rodzin 2022 rok	Liczba rodzin 2023 rok	Liczba rodzin 2024 rok
Ubóstwo	244	219	184
Sieroctwo	0	0	0
Bezdomność	36	39	32
Potrzeba ochrony macierzyństwa w tym potrzeba ochrony wielodzietności	6	6	6
Bezrobocie	38	28	34

Rodzaj dysfunkcji	Liczba rodzin 2022 rok	Liczba rodzin 2023 rok	Liczba rodzin 2024 rok
Niepełnosprawność	253	242	229
Długotrwała lub ciężka choroba	447	416	409
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego	27	15	8
Przemoc w rodzinie	0	0	1
Potrzeba ochrony ofiar handlu ludźmi	0	0	0
Alkoholizm	16	25	19
Narkomania	2	4	7
Trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu Zakładu Karnego	5	5	3
Trudności w integracji osób, które uzyskały status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą	5	4	2
Zdarzenie losowe	0	8	1
Sytuacja kryzysowa	0	0	1

Źródło: Sprawozdanie MRiPS-03 za I-XII.2024

Z analizy przedstawionych danych wynika, że powody zgłaszania się do ośrodka (tzw. dysfunkcje) rodzin z reguły są wynikiem działania wielu współistniejących czynników. Przedstawione zestawienie pokazuje, że podobnie jak w latach ubiegłych, w 2024 r. najczęstszą przyczyną przyznawania świadczeń była długotrwała lub ciężka choroba. Ilość środowisk, w których występuje ten problem nieznacznie zmalała w stosunku do lat 2022-2023 i wyniosła 409 rodzin. Konsekwencją długotrwałej lub ciężkiej choroby jest obniżenie jakości życia co często prowadzi do bezrobocia, bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego oraz ubóstwa, co nie pozwala na optymistyczną prognozę znacznego obniżenia się tej wartości w przyszłości. Analogicznie jak w latach poprzednich, w 2024 roku drugim co do wartości powodem do przyznawania świadczeń była niepełnosprawność, jednak w roku sprawozdawczym osiągnęła wartość 229 środowisk - w porównaniu do wcześniejszych lat 253 środowiska

w roku 2022 oraz 272 środowiska w 2023 r. Wielkość tej dysfunkcji można analizować podobnie jak długotrwałą lub ciężką chorobę. Nie wszystkie jednak osoby, których stan zdrowia uzasadniałby ubieganie się o ustalenie stopnia niepełnosprawności składają wnioski do komisji lekarskiej. Często jest to kwestia spełniania (lub nie) konkretnych wymogów komisji lekarskiej jak np. konieczność przedstawienia dokumentacji medycznej potwierdzającej proces leczenia, której zainteresowani nie posiadają. Innym powodem była bierność w działaniu lub brak wiedzy na temat praw przysługujących osobom przewlekle chorym.

Wskazać należy, że w dalszym ciągu utrzymuje się praktyka, iż komisje lekarskie orzekające o stopniu niepełnosprawności bardziej restrykcyjnie podchodzą do oceny stanu zdrowia zgłaszających się osób, co może mieć wpływ na wynik orzekania i liczby osób które są zaliczane do poszczególnych stopni niepełnosprawności. Ponadto, z powodu między innymi następstw stanu zagrożenia epidemicznego wywołanego chorobą Covid-19 i ograniczeniami związanymi z funkcjonowaniem Miejskiego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności oraz wprowadzeniu nowego świadczenia wspierającego z ZUS, w dalszym ciągu czas oczekiwania na rozpatrzenie złożonych wniosków jest relatywnie długi. Nadal zdarzają się sytuacje, w których klienci niezadowoleni z otrzymanych orzeczeń odwoływali się od wydanych decyzji do Wojewódzkiego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności, a następnie do sądu, który swoim wyrokiem utrzymywał w mocy wydane orzeczenia, bądź zmieniał je wydając wyroki o zaliczeniu do stopnia niepełnosprawności uprawniającego do przyznania świadczeń z pomocy społecznej. Proces ten trwał jednak długo (nawet kilka lat), co w efekcie wydłużało postępowanie np. w sprawie przyznania zasiłku stałego. W roku sprawozdawczym w mniejszym stopniu niż w latach poprzednich dało się zauważyć zapotrzebowania pracodawców na zatrudnianie osób posiadających orzeczenia. W dalszym ciągu jednak do Ośrodka zgłaszają się firmy poszukujące do pracy osób z niepełnosprawnością oraz Fundacje oferujące różnorodne wsparcie i pomoc w podjęciu zatrudnienia. Odnotowano sytuacje w których osoby korzystające z pomocy w formie zasiłków stałych lub celowych otrzymywały dane kontaktowe potencjalnych pracodawców i podejmowały zatrudnienie, tym samym rezygnując z pomocy Ośrodka. W roku sprawozdawczym stwierdzono także przypadki rezygnacji ze świadczeń pomocy społecznej osób posiadających orzeczenia o stopniu niepełnosprawności, które nabyły uprawnienia do świadczeń emerytalnych i tym samym ich sytuacja finansowa uległa poprawie.

W 2024 r. roku ponownie ubóstwo stanowiło ważne kryterium przy przyznawaniu świadczeń ze środków pomocy społecznej. W analizowanej tabeli znalazło się na trzecim miejscu. W 2023 r. w porównaniu do 2022 roku liczba środowisk dotkniętych ubóstwem

zmałała o 25, natomiast w 2024 roku zmałała o kolejne 35 środowisk w stosunku do roku 2023.

Zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 14 lipca 2021 roku w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej (Dz. U. 2021 poz. 1296) od dnia 1 stycznia 2022 roku kryteria dochodowe wynoszą - 776,00 zł dla osoby samotnie gospodarującej oraz 600,00 zł na osobę w rodzinie.

Z uwagi na niskie dochody wiele gospodarstw domowych nadal żyje w niedostatku i znajduje się poniżej kryterium dochodowego, co sprawia, że choć wskaźnik ilościowy maleje, to i tak ubóstwo jest jedną z głównych przyczyn zgłaszania się po pomoc. Z uwagi na ciągły wzrost cen towarów i usług oraz wysoką inflację osiągnięte dochody nie zabezpieczają podstawowych potrzeb bytowo-konsumpcyjnych osób/rodzin i dlatego osoby lub rodziny spełniające kryterium dochodowe, otrzymywały z Ośrodka pomoc na zaspokojenie niezbędnych i podstawowych potrzeb życiowych takich jak: zakup żywności, leków, odzieży, opłaty za użytkowanie lokalu etc. Ubóstwo zwiększa dystans pomiędzy poszczególnymi warstwami społecznymi, powoduje niemożność zaspokojenia potrzeb. Ze względu na podłoże, ubóstwo może być zawinione i niezawinione, przy czym zawinione jest udziałem ludzi, którzy są uzależnieni od alkoholu lub narkotyków, którzy nigdy nie pracowali bo odznaczają się chroniczną niechęcią do pracy, natomiast w ubóstwie niezawinionym żyją emeryci, renciści, osoby z rodzin niepełnych, wielodzietnych, niepełnosprawni, przewlekłe chorzy oraz bezrobotni, którzy utracili pracę w wyniku niekorzystnych zmian spowodowanych kryzysem. W kręgu zainteresowań Ośrodka znajdują się przede wszystkim osoby i rodziny, które nie ze swojej winy znalazły się w trudnej sytuacji. Wśród osób żyjących w ubóstwie znaczącą grupę stanowią osoby starsze utrzymujące się z niewysokich świadczeń z ZUS, jak również korzystające z pomocy Ośrodka w formie stałych świadczeń np. zasiłków stałych, zasiłków celowych czy obiadów w stołówce. W roku 2024 ponownie odnotowano spadek liczby rodzin z dziećmi, które zgłosiły się po pomoc z powodu ubóstwa, co może być spowodowane wzrostem dochodów gospodarstw domowych i wypłatą różnego rodzaju świadczeń socjalnych przysługujących na dzieci.

W roku 2022 zanotowano 38 środowisk korzystających ze świadczeń pomocy społecznej z powodu bezrobocia, natomiast w roku 2023 liczba osób/środowisk zgłaszających się po pomoc w związku z bezrobociem wyniosła tylko 28, jednak w roku 2024 osiągnęła poziom 34. Bezrobocie znalazło się w roku sprawozdawczym na czwartym miejscu w tabeli obrazującej powody przyznawania świadczeń.

Przyczyną tej sytuacji może być likwidacja stanowisk pracy w związku z pogarszającą się sytuacją gospodarczą oraz wysokimi kosztami produkcji. Ponadto, w dalszym ciągu to brak

odpowiednich kwalifikacji i doświadczeń zawodowych osób pozostających bez pracy, oczekiwania przełożonych wobec potencjalnych pracowników, a także brak motywacji u samych osób bezrobotnych do podejmowania działań mających na celu poprawę własnej sytuacji ekonomicznej spowodowały, iż nadal część osób miała problemy z powrotem na rynek pracy.

Należy podkreślić, że brak pracy jest czynnikiem znacząco utrudniającym prawidłowe funkcjonowanie w społeczeństwie. Długotrwały stan bezrobocia jest często akceptowany, osoby dotknięte tą dysfunkcją przejawiają dużą niechęć do zmian. Wyuczona bezradność, brak nawyku pracy oraz utrata umiejętności czerpania satysfakcji z samorozwoju i podnoszenia statusu ekonomicznego prowadzą do wykluczenia społecznego i marginalizacji. W przypadku rodzin, wiąże się to z destabilizacją życia rodzinnego, rozpadem więzi powodowanym psychicznym obciążeniem zależności od innych. W wielu przypadkach łączy się również z uzależnieniem, ubóstwem, długotrwałą chorobą, a także bezradnością w sprawach opiekuńczo wychowawczych oraz prowadzenia gospodarstwa domowego, prowadząc tym samym do niewydolności i izolacji rodziny/osoby jako jednostki wychowawczej i ekonomicznej.

W grupie osób objętych pomocą Ośrodka z powodu bezrobocia znalazły się także osoby, które nie były w stanie podjąć pracy z uwagi na własne ograniczenia takie jak problemy zdrowotne, samotne wychowywanie małych dzieci lub wiek przedemerytalny.

Liczba osób objętych pomocą finansową przez tut. Ośrodek z powodu bezdomności w 2024 roku znalazła się na 5 miejscu. Przyczyny takiej sytuacji zostały szerzej opisane w **rozdziale 7.5. Wsparcie osób w kryzysie bezdomności.**

Pozycję szóstą w prezentowanym zestawieniu powodów korzystania ze świadczeń pomocy społecznej ponownie stanowił alkoholizm. Na przestrzeni ubiegłych lat tj. 2022-2023 ilość środowisk wzrosła z 16 w 2022 r., do 25 w 2023 r. W roku sprawozdawczym liczba ta zmalała do 19 środowisk. Alkoholizm jest dysfunkcją w znacznym stopniu powiązaną z bezrobociem lub niepełnosprawnością, a jego następstwem może stać się ubóstwo i bezdomność. Rodziny/osoby dotknięte tym problemem przejawiają także liczne dysfunkcje: wychowawcze, ekonomiczne, zdarza się, że w tych środowiskach występuje także problem przemocy domowej.

Pracownicy socjalni w ramach pracy socjalnej kierują osoby nadużywające alkoholu do terapeutów w Dziale Pomocy Specjalistycznej oraz do Przychodni Leczenia Uzależnień. Współpracują w tym zakresie także z Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych m.st. Warszawy – Dzielnicowym Zespołem Włochy m.st. Warszawy, poprzez informowanie członków rodzin o możliwości złożenia wniosków o przymusowe leczenie osób uzależnionych.

Na siódmym miejscu w tabeli w 2024 roku jako powód zgłaszania się po pomoc znalazł się problem bezradności w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego. W 2023 roku w porównaniu do 2022 roku ilość środowisk zmalała o 12, a w 2024 roku zmniejszyła się o kolejne 7 środowisk w stosunku do roku poprzedniego i wyniosła 8 rodzin. Mimo tak znacznego spadku ilości środowisk Ww. dysfunkcja jest ważnym powodem korzystania z pomocy społecznej, ponieważ dotyczy rodzin z dziećmi korzystających z pomocy finansowej Ośrodka, których liczba z roku na rok spada. Źródłem tego problemu są różne rodzaje zaburzeń w funkcjonowaniu rodziny jak: zmieniające się warunki ekonomiczne, czynniki psychospołeczne i kulturowe, osłabienie więzi międzyludzkich. W pracy z rodzinami, w których występuje to zjawisko ważne jest podnoszenie autorytetu rodziny, tworzenie pozytywnych wzorców kulturowych, wzrost świadomości i wiedzy rodziców o wychowaniu dzieci. Zmniejszającą się liczbą rodzin korzystających z pomocy społecznej z problemem bezradności w latach 2022-2024 jest prawdopodobnie wynikiem wejścia w życie przepisów umożliwiających rodzinom z dziećmi poprawę sytuacji ekonomicznej poprzez otrzymanie wyższych zasiłków rodzinnych, świadczenia wychowawczego 500+, świadczenia przysługującego rodzicom wychowującym dzieci do 1 roku życia, obowiązującego do 30.09.2024r. rodzinnego kapitału opiekuńczego czy też nowego programu „Aktywny rodzic”. Ponadto na taki wynik składa się także intensywna praca asystentów rodziny oraz pracowników socjalnych z Działu Pomocy Specjalistycznej pracujących z rodzinami w ramach pogłębionej pracy socjalnej, którzy współpracując ściśle z pracownikami socjalnymi Działu Pomocy Środowiskowej tworzą dogodne warunki, w których rodzice mają możliwość odzyskania pewności w pełnieniu ról społecznych, w tym rodzicielskich, co skutkuje większą samodzielnością i poprawą sytuacji rodzin.

W roku 2024 zanotowano aż 7 środowisk, które uzyskały pomoc z tut. OPS w związku z uzależnieniem od narkotyków. Osoby te przebywały na zamkniętych terapiach lub też korzystały z terapii stacjonarnych.

Na dziewiątej pozycji wśród dysfunkcji będących powodem przyznania pomocy w roku sprawozdawczym ponownie znalazła się potrzeba ochrony macierzyństwa. Jest to wartość równa w porównaniu z 2022 r. oraz z rokiem 2023 r. i wyniosła ponownie 6 rodzin.

Zgodnie z Ustawą o pomocy społecznej pomoc osobom zgłaszającym się do Ośrodka udzielana jest także z uwagi na inne dysfunkcje. W 2024 r. pomoc przyznano także z powodu:

- trudności w przystosowaniu się do życia po opuszczeniu zakładu karnego w 3 przypadkach,
- trudności w integracji osób, które uzyskały status uchodźcy lub ochronę uzupełniającą w 2 przypadkach,

- zdarzenia losowego – 1 przypadek,
- sytuacji kryzysowej – 1 przypadek.

W roku sprawozdawczym liczba osób, z którymi zawarto kontrakt socjalny utrzymała się na wysokim poziomie i wyniosła 169 (dotyczyło to 174 osób). W dalszym ciągu głównym powodem powyższego była zmiana od 01.11.2018 r. zasad pobytu w schronisku osób bezdomnych, zgodnie z którymi warunkiem wydania decyzji na tymczasowy pobyt w placówce jest podpisanie kontraktu socjalnego mieszkańca schroniska z pracownikiem socjalnym odpowiedzialnym za skompletowanie dokumentów niezbędnych do wydania decyzji na pobyt. Nie bez znaczenia pozostaje fakt, że na terenie dzielnicy Włochy od 10.02.2023 r. funkcjonuje trzecie schronisko dla osób bezdomnych na 80 miejsc, z czego 70 miejsc przewidziane jest w ramach procedury OPS obowiązującej w m. st. Warszawa **(szczegółowy opis w rozdziale 7.5. Wsparcie osób w kryzysie bezdomności)**.

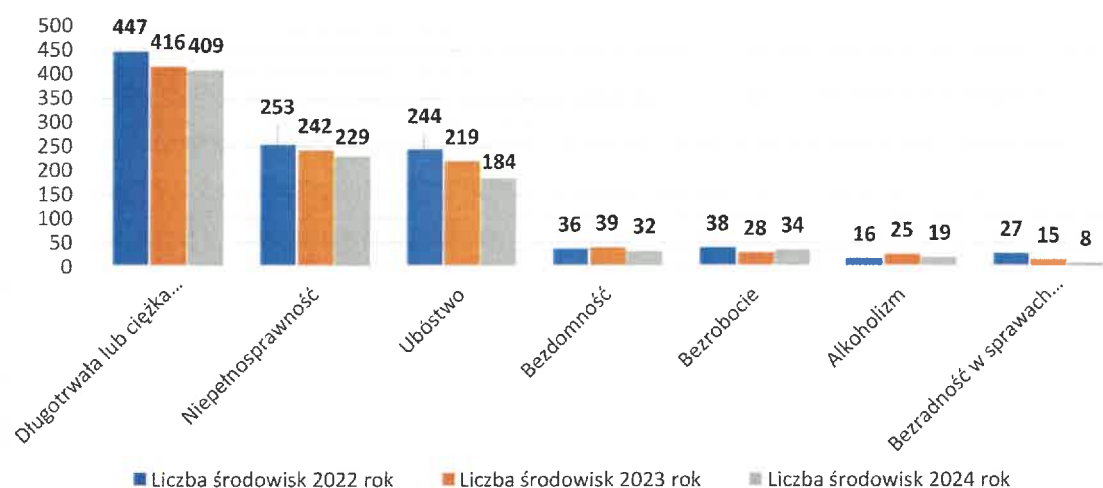
Dodać należy, że kontrakt socjalny wykorzystano również do realizacji oddziaływań i zmian środowiskowych w pracy socjalnej z rodzinami. 18 rodzin podjęło działania zmierzające do poprawy funkcjonowania wewnątrz rodzinnego i społecznego. Z uwagi na utrzymujący się stosunkowo niski wskaźnik bezrobocia, odnotowano spadek liczby kontraktów socjalnych zawieranych z osobami bezrobotnymi. Ponadto sytuacja materialna wielu osób i rodzin poprawiła się, ponieważ niektórzy podjęli pracę, uzyskali własne świadczenia z ZUS, a inni otrzymali świadczenia rodzinne dzięki którym stali się samodzielniejsi i pewniejsi siebie. Zaczęli realizować własne cele i nie potrzebowali już wsparcia w postaci kontrolowania sytuacji poprzez zawieranie kontraktów socjalnych.

W roku sprawozdawczym zanotowano spadek ogólnej liczby osób korzystających ze wsparcia finansowego OPS.

Poprawa sytuacji w wielu przypadkach spowodowana była:

- podjęciem stałej pracy przez członków rodziny,
- przyznaniem świadczeń z ZUS (renty, emerytury, świadczenia uzupełniającego),
- poprawą sytuacji finansowej poprzez uzyskanie różnego rodzaju świadczeń rodzinnych,
- pomocą ze strony rodziny,
- poprawą stanu zdrowia,
- podjęciem pracy dorywczej lub sezonowej,
- zmianą miejsca zamieszkania.

Wykres 4 - Najczęściej występujące problemy/dysfunkcje oraz liczba rodzin na przestrzeni lat 2022 – 2024 wśród klientów OPS

Źródło: opracowanie własne Ośrodka

Rodziny z dziećmi stanowiły 11,84 % wszystkich rodzin, natomiast rodziny emeryckie i rencistów stanowiły 31,29 % rodzin objętych pomocą.

Tabela 6 - Struktura rodzin objętych pomocą OPS w 2024r.

Struktura rodzin	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
<i>Rodziny Ogółem</i>	735	1015
<i>Rodziny z dziećmi</i>	87	296
o liczbie dzieci:	x	x
1	42	111
2	29	97
3	12	59
4	2	11
5	-	-
6	2	18
Rodziny niepełne OGÓŁEM	17	50
o liczbie dzieci:	x	x
1	7	16
2	8	24

Struktura rodzin	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
3	2	10
4 i więcej	-	-
Rodziny emerytów i rencistów OGÓŁEM	230	270
o liczbie osób:	x	x
1	195	195
2	32	64
3	2	6
4 i więcej	1	5

Źródło: Sprawozdanie MRiPS-03 za I-XII.2024

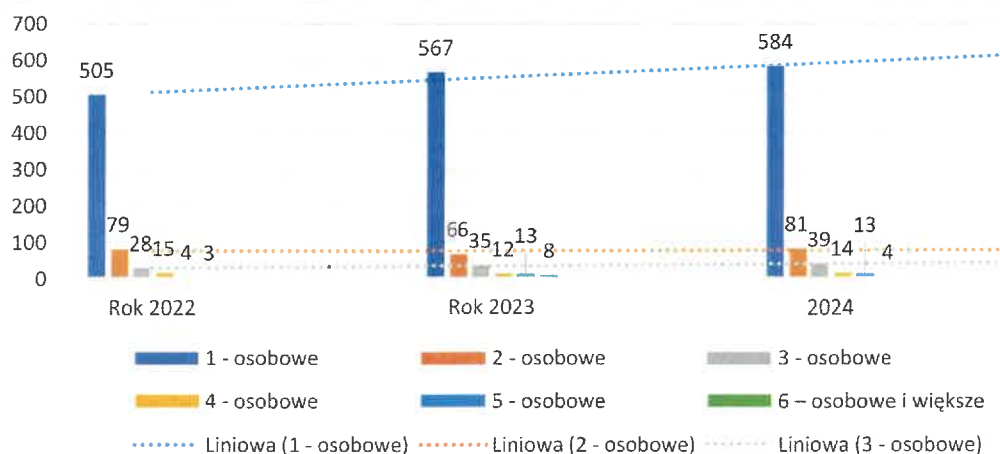
W 2024 r. gospodarstwa jednoosobowe stanowiły 79,46 % wszystkich gospodarstw domowych korzystających z pomocy Ośrodka, rodziny dwuosobowe 11,02 %, rodziny z 3 lub więcej osobami 9,52 %.

Tabela 7- Charakterystyka rodzin objętych pomocą w latach 2022-2024

Skład rodziny	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
Rok	2022		2023		2024	
1 - osobowe	505	505	567	567	584	584
2 - osobowe	79	158	66	132	81	162
3 - osobowe	28	84	35	105	39	117
4 - osobowe	15	60	12	48	14	56
5 - osobowe	4	20	13	65	13	65
6 – osobowe i większe	3	22	8	56	4	31
OGÓŁEM	634	849	701	973	735	1015

Źródło: opracowanie własne Ośrodka

Wykres 5 - Charakterystyka rodzin objętych pomocą w latach 2022-2024

Źródło: opracowanie własne Ośrodka

W 2024 r. z pomocy Ośrodka skorzystało 1015 osób, co stanowi 2,32% mieszkańców Dzielnicy.

Tabela 8 - Liczba rodzin objętych pomocą społeczną w 2024 na podstawie decyzji administracyjnych

Wyszczególnienie		Liczba osób którym przyznano decyzją świadczenia	Liczba rodzin	Liczb osób w rodzinach
Świadczenia przyznane OGÓŁEM		442	442	532
w tym	świadczenia pieniężne	257	255	313
	świadczenia niepieniężne	333	333	386

Źródło: Sprawozdanie MPiPS-03 za okres od 1 stycznia 2022 do 31 grudnia 2024

Tabela 9 – Liczba rodzin objęta pomocą społeczną w 2024 w formie pracy socjalnej

Wyszczególnienie		Liczba osób którym przyznano decyzją świadczenia	Liczba rodzin	Liczb osób w rodzinach
Pomoc w postaci pracy socjalnej OGÓŁEM		x	686	960
w tym	wyłącznie w postaci pracy socjalnej	x	293	483

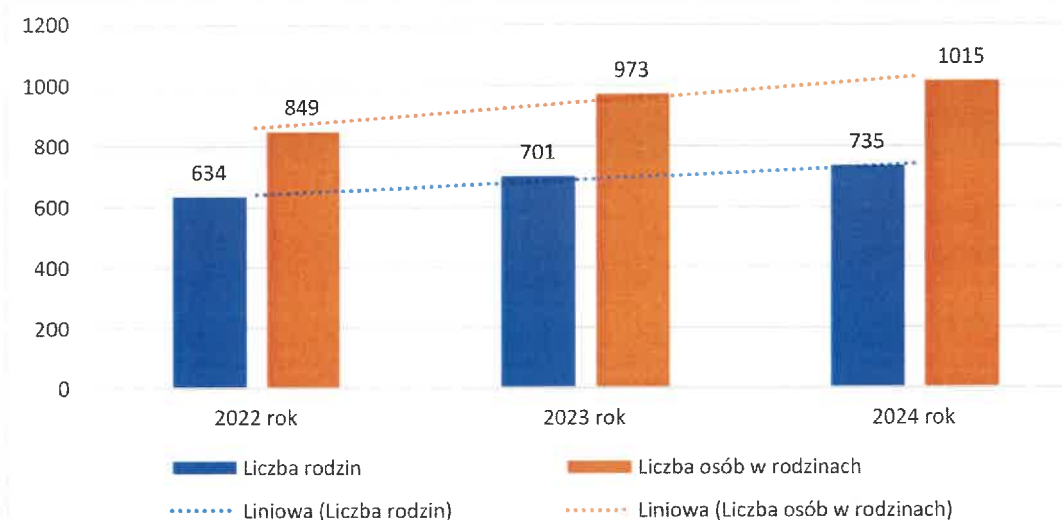
Źródło: Sprawozdania MPiPS-03 za okres od 1 stycznia 2022 do 31 grudnia 2024

Tabela 10 - Ogółem osoby i rodziny objęte pomocą przez Ośrodek (bez względu na rodzaj i formę tej pomocy)

	2022 rok	2023 rok	2024 rok
Liczba rodzin	634	701	735
Liczba osób w rodzinach	849	973	1015

Źródło: opracowanie własne Ośrodka

Wykres 6 - Ogółem osoby i rodziny objęte pomocą przez Ośrodek (bez względu na rodzaj i formę tej pomocy)

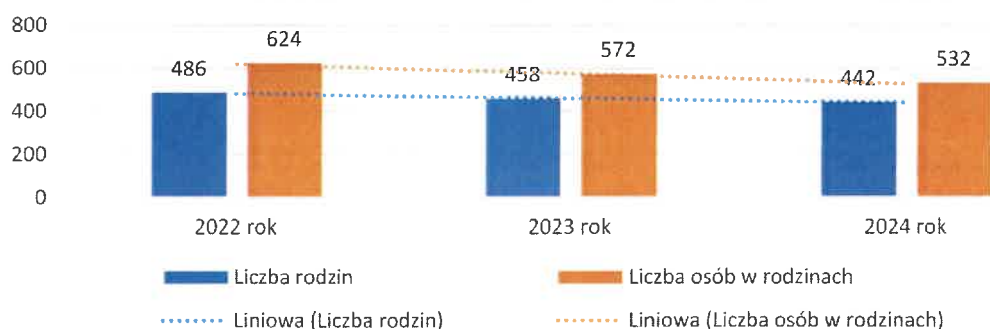
Źródło: opracowanie własne Ośrodka

Tabela 11 - Osoby i rodziny objęte pomocą materialną przez Ośrodek

	2022 rok	2023 rok	2024 rok
Liczba rodzin	486	458	442
Liczba osób w rodzinach	624	572	532

Źródło: opracowanie własne Ośrodka

Wykres 7 - Osoby i rodziny objęte pomocą materialną przez Ośrodek

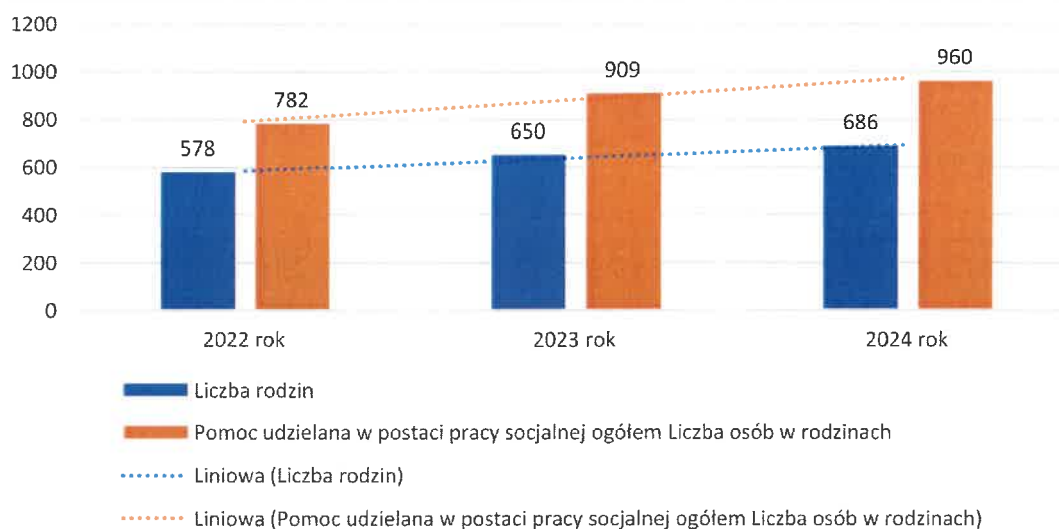
Źródło: opracowanie własne Ośrodka

Tabela 12 - Osoby i rodziny objęte pracą socjalną

		2022 rok	2023 rok	2024 rok
Pomoc udzielana w postaci pracy socjalnej ogółem	Liczba rodzin	578	650	686
	Liczba osób w rodzinach	782	909	960

Źródło: opracowanie własne Ośrodka

Wykres 8 Osoby i rodziny objęte pracą socjalną

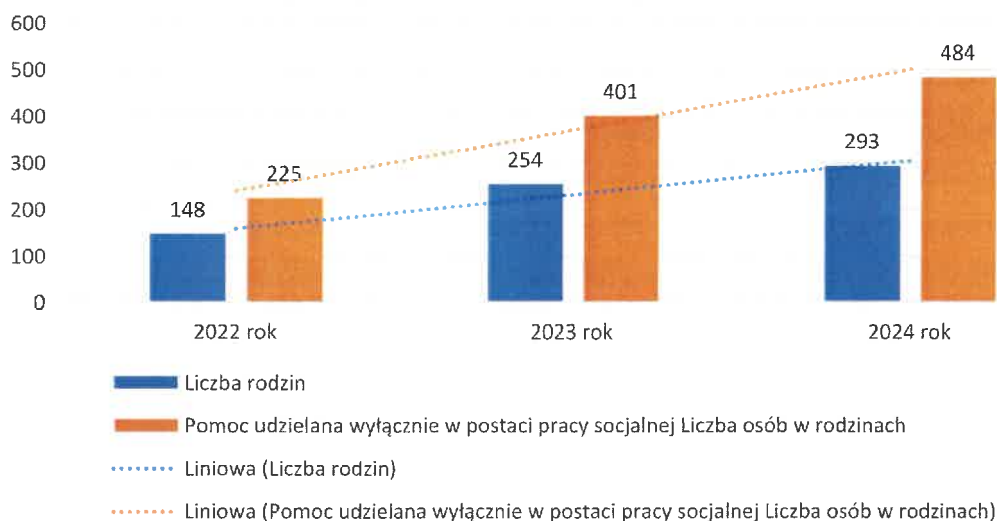
Źródło: opracowanie własne Ośrodka

Tabela 13 - Osoby i rodziny objęte wyłącznie pracą socjalną

		2022 rok	2023 rok	2024 rok
Pomoc udzielana wyłącznie w postaci pracy socjalnej	Liczba rodzin	148	254	293
	Liczba osób w rodzinach	225	401	484

Źródło: opracowanie własne Ośrodka

Wykres 9 - Osoby i rodziny objęte wyłącznie pracą socjalną

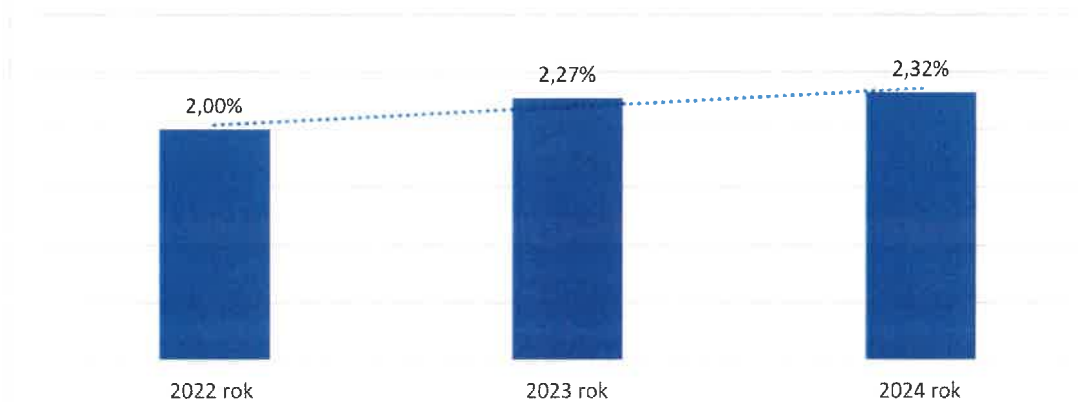
Źródło: opracowanie własne Ośrodka

Tabela 14 - Liczba osób korzystających z pomocy Ośrodka w stosunku do mieszkańców dzielnicy Włochy w latach 2022-2024

	2022		2023		2024	
Liczba korzystających z pomocy OPS	849	2,00%	973	2,27%	1015	2,32%
Liczba mieszkańców	42 404		42 877		43 746	

Źródło: opracowanie własne Ośrodka

Wykres 10 - Procent osób korzystających z pomocy Ośrodka w stosunku do liczby mieszkańców dzielnicy Włochy

Źródło: opracowanie własne Ośrodka

2. Charakterystyka Ośrodka

2.1. Cele i zadania Ośrodka

Ośrodek Pomocy Społecznej jest jednostką organizacyjną m.st. Warszawy działającą na terenie Dzielnicy Włochy m.st. Warszawy. Podstawowym celem działania Ośrodka jest rozpoznawanie i zaspokajanie niezbędnych potrzeb życiowych osób i rodzin, które własnym staraniem nie są w stanie pokonać trudności życiowych oraz umożliwienie im bytowania w warunkach odpowiadających godności człowieka.

Ośrodek realizuje zadania własne i zadania zlecone m.st. Warszawy oraz inne zadania wynikające z rozeznaczonych potrzeb, określone w ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej /t.j.Dz.U.2024 poz.1283 ze zm./ oraz innych ustawach m.in.:

- ustawie z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym /t.j.Dz.U.2024 poz.1465 ze zm./;
- ustawie z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych /t.j.Dz.U.2024 poz.1530 ze zm./;
- ustawie z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej /t.j.Dz.U.2024 poz.177 ze zm./;
- ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej /t.j.Dz.U.2024 poz. 424 ze zm./;
- ustawie z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych /t.j.Dz.U.2024 poz.146 ze zm./;
- ustawie z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego /t.j.Dz.U.2022 poz.1972 ze zm./;
- ustawie z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi /t.j.Dz.U.2023 poz.2151/;
- ustawie z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty /t.j.Dz.U.2024 poz.750 ze zm./;
- ustawie z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin Za życiem /t.j.Dz.U.2024 poz.1829/;
- ustawie z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach /t.j.Dz.U.2024 poz. 769 ze zm./;
- ustawie z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa /t.j.Dz.U.2024 poz.167 ze zm./;
- ustawie z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie /t.j.Dz.U.2024 poz.1491 ze zm./
- ustawie z 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego /t.j.Dz.U.2024 poz.572 ze zm./

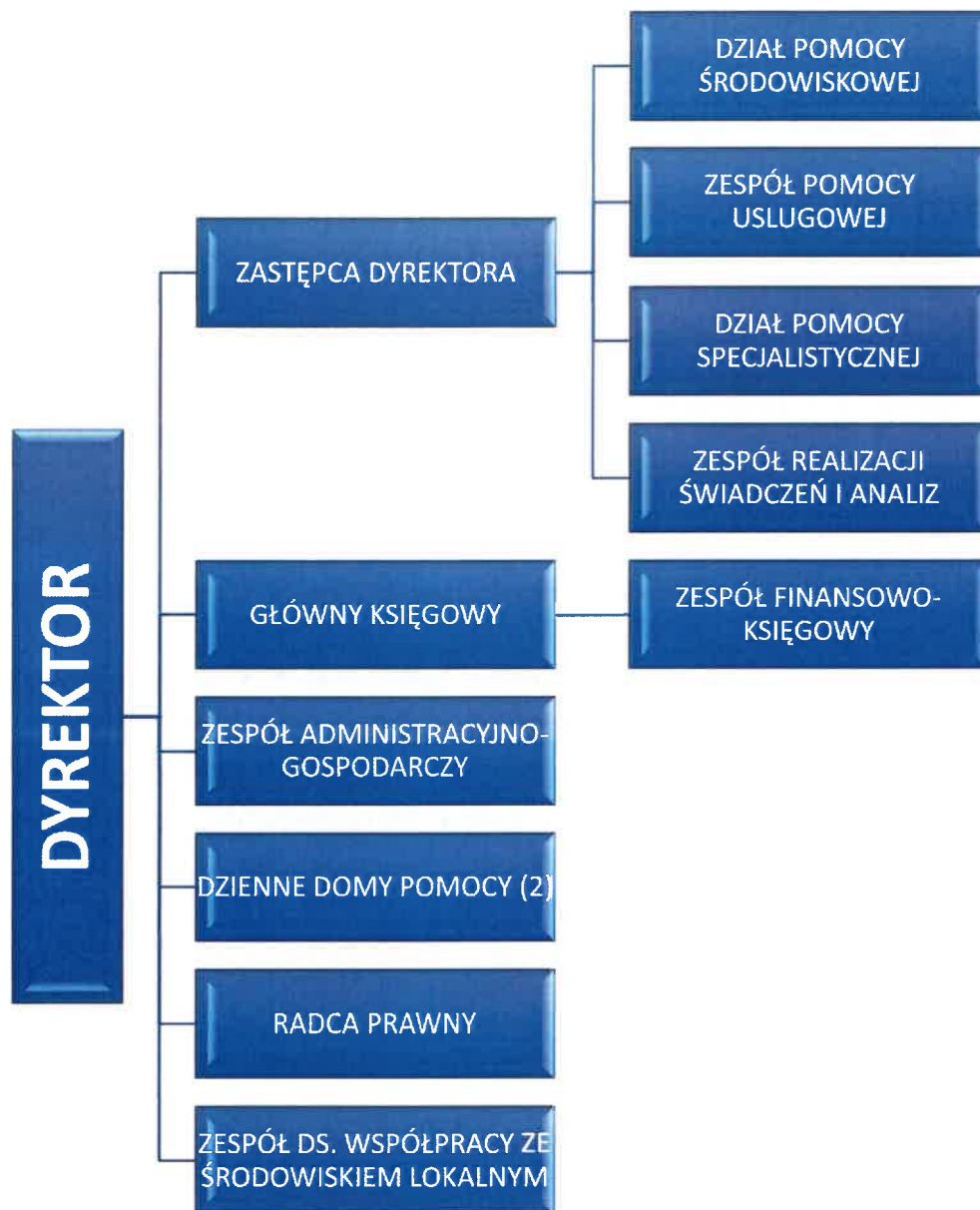
- uchwale nr 149 Rady Ministrów z 23 sierpnia 2023 w sprawie ustanowienia wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024-2028 /M.P. z 2023 r.; poz.881/;

Kierunki działania Ośrodka określa Strategia rozwiązywania problemów społecznych 2030 przyjęta Uchwałą LV/1735/2021 Rady m.st. Warszawy z 14 października 2021 r. Strategia opiera działania w sferze pomocy społecznej na czterech celach strategicznych, którym odpowiednio przyporządkowano dziewięć celów operacyjnych wraz z kierunkami działań. Strategia zakłada, że w perspektywie najbliższych lat będziemy wspierać osoby potrzebujące pomocy w samodzielnym funkcjonowaniu, doskonalić system usług, propagować zdrowy styl życia oraz dobre relacje, a także wspólnie budować wizerunek pomocy społecznej w oparciu o wiedzę, profesjonalizm i solidarność społeczną. Zakłada rozwój oferty specjalistycznych usług w taki sposób, aby pomoc była „szyta na miarę” i dopasowana do indywidualnych potrzeb osób i rodzin. Ukierunkowana na wsparcie rodzin, przeciwdziałanie przemocy domowej, wsparcie osób z niepełnosprawnościami i ochronę zdrowia psychicznego oraz profilaktykę zachowań ryzykownych i uzależnień.

W zakresie realizacji celów pomocy społecznej Ośrodek współpracuje z organami administracji rządowej, samorządowej, Policją, Strażą Miejską, stowarzyszeniami, fundacjami, związkami wyznaniowymi oraz innymi podmiotami działającymi w obszarze polityki społecznej. Priorytetowymi obszarami współpracy w 2024 r. była realizacja działań związanych ze wspieraniem osób i rodzin, w szczególności rodzin niewydolnych wychowawczo, będących w kryzysie, działań związanych z przeciwdziałaniem przemocy domowej oraz wspieraniem osób starszych i z niepełnosprawnościami.

2.2. Struktura organizacyjna Ośrodka (schemat organizacyjny, kadra, szkolenia, infrastruktura)

Wykres 11 - Schemat organizacyjny Ośrodka

Źródło: opracowanie własne Ośrodka

Kadra Ośrodka

W Ośrodku Pomocy Społecznej, wg stanu na dzień 31.12.2024 r. zatrudnionych było 56 osób na 55,25 etatach.

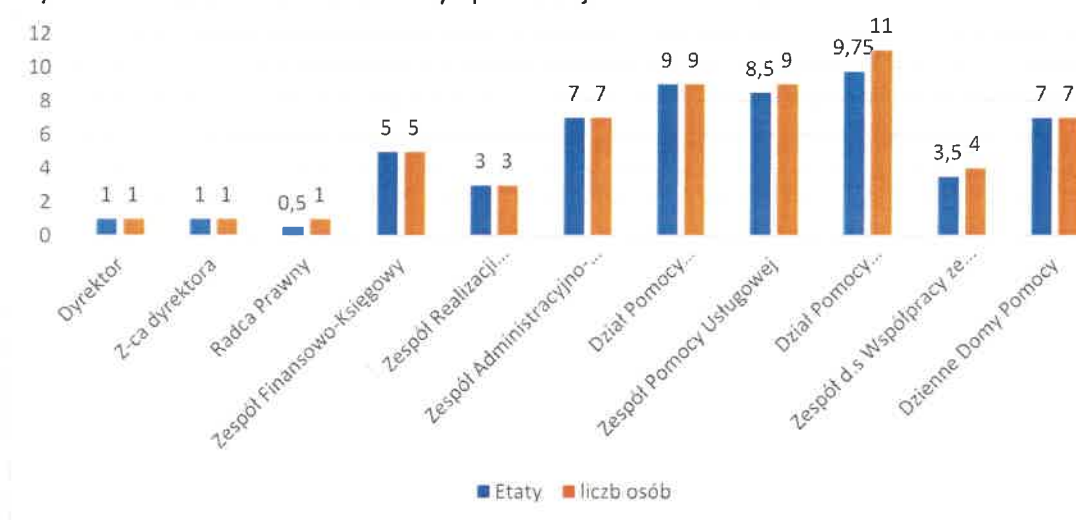
Tabela 15 – Kadra Ośrodka Pomocy Społecznej wg stanu na dzień 31.12.2024 r

Stanowiska oraz Działy/Zespoły Ośrodka	Etat	Liczba osób
Dyrektor Ośrodka Pomocy Społecznej Dzielnicy Włochy m.st. Warszawy	1,00	1
Zastępca Dyrektora Ośrodka Pomocy Społecznej Dzielnicy Włochy m.st. Warszawy	1,00	1
Radca prawny	0,50	1
Zespół Finansowo-Księgowy Razem	5,00	5
Główny księgowy Ośrodka Pomocy Społecznej Dzielnicy Włochy m.st. Warszawy	1,00	1
Starszy specjalista ds. finansowo-księgowych	1,00	1
Główny specjalista ds. finansowo-księgowych	1,00	1
Starszy inspektor ds. finansowo-księgowych	2,00	2
Zespół Realizacji Świadczeń i Analiz Razem	3,00	3
Kierownik Zespołu	1,00	1
Specjalista ds. realizacji świadczeń	2,00	2
Zespół Administracyjno-Gospodarczy Razem	7,00	7
Kierownik Zespołu	1,00	1
Specjalista ds. zamówień publicznych	1,00	1
Inspektor ds. administracyjnych	1,00	1
Podinspektor ds. administracyjnych	3,00	3
Konserwator	1,00	1
Dział Pomocy Środowiskowej Razem	9,00	9
Kierownik Działu	1,00	1
Starszy specjalista pracy socjalnej	5,00	5
Specjalista pracy socjalnej	1,00	1
Starszy pracownik socjalny	1,00	1

Stanowiska oraz Działy/Zespoły Ośrodka	Etat	Liczba osób
Pracownik socjalny	1,00	1
Zespół Pomocy Usługowej		
Razem	8,50	9
Kierownik Zespołu	1,00	1
Starszy specjalista pracy socjalnej	4,00	4
Specjalista pracy socjalnej	1,00	1
Starszy pracownik socjalny	2,00	2
Pracownik socjalny	0,50	1
Dział Pomocy Specjalistycznej		
Razem	9,75	11
Kierownik Działu Pomocy Specjalistycznej	1,00	1
Konsultant-psycholog	1,00	1
Psycholog	0,75	1
Starszy specjalista pracy socjalnej – koordynator	1,00	1
Starszy specjalista pracy socjalnej	4,00	4
Pracownik socjalny	0,50	1
Starszy asystent rodziny	1,50	2
Zespół ds. Współpracy ze Środowiskiem Lokalnym		
Razem	3,50	4
Konsultant-koordynator	0,50	1
Konsultant ds. współpracy ze środowiskiem lokalnym	3,00	4
Dzienne Domy Pomocy		
Razem	7,00	7
Kierownik Dziennych Domów	1	1
Starszy instruktor terapii zajęciowej	2	2
Instruktor terapii zajęciowej	1	1
Starszy terapeuta	1	1
Opiekun	2	2
ŁĄCZNIE RAZEM:	55,25	56

Źródło: opracowanie własne Ośrodka

Wykres 12 - Kadra Ośrodka Pomocy Społecznej

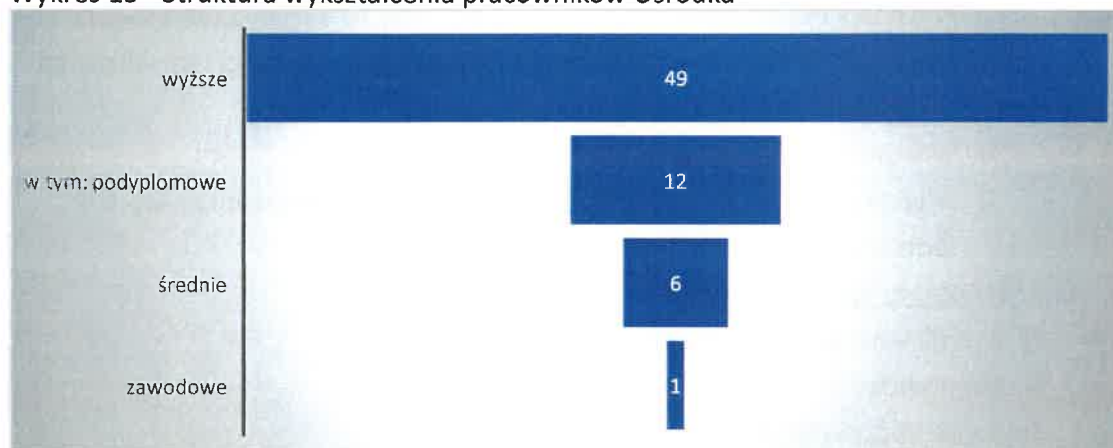
Źródło: opracowanie własne Ośrodka

Tabela 16 - Struktura wykształcenia pracowników Ośrodka

		Liczba osób
	Razem	56
Wykształcenie	Wyższe	49
	w tym: podyplomowe	12
	Średnie	6
	Zawodowe	1

Źródło: opracowanie własne Ośrodka

Wykres 13 - Struktura wykształcenia pracowników Ośrodka

Źródło: opracowanie własne Ośrodka

Szkolenia

W 2024 r. zostały zorganizowane przez tutejszy Ośrodek szkolenia zamknięte, które odbywały się w siedzibie jednostki:

- 1) Szkolenie pn.: Kodeks postępowania administracyjnego 2024;
- 2) Szkolenie pn.: Pomoc społeczna 2024;
- 3) Szkolenie pn.: Standardy Ochrony Małoletnich;
- 4) Szkolenie pn.: Podnoszenie poziomu bezpieczeństwa osobistego pracowników socjalnych podczas wykonywania czynności służbowych;
- 5) Szkolenie w zakresie ochrony przeciwpożarowej i ewakuacji.

W powyższych szkoleniach uczestniczyli pracownicy Działów: Pomocy Specjalistycznej i Środowiskowej oraz Zespołu Pomocy Usługowej wraz z kierownikami oraz z-cą dyrektora (szkolenia wymienione w pkt. 1, 2, 3 i 4) oraz poszczególni pracownicy ze wszystkich lokalizacji Ośrodka odpowiedzialni za przeprowadzanie ewakuacji (dot. poz. 5 tj. ochrona przeciwpożarowa i ewakuacja).

Poniżej został przedstawiony zakres tematyczny szkoleń w rozbiciu na poszczególne komórki organizacyjne:

1. Dyrektor:

- 1) Kierunki rozwoju usług społecznych;
- 2) Warsztaty projektowania usług związanych z planowym utworzeniem nowej filii Centrum Aktywności Międzypokoleniowej;
- 3) Jak zadbać o siebie, aby skutecznie dbać o innych;
- 4) Budowanie systemu pomocy rodzinie z różnego rodzaju problemami oraz wzmacnianie zasobów ludzkich w tym systemie.

2. Z-ca Dyrektora:

- 1) Oprogramowanie POMOST STD- raporty, sprawozdania,
- 2) Podstawy cyberbezpieczeństwa i bezpiecznego korzystania z Internetu,
- 3) Zmiany w zakresie ważności orzeczeń o niepełnosprawności i ich wpływ na orzekanie przez jednostki pomocy społecznej,
- 4) Wdrożenie E-doręczeń,
- 5) Oświadczenia majątkowe jako jeden z obowiązków antykorupcyjnych w Jednostce Samorządu Terytorialnego.

3. Dział Pomocy Specjalistycznej:

- 1) Zasady stosowania i interpretacji MMPI;
- 2) Superwizja;
- 3) Superwizja konstruktywnego rozwoju;
- 4) Superwizja jako profesjonalna forma wsparcia i ochrony zdrowia organizowanej przez Stowarzyszenie "Po-Mocni";

- 5) Empatyczny Lider;
 - 6) Dialog motywujący;
 - 7) Psychotraumatologia;
 - 8) Trauma rozwojowa;
 - 9) Choroba Alzheimera;
 - 10) Flipowanie;
 - 11) FASD- 2024;
 - 12) Usługi społeczne i deinstytucjonalizacja - nowy paradygmat polityki społecznej;
 - 13) Okrągły stół- szkolenia z zakresu problematyki używania substancji psychoaktywnych;
 - 14) ABC Prawa rodzinnego;
 - 15) Tworzenie strategii pracy z rodziną przez grupy diagnostyczno- pomocowe;
 - 16) Młodzi w kryzysie;
 - 17) Doświadczenie życia w rodzinie z problemem alkoholowym jako trauma;
 - 18) Terapia schematu;
 - 19) Profilaktyka uzależnień chemicznych i behawioralnych;
 - 20) Od użycia do nadużycia: kompleksowe podejście do substancji psychoaktywnych;
 - 21) Nie wylewaj dziecka z rozводом;
 - 22) Procedura odebrania dziecka- rola poszczególnych instytucji;
 - 23) Typy rodzinnych osobowości. Zrozumienie korzeni swojej osobowości kluczem do zrozumienia siebie i innych;
 - 24) Praca z osobami doświadczającymi przemocy domowej- rozpoznawanie i reagowanie z uwzględnieniem nowych zmian w przepisach prawa;
 - 25) Kurs podstaw języka ukraińskiego;
 - 26) Pobyt obywateli Ukrainy na terytorium RP;
 - 27) Nie tylko IPI (indywidualny program ochrony). Cudzoziemcy w polskim systemie pomocy społecznej;
 - 28) Dzieciństwo bez przemocy;
 - 29) Budowanie systemu pomocy rodzinie z różnego rodzaju problemami oraz wzmacnianie zasobów ludzkich w tym systemie;
 - 30) XII Zlot Asystentów Rodziny z Konferencją Naukowo- Szkoleniową;
 - 31) Praca asystenta na rzecz odbudowania zdrowych relacji pomiędzy członkami rodziny;
 - 32) Pobyt obywateli Ukrainy na terytorium RP;
 - 33) Dzieci w środowisku rodzinnym i szkolnym- jak wspierać ich zdrowie i rozwój psychospołeczny.
4. Zespół Pomocy Usługowej:
- 1) Nowoczesne technologie w opiece nad seniorami;

- 2) Wywiad Plus-przeprowadzanie wywiadów;
- 3) Interwencja kryzysowa i schemat działań w sytuacjach suicydalnych;
- 4) Rodzina w kryzysie (interwencja kryzysowa);
- 5) Program wsparcia osób z syllogomanią;
- 6) Praca socjalna z osobami starszymi;
- 7) Praca i komunikacja z osobą z zaburzeniami;
- 8) Ustalanie odpłatności, za pobyt w domu pomocy społecznej w świetle najnowszego orzecznictwa z 2024 r.;
- 9) Doskonalenie modelu współpracy pomiędzy systemem zdrowia a systemem pomocy społecznej w obszarze wsparcia, pomocy i opieki osób z niepełnosprawnością poznawczą oraz ich otoczenia;
- 10) Metody pracy i komunikacja z seniorem;
- 11) Opieka długoterminowa w Polsce- dzisiaj i jutro.

5. Dział Realizacji Świadczeń i Analiz:

- 1) Oprogramowanie POMOST STD- raporty, sprawozdania;
- 2) Wydawanie decyzji uznaniowych z zakresu pomocy społecznej w świetle najnowszego orzecznictwa.

6. Dzienne Domy Pomocy:

- 1) Rehabilitacja poznawcza zaburzeń pamięci metodą SR (Spaced Retrival);
- 2) Zarządzanie zespołem. Kompetencje kierownicze i pozafinansowe motywowanie pracowników;
- 3) Osoby żyjące z zespołem otępiennym;
- 4) Burze komunikacyjne- jak się konstruktywnie kłócić;
- 5) Trening uważności;
- 6) Praca z trudnym klientem; Praca z osobami z niepełnosprawnościami, w tym z chorobami neurodegeneracyjnymi, psychicznymi;
- 7) Wsparcie, opieka i aktywizacja osób starszych. Klub seniora - praca, dokumentacja i aspekty prawne.

7. Zespół ds. Współpracy ze Środowiskiem Lokalnym:

- 1) Nowoczesne technologie w opiece nad seniorami;
- 2) Wykorzystanie Metody Projektu Socjalnego organizowane przez Fundację Turbo Edukacja;
- 3) Superwizja;
- 4) Superwizja "Dobry wolontariat n Mazowszu z Centrum Wolontariatu";
- 5) Archipelag pokoleń;
- 6) Warsztaty projektowania usług związanych z planowym utworzeniem nowej filii Centrum Aktywności Międzypokoleniowej;
- 7) Młodzi w kryzysie;

- 8) Śniadanie w dobrym towarzystwie;
 - 9) Wizyta studyjna organizowana przez Fundację Inicjatyw Społeczno-Ekonomicznych;
 - 10) Spotkanie sieciujące dla Rzeczników Ekonomii Społecznej i Solidarnej, przedstawicieli ekonomii społecznej, jednostek samorządu terytorialnego oraz instytucji rynku i integracji społecznej;
 - 11) Warsztaty projektowania usług związanych z planowym utworzeniem nowej filii Centrum Aktywności Międzypokoleniowej;
 - 12) III Forum edukacyjne dla koordynatorów wolontariatu w ośrodku pomocy społecznej m.st. Warszawy "Ochotnicy warszawscy";
 - 13) Program rozwoju wolontariatu w ośrodkach pomocy społecznej m.st. Warszawy;
 - 14) Organizacja wolontariatu w podmiotach ekonomii społecznej;
 - 15) Ochotnicy warszawscy;
 - 16) Pozyskiwanie środków na utworzenie i utrzymanie PES;
 - 17) Kwalifikowalność wydatków i kontrole projektów w ramach programu Fundusze Europejskie dla Mazowsza w zakresie EFS+;
 - 18) SL2021 w części dotyczącej EFS+ w ramach Funduszy Europejskich dla Mazowsza 2021-2027 oraz obowiązki informacyjno-promocyjne w ramach Funduszy Europejskich dla Mazowsza 2021-2027;
 - 19) Jak aplikować o środki w projektach współfinansowanych z EFS+ w ramach Funduszy Europejskich dla Mazowsza 2021-2027;
 - 20) Aplikacje Centralnego Systemu Teleinformatycznego niezbędne do realizacji projektów współfinansowanych z EFS+ w ramach FEM 2021-2027;
 - 21) Kontrola projektów w ramach programu FEM 2021-2027 w zakresie EFS+;
 - 22) Panel asystentów rodziny" - XII Zlot Asystentów rodziny;
 - 23) Jak zadbać o siebie, aby skutecznie dbać o innych;
 - 24) Budowanie zespołu i efektywna komunikacja- kadra zarządzająca;
8. Zespół Finansowo-Księgowy:
- 1) Rozliczanie wynagrodzeń i zasiłków w 2024;
 - 2) Projekty finansowane ze środków UE w JSFP;
 - 3) Aplikacje Centralnego Systemu Teleinformatycznego niezbędne do realizacji projektów współfinansowanych z EFS+ w ramach FEM 2021-2027
 - 4) ZFŚS w 2024 roku w praktyce;
 - 5) Klasyfikacja budżetowa po zmianach oraz wybrane problemy w zakresie jej stosowania;
 - 6) Rozliczanie projektów unijnych w latach 2021-2027 w systemie CSTI2021 z wykorzystaniem aplikacji SL2021;

- 7) Rozliczanie i prowadzenie ewidencji księgowej projektów, dofinansowanie ze środków UE - wymogi wynikające z przepisów krajowych i UE z uwzględnieniem zmian.

9. Zespół Administracyjno-Gospodarczy:

- 1) Specjalista ds. kadr w jednostce samorządu terytorialnego;
- 2) Prowadzenie i przechowywanie dokumentacji pracowniczej;
- 3) Odpowiedzialność stron stosunków pracy. Kluczowe aspekty umowy o pracę i praktyczne konsekwencje jej zapisów;
- 4) Kazusy i kontrowersja z zakresu prawa pracy i bhp. VI edycja;
- 5) E- doręczenia;
- 6) Jak przeprowadzić procedurę udzielania zamówienia krok po kroku: 45 zagadnień, które należy poznać, żeby prawidłowo udzielać zamówień;
- 7) Nietypowe i trudne sytuacje w zamówieniach. Analiza przypadków wraz z omówieniem rozwiązań;
- 8) Zamówienia z wolnej ręki - jak stosować tryb w praktyce na podstawie ćwiczeń, case study i wniosków orzecznictwa;
- 9) Prawo zamówień publicznych na dostawy, usługi i roboty budowlane oraz zasada konkurencyjności w projektach unijnych realizowanych w ramach FRM na lata 2021-2027.

9. Dział Pomocy Środowiskowej:

- 1) Diagnoza sytuacji przemocy domowej - na co warto zwracać uwagę;
- 2) Tworzenie strategii pracy z rodziną przez grupy diagnostyczno- pomocowe;
- 3) Podejrzenie przemocy wobec dziecka - co warto robić?;
- 4) Procedura zabezpieczania dziecka;
- 5) Odebranie dziecka z rodziny- procedura i współdziałania instytucji;
- 6) Budowanie sieci współpracy podmiotów, które działają na rzecz cudzoziemców w Warszawie;
- 7) Zasady i techniki z klientem niewspółpracującym;
- 8) Zarządzanie zespołem. Kompetencje kierownicze i pozafinansowe motywowanie pracowników;
- 9) Budowanie zespołu i efektywna komunikacja- kadra zarządzająca. Zarządzanie stresem, emocjami i sytuacjami trudnymi w zespole;
- 10) Dialog motywujący;
- 11) Nie tylko IPI (indywidualny program integracji). Cudzoziemcy w polskim systemie pomocy społecznej;
- 12) Interwencja kryzysowa i schemat działań w sytuacjach suicydalnych;
- 13) Kodeks postępowania administracyjnego w jednostkach organizacyjnych pomocy społecznej;

- 14) Specjalizacja I stopnia w zawodzie pracownik socjalny;
- 15) Wywiad Plus-przeprowadzanie wywiadów;
- 16) Ochocki system przeciwdziałania przemocy domowej. Profilaktyka, interwencja.

Infrastruktura

Ośrodek jest jednostką organizacyjną m.st. Warszawy działającą na terenie Dzielnicy Włochy m.st. Warszawy, gdzie posiada sześć lokalizacji swoich siedzib. Taka sytuacja – rozproszenie – jest podyktowana brakiem odpowiedniej bazy lokalowej zapewniającej realizację zadań statutowych Ośrodka.

Główna siedziba Ośrodka zlokalizowana jest w wolnostojącym budynku przy ul. Czereśniowej 35. Obiekt posiada przyziemie oraz trzy kondygnacje. Tu urzęduje Dyrektor oraz Zastępca Dyrektora, a także tu są zlokalizowane Dział Pomocy Środowiskowej, Zespół Pomocy Usługowej, Zespół Realizacji Świadczeń i Analiz, Zespół Administracyjno-Gospodarczy i Zespół Pomocy Finansowo-Księgowej.

Ośrodek w ramach swojej struktury organizacyjnej posiada dwa Dzielne Domy Pomocy. Jeden ośrodek wsparcia zlokalizowany jest również w wolnostojącym budynku przy ul. Robotniczej 15. Obiekt posiada przyziemie oraz dwie kondygnacje. Na co dzień w budynku przebywa 3–4 pracowników oraz 25-30 pensjonariuszy. Ponadto w murach DDP-u swój magazyn prowadzi PCK.

Drugi Dzienny Dom Pomocy zlokalizowany jest przy ul. Potrzebnej 10 w lokalu użytkowym, którym tutejszy Ośrodek dysponuje na podstawie porozumienia zawartego z Zakładem Gospodarowania Nieruchomościami w Dzielnicy Włochy m.st. Warszawy w sprawie korzystania z lokalu o powierzchni 96,3 m². Na co dzień z budynku przebywa 3–4 pracowników oraz 25-30 pensjonariuszy.

Czwarta lokalizacja OPS znajduje się przy ul. Czereśniowej 118. Jest to również lokal użytkowy o powierzchni 86,87 m² udostępniony tutejszemu Ośrodkowi na podstawie porozumienia zawartego z Zakładem Gospodarowania Nieruchomościami w Dzielnicy Włochy m.st. Warszawy w sprawie korzystania z lokalu. Pomieszczenia są wykorzystywane przez pracowników socjalnych Działu Pomocy Środowiskowej, którzy zajmują się prowadzeniem spraw osób bezdomnych związanych z procedurą dotyczącą zasad i trybu postępowania w sprawach przyznania tymczasowego miejsca pobytu w schroniskach dla osób bezdomnych oraz ustalenia wysokości opłat za pobyt w schroniskach dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi na terenie Dzielnicy Włochy. Od 2024 r. przestrzeń lokalowa jest wykorzystywana również przez pracowników socjalnych Działu Pomocy Specjalistycznej, którzy zajmują się procedurą Niebieskiej Karty.

W roku sprawozdawczym pod tym adresem również swoje zadania realizował Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej dla Dzielnicy Włochy m.st. Warszawy.

Jest to jeden z trzech lokali, będących w dyspozycji Ośrodka, do którego może dostać się osoba poruszająca się na wózku inwalidzkim.

Piąta lokalizacja Ośrodka znajduje się przy ul. Rejonowej 6/8, gdzie ma swoją siedzibę Zespół ds. Współpracy ze Środowiskiem Lokalnym (MAL). Działalność prowadzona jest w lokalu użytkowym na podstawie porozumienia zawartego z Zakładem Gospodarowania Nieruchomościami w Dzielnicy Włochy m.st. Warszawy w sprawie korzystania z lokalu. Jest to miejsce przystosowane do korzystania przez osoby niepełnosprawne.

Od listopada 2022 r. tutejszy Ośrodek ma szóstą siedzibę zlokalizowaną na pierwszym piętrze Samodzielnego Zespołu Publicznych Zakładów Lecznictwa Otwartego Warszawa Bemowo-Włochy przy ul. Szybowcowej 4 w Warszawie. Pod tym adresem swoją działalność prowadzi Dział Pomocy Specjalistycznej. Ma on do wyłącznej dyspozycji pomieszczenia o łącznej powierzchni 121,16 m², w których pracują m.in. pracownicy socjalni wykonujący pogłębioną pracę socjalną, psychologowie oraz asystenci rodziny. Jest to miejsce przystosowane do korzystania przez osoby niepełnosprawne.

3. Plan i wykonanie budżetu Ośrodka Pomocy Społecznej Dzielnicy Włochy w 2024 roku.

Plan wydatków budżetowych 13 444 894 zł

Wykonanie wydatków budżetowych 13 268 768 zł

Wykonanie budżetu w % 99,69 %

Tabela 17 - Plan i wykonanie budżetu

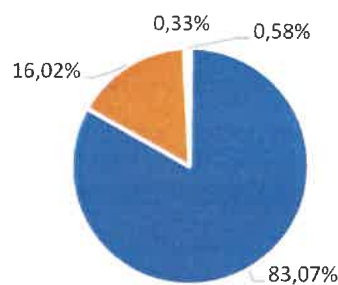
Rozdział budżetu	Rodzaj wydatków finansowanych z budżetu	2024		w tym:		
		Plan	Wykonanie	Środki m.st. Warszawy (własne)	Środki Wojewody (MUW)	Środki Funduszu Pracy, Funduszu Pomocy, Ukrainie
1	2	3	4	5	6	7
85195	Koszty przeprowadz. wywiadów środow. na rzecz osób nieubezpieczonych	15 761	14 231	0	14 231	0
85203	Ośrodki wsparcia - Domy Dziennego Pobytu	1 323 268	1 311 463	1 262 219	49 244	0
85205	Obsługa Zespołu Interdyscyplinarnego	6 000	6 000	0	6 000	0
85213	Składki na ubezpieczenie zdrowotne	102 686	100 827	0	100 827	0
85214	Zasiłki celowe, okresowe, specjalne i	422 720	414 802	346 799	62 712	5 291

Rozdział budżetu	Rodzaj wydatków finansowanych z budżetu	2024		w tym:		
		Plan	Wykonanie	Środki m.st. Warszawy (własne)	Środki Wojewody (MUW)	Środki Funduszu Pracy, Funduszu Pomocy Ukrainie
	pomoc w naturze					
85216	Zasiłki stałe	1 276 894	1 266 329	0	1 233 757	32 572
85219	Ośrodki Pomocy Społecznej	8 368 671	8 306 715	7 748 938	557 777	0
85228	Usługi opiekuńcze - sąsiedzkie	29 019	1 967	0	1 967	0
85230	Dożywianie	751 339	749 805	692 552	57 253	0
85231	Pomoc dla cudzoziemców	1 958	1 946	0	1 946	0
85295	Pozostała działalność, w tym: Pomoc dla Ukrainy	40 982	40 937	0	8 624	32 313
85395	Pozostała działalność, w tym: MAL	733 997	716 877	716 877	0	0
85415	Pomoc materialna dla uczniów - stypendia i zasiłki szkolne	59 045	26 099	5 220	20 879	0
85504	Asysta rodzin	312 554	310 769	249 053	10 502	51 215
Razem		13 444 894	13 268 768	11 021 658	2 125 719	121 391

Źródło: dane Ośrodka Pomocy Społecznej Dzielnicy Włochy

Wykres 14 - Źródła finansowania wydatków Ośrodka w 2024 r.

Źródła finansowania wydatków Ośrodka Pomocy Społecznej Dzielnicy Włochy w 2024 roku

- Środki m.st. Warszawy (własne)
- Środki Wojewody (MUW)
- Środki Funduszu Pracy
- Środki Funduszu Pomocy Ukrainie

Źródło: dane Ośrodka Pomocy Społecznej Dzielnicy Włochy

Głównym źródłem finansowania działalności jednostki były środki z budżetu m.st. Warszawy – 83,07% całkowitych wydatków, następnie środki z Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego – 16,02% budżetu, środki z Funduszu Pomocy Ukrainie – 0,58% oraz środki z Funduszu Pracy – 0,33%.

Tabela 18 - Rozdział 85195 – Pozostała działalność

Plan	Wykonanie	Procent wykonania
15 761	14 231	90,29 %

Źródło: dane Ośrodka Pomocy Społecznej Dzielnicy Włochy

Wydatki w tym rozdziale przeznaczono na pokrycie kosztów postępowania w sprawach dotyczących potwierdzenia uprawnień do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, świadczeniobiorców innych niż ubezpieczeni spełniający kryteria dochodowe, o których mowa w art. 8 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy o pomocy społecznej i zgodnie z art. 7 ust. 4 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych. W ramach zadania wydano 91 decyzji - więcej o 6 decyzji w stosunku do 2023 r., i więcej o 39 w stosunku do 2022 r. Zadanie było realizowane ze środków Wojewody, jako zadanie zlecone z zakresu administracji rządowej.

Tabela 19 - Rozdział 85203 – Ośrodki wsparcia

Plan	Wykonanie	Procent wykonania
1 323 268	1 311 463	99,11 %

Źródło: dane Ośrodka Pomocy Społecznej Dzielnicy Włochy

W ramach rozdziału 85203 wydatkowano środki na funkcjonowanie dwóch ośrodków wsparcia, zapewniających pomoc w formie podstawowych usług opiekuńczych i organizacji czasu wolnego osobom o zmniejszonej sprawności z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności.

Na utrzymanie Dziennego Domu Pomocy przy ul. Robotniczej 15 przeznaczono kwotę 673 915 zł.

w tym: z budżetu m.st. Warszawy - 649 293 zł, z budżetu Wojewody - 24 622 zł (dodatki do wynagrodzeń).

Na utrzymanie Dziennego Domu Pomocy przy ul. Potrzebnej 10 wydatkowano kwotę 638 066 zł,

w tym: z budżetu m.st. Warszawy - 613 444 zł, z budżetu Wojewody - 24 622 zł (dodatki do wynagrodzeń).

Łącznie na utrzymanie dwóch ośrodków wsparcia wydano w 2024 roku kwotę 1 311 463 zł tj. więcej o 341 545 zł w stosunku do 2023 r., głównie z powodu zwiększenia funduszu na wynagrodzenia pracowników. Średnie zatrudnienie w ośrodkach wg stanu na 31.12.2024 r. – 7 etatów.

Tabela 20 - Rozdział 85205 – Zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie

Plan	Wykonanie	Procent wykonania
6 000	6 000	100,00 %

Źródło: dane Ośrodka Pomocy Społecznej Dzielnicy Włochy

W ramach tego rozdziału wydatkowano środki na potrzeby Zespołu Interdyscyplinarnego, w tym:

na zakup materiałów biurowych i wyposażenia na oraz usługi pocztowe i wynagrodzenie tłumacza przysięgłego. Zadanie zostało zrealizowane ze środków pochodzących z budżetu Wojewody.

Tabela 21 - Rozdział 85213 - Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej oraz za osoby uczestniczące w zajęciach w centrum integracji społecznej

Plan	Wykonanie	Procent wykonania
102 686	100 827	98,19 %

Źródło: dane Ośrodka Pomocy Społecznej Dzielnicy Włochy

Z planowanych w 2024 roku środków finansowych rozdziału 85213 opłacono składki na ubezpieczenie zdrowotne średnio w wys. 78,46 zł w łącznej ilości 1285 świadczeń dla 106 osób pobierających zasiłek stały. Dla porównania w 2023 roku opłacono 1348 świadczeń dla 124 osób, a średnia wartość świadczenia wyniosła 56,81 zł. Zadanie zostało zrealizowane w całości ze środków Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego.

Tabela 22 - Rozdział 85214 – Zasiłki okresowe, celowe i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe

Plan	Wykonanie	Procent wykonania
422 720	414 802	98,13 %

Źródło: dane Ośrodka Pomocy Społecznej Dzielnicy Włochy

W ramach tego rozdziału w 2024 roku wydatkowano kwotę 414 802 zł, w tym: z budżetu m.st. Warszawy kwotę 346 799 zł (w 2023 r. - 407 514 zł), z budżetu Wojewody - 62 712 zł (w 2023 r. - 54 293 zł), z Funduszu Pomocy Ukrainie – 5 291 zł. (w 2023r. - 2 256 zł.).

Wymieniona kwota została przeznaczona na wypłatę świadczeń społecznych, realizowanych z tytułu zadań własnych, takich, jak: zasiłki celowe, zasiłki celowe specjalne, zasiłki okresowe i sprawienie pogrzebów.

Tabela 23 - Rozdział 85216 - Zasiłki stałe

Plan	Wykonanie	Procent wykonania
1 276 894	1 266 329	99,17 %

Źródło: dane Ośrodka Pomocy Społecznej Dzielnicy Włochy

Z planowanych w 2024 roku środków na zasiłki stałe wydatkowano kwotę 1 233 757 zł na wypłatę 1 489 świadczeń dla 143 osób oraz kwotę 32 572 zł na 62 świadczenia dla 8 obywateli Ukrainy. Łącznie na świadczenia w formie zasiłku stałego wydatkowano w 2024 roku kwotę 1 266 329 zł, natomiast dla porównania w 2023 roku wydano środki w wys. 963 367 zł, w tym: 944 362 zł – na wypłatę 1627 zasiłków stałych dla 157 osób oraz kwotę 19 005 zł – na wypłatę 40 świadczeń dla 5 obywateli Ukrainy. Zadanie było realizowane ze środków Wojewody i Funduszu Pomocy Ukrainie.

Tabela 24 - Rozdział 85219 - Ośrodki Pomocy Społecznej

Plan	Wykonanie	Procent wykonania
8 368 671	8 306 715	99,26 %

Źródło: dane Ośrodka Pomocy Społecznej Dzielnicy Włochy

W 2024 roku na funkcjonowanie Ośrodka została wydatkowana kwota 8 306 715 zł, w

tym: środki m.st. Warszawy w wys. 7 748 938 zł, (93,28 % zrealizowanego budżetu), środki od Wojewody - 557 777 zł (6,72%). W stosunku do 2023 roku wydatki wzrosły o 29,84%, na co duży wpływ miała regulacja wynagrodzeń pracowników Ośrodka. Wydatkowane środki zostały przeznaczone na wynagrodzenia wraz z pochodnymi (7 317 910 zł), na wydatki rzeczowe (988 805 zł), m.in.: zakup materiałów i wyposażenia (materiały biurowe, środki czystości, sprzęt informatyczny, klimatyzatory), zakup energii, zakup usług zdrowotnych, zakup usług (opłaty pocztowe, telefoniczne, internetowe, ochrona mienia, nadzór nad oprogramowaniem komputerowym, opłaty czynszowe, obsługa prawna, BHP, inne) ekwiwalent za odzież ochronną, odpis na ZFŚS, szkolenia, delegacje krajowe.

Tabela 25 - Rozdział 85228 – Usługi opiekuńcze

Plan	Wykonanie	Procent wykonania
29 019	1 967	6,77 %

Źródło: dane Ośrodka Pomocy Społecznej Dzielnicy Włochy

W ramach rozdziału 85228 organizowano i świadczone usługi opiekuńcze w formie usług sąsiedzkich. Plan został zrealizowany na niskim poziomie (6,77%) z powodu braku osób chętnych do wykonywania tego typu usług oraz małego zainteresowania ze strony osób, które mogłyby skorzystać z tej formy wsparcia. Rok sprawozdawczy był pierwszym rokiem realizacji tego zadania, planowano objąć opieką 5 osób, w rezultacie tylko 1 osoba skorzystała z usług sąsiedzkich. Zadanie zostało zrealizowane w całości ze środków Wojewody.

Tabela 26 - Rozdział 85230 – Pomoc w zakresie dożywiania

Plan	Wykonanie	Procent wykonania
751 339	749 805	99,80 %

Źródło: dane Ośrodka Pomocy Społecznej Dzielnicy Włochy

Z planowanych na rok 2024 środków wydatkowano kwotę 749 805 zł (kwota porównywalna do roku ubiegłego - w 2023 r. wykonanie wyniosło 725 569 zł), w tym na realizację programu wieloletniego „Posiłek w szkole i w domu” - 95 421 zł oraz inne świadczenia z zakresu dożywiania – 654 384 zł. W ramach zadania opłacono obiady dla podopiecznych (i śniadania - dla korzystających z usług w Dziennych Domach Pomocy), obiady szkolne, zakupiono paczki żywnościowe i przyznano zasiłki na zakup żywności. Zadanie zostało zrealizowane w 92,36% ze środków m.st. Warszawy, w 7,64 % ze środków Wojewody.

Tabela 27 - Rozdział 85231 – Pomoc dla cudzoziemców

Plan	Wykonanie	Procent wykonania
1 958	1 946	99,39 %

Źródło: dane Ośrodka Pomocy Społecznej Dzielnicy Włochy

Środki finansowe w ramach rozdziału 85231 wydatkowano na pomoc w postaci zasiłków celowych na zakup: leków, żywności, odzieży i obuwia dla 2 cudzoziemców. Zadanie zostało sfinansowane w całości ze środków Wojewody.

Tabela 28 - Rozdział 85295 - Pozostała działalność

Plan	Wykonanie	Procent wykonania
40 982	40 937	99,89%

Źródło: dane Ośrodka Pomocy Społecznej Dzielnicy Włochy

W ramach tego rozdziału wydatkowano środki na kwotę 40 937 zł z przeznaczeniem na wypłatę jednorazowych świadczeń pieniężnych w wysokości 300 zł dla 103 obywateli Ukrainy wraz z kosztami obsługi zadania – 31 518 zł; opłacenie obiadów szkolnych – 795 zł oraz opłacenie licencji na korzystanie z systemu POMOST- 8 624 zł.

Zadanie zostało sfinansowane z Funduszu Pomocy Ukrainie i ze środków Wojewody (POMOST).

Tabela 29 - Rozdział 85395 - Pozostała działalność

Plan	Wykonanie	Procent wykonania
733 997	716 877	97,67 %

Źródło: dane Ośrodka Pomocy Społecznej Dzielnicy Włochy

W ramach rozdziału wydatkowano środki finansowe w kwocie 716 887 zł, w tym: na działania integracyjne dla mieszkańców Dzielnicy Włochy, działania wspierające inicjatywy społeczne, rozwój wolontariatu, działania na rzecz seniorów, działania na rzecz rodzin z problemami wychowawczymi – kwotę 84 064 zł oraz na utrzymanie Miejsca Aktywności Lokalnej kwotę 632 823 zł. Z planowanych środków na funkcjonowanie MAL wydatkowano kwotę 363 790 zł na wynagrodzenia i pochodne, na pozostałe wydatki, m.in.: zakup energii, zakup materiałów i wyposażenia, usługi telekomunikacyjne, usługi zdrowotne, podróże służbowe, szkolenia wydatkowano kwotę 160 411 zł. Zadanie zostało w całości zrealizowane ze środków m.st. Warszawy.

Tabela 30 - Rozdział 85415 – Pomoc materialna dla uczniów o charakterze socjalnym

Plan	Wykonanie	Procent wykonania
59 045	26 099	44,20 %

Źródło: dane Ośrodka Pomocy Społecznej Dzielnicy Włochy

W ramach rozdziału zrealizowano wydatki w wys. 26 099 zł (w 2023 r. - 28 305 zł) z przeznaczeniem na stypendia dla uczniów - 24 859 zł, zasiłki szkolne - 1 240 zł. Zadanie zostało sfinansowane ze środków m.st. Warszawy w wys. 5220 zł, ze środków Wojewody – w wys. 20 879 zł.

Tabela 31 - Rozdział 85504 - Wspieranie rodziny

Plan	Wykonanie	Procent wykonania
312 554	310 769	99,42 %

Źródło: dane Ośrodka Pomocy Społecznej Dzielnicy Włochy

W ramach rozdziału zrealizowano 99,42 % planu wydatków na kwotę 310 769 zł. Na wynagrodzenia i pochodne od wynagrodzeń asystentów rodziny wydano środki w wys. 233 704 zł; na pozostałe wydatki: m.in. szkolenia, usługi telekomunikacyjne, podróże służbowe, usługi zdrowotne, ZFŚS wydatkowano kwotę 77 065 zł. Zadanie zostało zrealizowane z trzech źródeł: z budżetu m.st. Warszawy w wys. – 249 053 zł, ze środków Wojewody – 10 502 zł, ze środków Funduszu Pracy - 51 215 zł.

Tabela 32 - Plan i wykonanie wydatków Ośrodka Pomocy Społecznej Dzielnicy Włochy w latach 2022-2024

Rozdział budżetu	Opis wydatków budżetowych	2022 rok		2023 rok		2024 rok	
		Plan	Wykonanie	Plan	Wykonanie	Plan	Wykonanie
1	2	3	4	5	6	7	8
85195	Koszty przeprowad. wywiadów środow. na rzecz osób nieubezpieczonych	7 204	7 204	10 672	10 672	15 761	14 231
85203	Ośrodki wsparcia - Domy Dziennego Pobytu	850 500	818 909	978 970	969 918	1 323 268	1 311 463
85205	Obsługa Zespołu	0	0	0	0	6 000	6 000

Rozdział budżetu	Opis wydatków budżetowych	2022 rok		2023 rok		2024 rok	
		Plan	Wykonanie	Plan	Wykonanie	Plan	Wykonanie
	Interdyscyplinarnego						
85213	Składki na ubezpieczenia zdrowotne	83 800	82 542	79 199	76 582	102 686	100 827
85214	Zasiłki celowe, okresowe, specjalne i pomoc w naturze	641 628	622 025	469 900	464 063	422 720	414 802
85216	Zasiłki stałe	1 021 295	1 013 895	984 006	963 367	1 276 894	1 266 329
85219	Ośrodki Pomocy Społecznej	5 617 279	5 526 828	6 444 914	6 397 425	8 368 671	8 306 715
85228	Usługi opiekuńcze - sąsiedzkie	0	0	0	0	29 019	1 967
85230	Dożywianie	690 613	673 867	729 453	725 569	751 339	749 805
85231	Pomoc dla cudzoziemców	0	0	0	0	1 958	1 946
85295	Pozostała działalność, w tym: Pomoc dla Ukrainy	1 298 052	1 295 049	183 238	182 775	40 982	40 937
85395	Pozostała działalność, w tym: MAL	405 700	389 729	533 571	514 368	733 997	716 877
85415	Pomoc materialna dla uczniów - stypendia i zasiłki szkolne	264 129	43 946	64 020	28 305	59 045	26 099
85504	Asysta rodzin	298 645	296 754	412 013	400 491	312 554	310 770
Razem		11 178 845	10 770 748	10 889 956	10 733 535	13 444 894	13 268 769
Wykonanie planu			96,35%		98,56%		98,69%

Źródło: dane Ośrodka Pomocy Społecznej Dzielnicy Włochy

Na podstawie danych prezentujących wydatki Ośrodka Pomocy Społecznej Dzielnicy Włochy w latach 2022- 2024 należy zauważyć, że w analizowanym okresie nastąpił

znaczący spadek wydatków na świadczenia z pomocy społecznej wypłacane w formie zasiłków celowych, okresowych i specjalnych, głównie z powodu malejącej liczby klientów ubiegających się o pomoc, jak również spadającej liczby wniosków o udzielenie pomocy. Zmniejszyły się również wydatki na pomoc dla obywateli Ukrainy; dla porównania w 2022 roku wypłacono kwotę 1 200 000 zł na jednorazowe świadczenia pieniężne (300 zł), a w 2024 roku tylko na kwotę 30 900 zł. Z kolei wydatki na wypłatę zasiłków stałych i składek na ubezpieczenie zdrowotne uległy zwiększeniu z uwagi na zmianę kryterium dochodowego, skutkującą wzrostem wartości świadczeń. Wzrosły również wydatki na wynagrodzenia pracowników Ośrodka, czego skutkiem był wzrost budżetu w 2024 roku o 23,61 % w stosunku do 2023 roku.

Plan dochodów budżetowych	13 444 894 zł
Wykonanie dochodów budżetowych	13 268 768 zł
Wykonanie planu dochodów w %	99,69 %

Plan i wykonanie dochodów Ośrodka Pomocy Społecznej Dzielnicy Włochy w latach 2022-2024

Tabela 33 - Plan i wykonanie dochodów Ośrodka w latach 2022-2024

Rozdział budżetu	Rodzaj dochodów budżetowych	2024		wykonanie planu w %
		Plan	Wykonanie	
1	3	4	5	6
85214	Wpływy z tyt. Nienależnie pobranych zasiłków celowych, okresowych	6 000	2 979	49,65
85219	Wpływy z tyt. Terminowego odprowadzania podatku, refundacji wynagrodzenia członka Fedracji Związkowej	4 000	6 599	164,98
85228	Wpływy z tyt. Odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne	130 000	246 833	189,87
85230	Wpływy z tyt. Odpłatności za obiady i	60 000	99 453	165,76

Rozdział budżetu	Rodzaj dochodów budżetowych	2024		wykonanie planu w %
		Plan	Wykonanie	
	zasiłki na zakup żywności			
	Razem	200 000	355 864	177,93

Źródło: dane Ośrodka Pomocy Społecznej Dzielnicy Włochy

Tabela 34 - Rozdział 85214 – wpływy z tyt. nienależnie pobranych świadczeń z pomocy społecznej - zasiłków celowych i okresowych

Plan	Wykonanie	Procent wykonania
6 000	2 979	49,65 %

Źródło: dane Ośrodka Pomocy Społecznej Dzielnicy Włochy

Dochody w rozdziale 85214 pochodzą głównie z wpływów z tyt. zwrotu nienależnie pobranych świadczeń w postaci zasiłków celowych i okresowych. W 2024 roku wyniosły 2 979 zł i były niższe w stosunku do 2023 roku o 30,47%.

Tabela 35 - Rozdział 85219 – wpływy z tyt. wynagrodzenia dla płatnika za terminowe odprowadzanie zaliczek na podatek dochodowy od osób fizycznych

Plan	Wykonanie	Procent wykonania
4 000	6 599	164,98 %

Źródło: dane Ośrodka Pomocy Społecznej Dzielnicy Włochy

Z zaplanowanych na 2024 rok dochodów w wys. 4 000 zł. zrealizowano plan na poziomie 164,98 %. W stosunku do roku ubiegłego wykonanie dochodów w tym rozdziale było niższe o 67,52%. Dochody w rozdziale 85219 pochodzą z refundacji wynagrodzenia członka zarządu Federacji Związkowej Pracowników Socjalnych za rok 2023 oraz z tyt. wynagrodzenia dla płatnika za terminowe odprowadzanie zaliczek na podatek dochodowy od osób fizycznych.

Tabela 36 - Rozdział 85228 – wpływy z tyt. odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze

Plan	Wykonanie	Procent wykonania
130 000	246 833	189,87 %

Źródło: dane Ośrodka Pomocy Społecznej Dzielnicy Włochy

Z planowanej kwoty dochodów 130 000 zł na 2024 rok z tyt. odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze zrealizowano kwotę 246 833 zł, co stanowi 189,87% planu. W stosunku do 2023 roku wykonanie wzrosło o 45,29 % i było spowodowane zwiększeniem odpłatności za świadczone usługi, co było związane ze wzrostem kryterium dochodowego.

Tabela 37 - Rozdział 85230 – wpływ z tyt. odpłatności za obiady i zwrot nienależnie pobranych zasiłków na zakup żywności

Plan	Wykonanie	Procent wykonania
60 000	99 453	165,76 %

Źródło: dane Ośrodka Pomocy Społecznej Dzielnicy Włochy

Dochody w rozdziale 85230 pochodzą z wpływów tyt. odpłatności za obiady dla podopiecznych Ośrodka, wpływów z tyt. nienależnie pobranych zasiłków na zakup żywności i nienależnie pobranych świadczeń w postaci paczek żywnościowych oraz refundacji zasiłków na żywność. W roku 2024 dochody z tego tytułu wzrosły w stosunku do 2023 roku o 31,83 % i wyniosły 99 453 zł.

Tabela 38 - Wykonanie ogółem dochodów budżetowych w latach 2022-2024

Rozdział	2022	2023	2024
85214	159	4 285	2 979
85219	8 898	18 598	6 599
85228	123 899	169 886	246 833
85230	73 374	75 437	99 453
85395	2 791	0,00	0
Razem	209 122	268 206	355 864

Źródło: dane Ośrodka Pomocy Społecznej Dzielnicy Włochy

Powyższa tabela prezentuje wykonanie dochodów budżetowych w Ośrodku Pomocy Społecznej Dzielnicy Włochy m.st. Warszawy w latach 2022-2024 z której wynika, że dochody w roku 2024 wzrosły o 32,68 % w stosunku do roku 2023 oraz o 70,17 % w stosunku do roku 2022. Znaczny wzrost dochodów budżetowych w 2024 roku był spowodowany większym wpływem z tyt. opłat za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze, zwiększoną odpłatnością za obiady, wpływem dochodów z tytułu

wynagrodzenia dla płatnika za terminowe odprowadzanie zaliczek na podatek dochodowy od osób fizycznych.

4. Świadczenia z Ustawy o pomocy społecznej

4.1. Świadczenia pieniężne: zasiłki stałe, okresowe i celowe

Zasiłki stałe od sierpnia 2009r. realizowane są w ramach zadań własnych, lecz dotowane w całości z budżetu państwa. Zasiłki te przysługują osobom niezdolnym do pracy z powodu wieku lub niepełnosprawności, jeżeli ich dochód i dochód na osobę w rodzinie jest niższy od kryterium dochodowego dla osoby samotnie gospodarującej lub kryterium dochodowego na osobę w rodzinie, które wynosi odpowiednio 776,00 zł. dla osoby samotnie gospodarującej i 600,00 zł. na osobę w rodzinie. Wysokość zasiłku stałego jest ściśle uzależniona od posiadanego dochodu i stanowi różnicę pomiędzy 130% kryterium dochodowego a posiadanym dochodem (maksymalnie do 1.000,00 zł.)

Tabela 39 - Zasiłki stałe

Nazwa świadczenia	Liczba osób	Liczba świadczeń zrealizowanych	Kwota świadczeń
Zasiłki stałe	143	1 489	1 233 757,08 zł. *

*Kwota wydatkowana na realizację zasiłków stałych po pomniejszeniu refundacji z innych Ośrodków

Źródło: opracowanie własne Ośrodka

Osoby otrzymujące zasiłek stały i niepodlegające ubezpieczeniu z innego tytułu, podlegają obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego. Zgłoszenia i opłacania składek dokonuje Ośrodek Pomocy Społecznej.

Tabela 40 - Składki na ubezpieczenia zdrowotne

Nazwa świadczenia	Liczba osób	Liczba składek należnych	Kwota świadczeń
Składki na ubezpieczenie zdrowotne	121	1 307	100 826,93 zł. *

*Kwota wydatkowana na realizację składek po pomniejszeniu refundacji/zwrotów z innych ośrodków

Źródło: opracowanie własne Ośrodka

W 2024 r. składka na ubezpieczenie zdrowotne w wysokości 9% od kwoty wypłacanego zasiłku stałego odprowadzana była za 121 osób co stanowiło 85% wszystkich zasiłkobiorców otrzymujących zasiłki stałe (143 osoby). Pozostałe osoby były ubezpieczone jako członkowie rodziny lub posiadały ubezpieczenie z innego tytułu.

Zasiłki okresowe należą do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym. Przysługują osobom posiadającym dochód poniżej kryterium dochodowego. Powodami udzielenia zasiłku okresowego były w szczególności: bezrobocie, długotrwała choroba oraz oczekiwanie na ustalenie stopnia niepełnosprawności. Zasiłki okresowe finansowane były z budżetu gminy oraz w ramach dotacji z budżetu państwa. Łącznie wydatkowano na zasiłki okresowe 89 316,48 zł. *

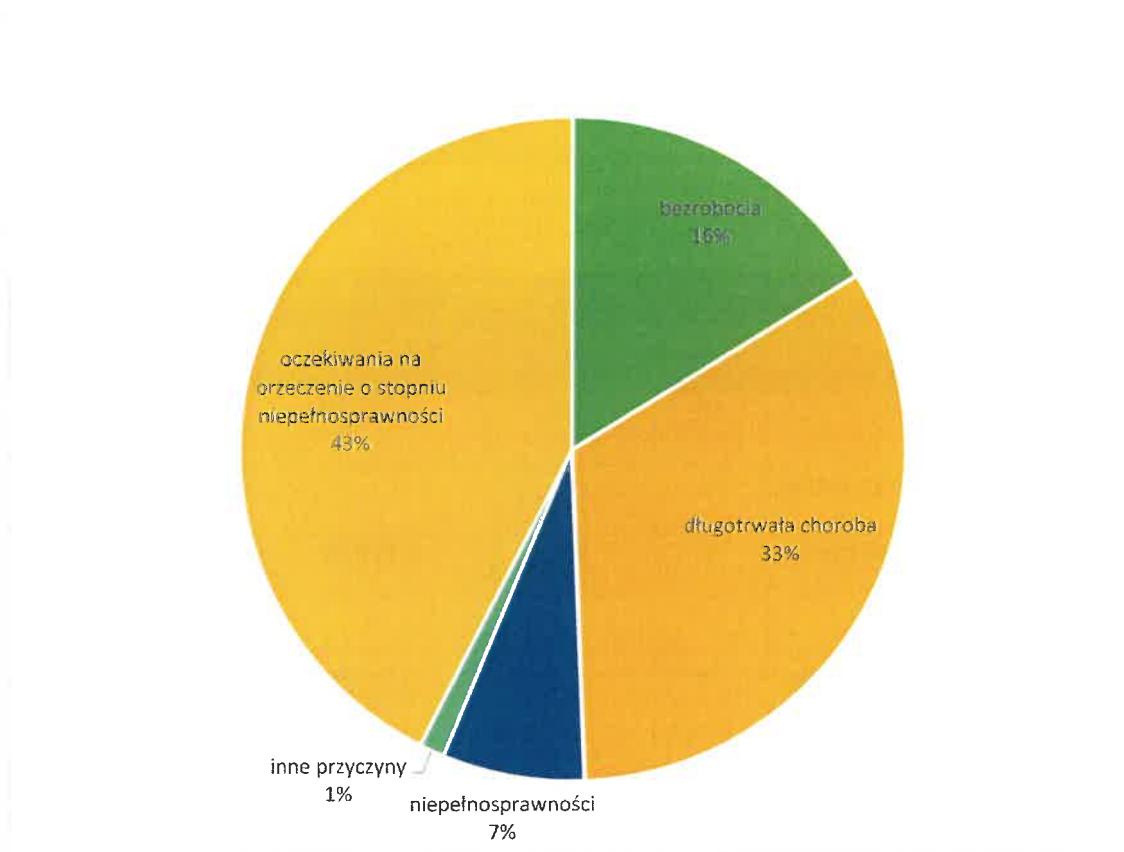
Tabela 41 - Zasiłki okresowe

	Liczba osób	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń – środki własne	Kwota świadczeń – środki z dotacji
Zasiłki okresowe	33	160	26 604,38	62 712,10
w tym z powodu:				
bezrobocia	9	26	3 970,00	10 190,00
długotrwała choroba	13	53	9 357,26	20 465,26
niepełnosprawności	4	11	1 265,10	3 372,80
inne przyczyny (bezdomność)	1	2	0	776,00
oczekiwanie na orzeczenie o stopniu niepełnosprawności	16	68	12 012,02	27 908,04

Źródło: opracowanie własne Ośrodka

*Kwota wydatkowana na realizację zasiłków okresowych po pomniejszeniu refundacji/zwrotów z innych ośrodków

Wykres 15 - Zestawienie powodów przyznawania zasiłków okresowych w 2024r. (wg. liczby świadczeń)

Źródło: opracowanie własne Ośrodka

Zasiłki celowe należą do zadań własnych gminy. Przyznawane były w celu zaspokojenia niezbędnych potrzeb bytowych (m.in. zakup opatu, lekarstw, żywności, odzieży, przedmiotów użytku domowego).

Tabela 42 - Porównanie wybranych zasiłków celowych dla osób (rodzin), których dochód przekroczył kryterium dochodowe oraz dla osób (rodzin) których dochód nie przekroczył kryterium dochodowego – z uwzględnieniem celów, na które została przyznana pomoc.

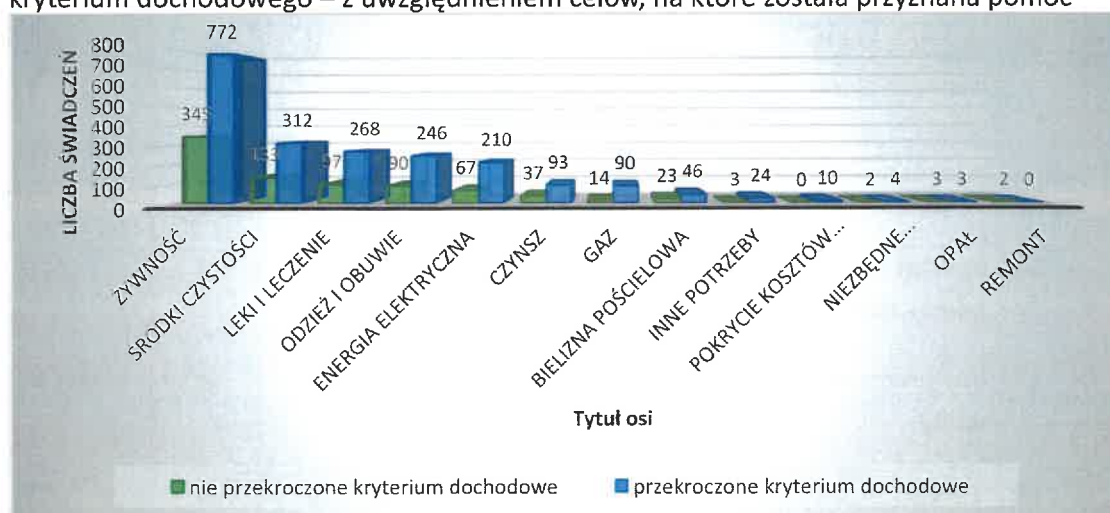
L.p.	Zasiłki celowe w tym na:	Nieprzekroczone kryterium dochodowe			Przekroczone kryterium dochodowe		
		Liczba osób	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń	Liczba osób	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń
1	odzież i obuwie	56	90	17 413,16	105	246	42 810,00

L.p.	Zasiłki celowe w tym na:	Nieprzekroczone kryterium dochodowe			Przekroczone kryterium dochodowe		
		Liczba osób	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń	Liczba osób	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń
2	leki i leczenie	56	97	17 620,74	75	268	46 508,87
3	żywność	127	345	93 550,00	127	772	223 340,00
4	czynsz	16	37	6 238,96	23	93	15 489,96
5	opłacenie energii	39	67	12 944,09	61	210	38 019,41
6	opłacenie gazu	11	14	2 315,21	20	90	12 065,25
7	opał	3	3	1 518,00	3	3	1 512,55
8	zakup niezbędnych przedmiotów użytku domowego	2	2	369,00	4	4	1 429,00
9	bilety kolejowe i MZA	0	0	0	1	1	200,00
10	wypoczynek/kolonie/zielone szkoły	0	0	0	0	0	0
11	środki czystości	90	133	9 474,00	114	312	20 220,00
12	remont mieszkania	1	1	4319,28	0	0	0
13	dostarczanie wody	1	2	350,00	3	3	880,26
14	wywóz nieczystości	0	0	0	0	0	0

L.p.	Zasiłki celowe w tym na:	Nieprzekroczone kryterium dochodowe			Przekroczone kryterium dochodowe		
		Liczba osób	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń	Liczba osób	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń
15	bielizna pościelowa	20	23	2 600,00	33	46	5 080,00
16	podręczniki i art. szkolne	0	0	0	0	0	0
17	zdjęcia do dowodu osobistego	0	0	0	1	1	50,00
18	pokrycie kosztów pobytu dziecka w żłobku lub przedszkolu	0	0	0	1	10	4 200,00
19	Zaspokojenie innych potrzeb	3	3	630,00	12	24	3 932,56

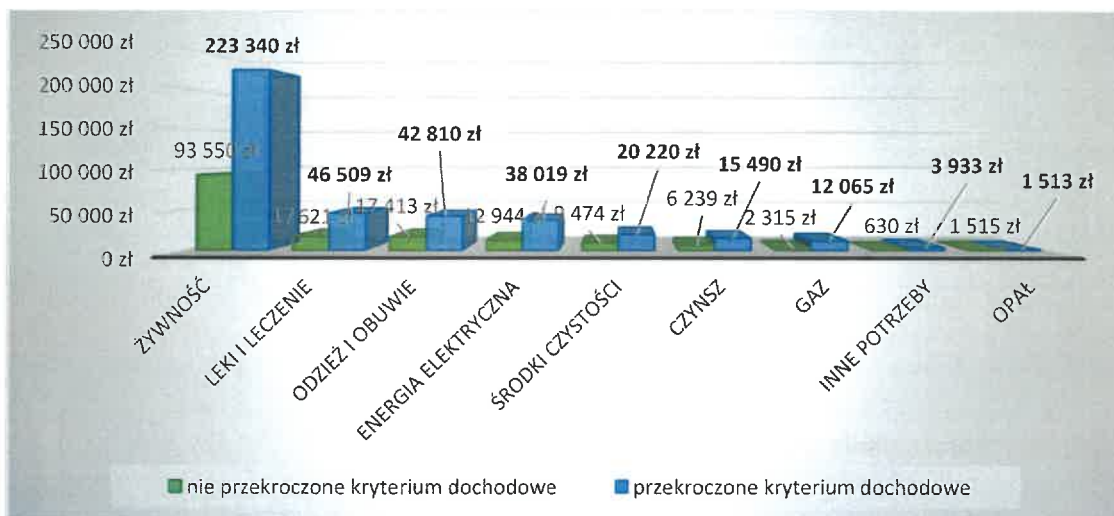
Źródło: opracowanie własne Ośrodka

Wykres 16 - Porównanie liczby zasiłków celowych dla osób (rodzin), których dochód przekroczył kryterium dochodowe oraz dla osób (rodzin) których dochód nie przekroczył kryterium dochodowego – z uwzględnieniem celów, na które została przyznana pomoc

Źródło: opracowanie własne Ośrodka

Wykres 17 - Porównanie łącznych kwot wybranych zasiłków celowych przyznanych osobom (rodzinom), których dochód nie przekroczył kryterium dochodowego oraz osobom (rodzinom) których dochód przekroczył kryterium dochodowe – z uwzględnieniem celów, na które została przyznana pomoc

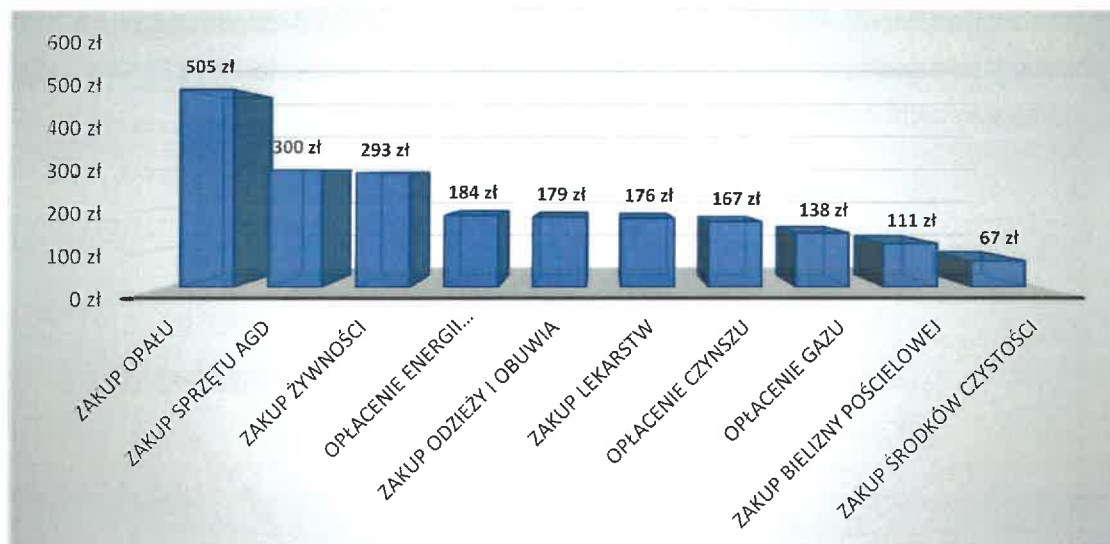
Źródło: opracowanie własne Ośrodka

Tabela 43 - Średnia kwota przyznanej pomocy w formie zasiłku celowego

Cel przyznanej pomocy	Średnia kwota zasiłku
Zakup środków czystości	66,73 zł
Zakup bielizny pościelowej	111,30 zł
Opłacenie gazu	138,27 zł
Opłacenie czynszu	167,15 zł
Zakup lekarstw	175,70 zł
Zakup odzieży i obuwia	179,24 zł
Opłacenie energii elektrycznej	183,98 zł
Zakup żywności	292,65 zł
Zakup sprzętu AGD	299,67 zł
Zakup opału	505,09 zł

Źródło: opracowanie własne Ośrodka

Wykres 18 – Średnia kwota przyznanej pomocy w formie zasiłku celowego

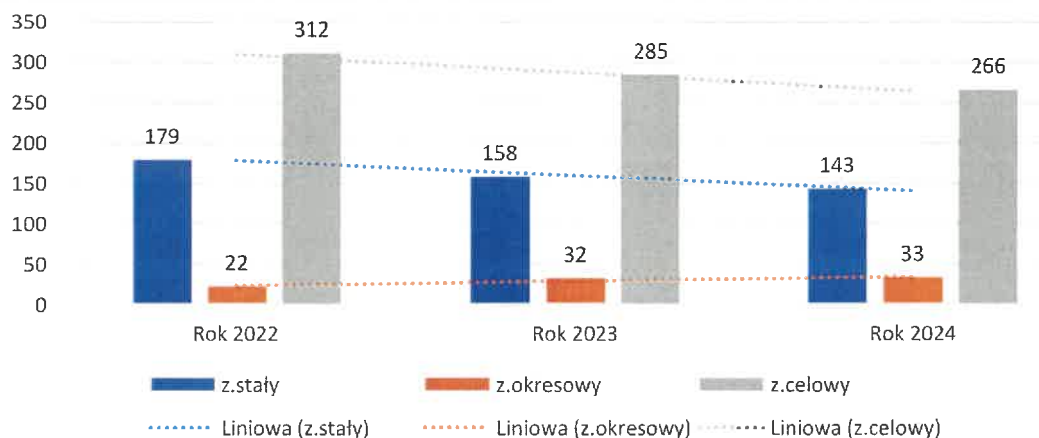
Źródło: opracowanie własne Ośrodka

Tabela 44 - Porównanie liczby osób otrzymujących zasiłki z OPS w latach 2022-2024

Liczba osób korzystających z zasiłków			
	Rok 2022	Rok 2023	Rok 2024
z. stały	179	158	143
z. okresowy	22	32	33
z. celowy	312	285	266

Źródło: opracowanie własne Ośrodka

Wykres 19 - Porównanie liczby osób otrzymujących zasiłki z OPS w latach 2022-2024

Źródło: opracowanie własne Ośrodka

4.2. Świadczenia niepieniężne

4.2.1. Praca socjalna

Praca socjalna jest działalnością o charakterze pomocowym. Jej celem jest niesienie pomocy ludziom znajdującym się w różnych trudnych sytuacjach, nie tylko związanych z problemami materialnymi, ale też psychicznymi i emocjonalnymi. Prowadzona jest w celu rozwinięcia lub wzmocnienia aktywności i samodzielności życiowej.

W roku sprawozdawczym w Ośrodku pracę socjalną prowadzili pracownicy socjalni Działu Pomocy Środowiskowej, Zespołu Pomocy Usługowej, Działu Pomocy Specjalistycznej oraz Zespołu ds. Współpracy ze Środowiskiem Lokalnym. Pracownicy socjalni Działu Pomocy Środowiskowej prowadzili podstawową pracę socjalną w środowiskach korzystających ze wsparcia finansowego i miała ona charakter poradnictwa bezpośredniego, a dotyczyła przekazywania informacji o uprawnieniach i możliwościach, wskazywania placówek i instytucji świadczących odpowiedni rodzaj pomocy.

W roku sprawozdawczym w Dziale Pomocy Specjalistycznej realizowano podstawową pracę socjalną skierowaną do rodzin biologicznych, których dzieci zostały umieszczone w pieczy zastępczej, jak również do rodzin, w których wszczęta była procedura Niebieskiej Karty. W ramach podejmowania działań mających na celu ocenę możliwości powrotu dzieci do środowiska rodzinnego, na wniosek organizatorów rodzinnej pieczy zastępczej (Centrów Pomocy Rodzinie z terenu Polski) podejmowano współpracę z rodzicami biologicznymi zamieszkującymi na terenie Dzielnicy Włochy, których dzieci przebywają w środowisku zastępczym w Warszawie, jak i poza Warszawą. Pozyskiwano informacje na temat funkcjonowania rodzin biologicznych i przekazywano je do instytucji, które miały ocenić możliwość powrotu dziecka do naturalnego środowiska rodzinnego lub ewentualnie podjąć stosowne działania interdyscyplinarne wobec rodzin biologicznych.

Tabela 45 - Podstawowa praca socjalna

	Liczba rodzin		
	Rodziny biologiczne	Rodziny z Niebieską Kartą	Rodziny z Niebieską kartą (monitoring)
Rok 2023	5	77	-
Rok 2024	5	25	15

Źródło: opracowanie własne Ośrodka

Pogłębiona praca socjalna

Osoby/rodziny do pracy w formie pogłębionej pracy socjalnej zostały skierowane głównie z powodów:

- konieczności otrzymania wsparcia w zaspokajaniu niezbędnych potrzeb życiowych z uwagi na chorobę, niepełnosprawność, wiek,
- występowania niekorzystnych stanów emocjonalnych (frustracja, poczucie osamotnienia, brak poczucia przydatności społecznej, brak poczucia perspektyw, lęk przed przyszłością) wynikające z braku akceptacji swojej trudnej sytuacji materialnej, rodzinnej, mieszkaniowej, zdrowotnej,
- bezradności w załatwianiu spraw urzędowych,
- trudności w kontaktach z placówkami służby zdrowia oraz innymi instytucjami,
- problemów w zakresie dbałości o higienę (wynikających z obniżonego stanu emocjonalnego np. depresji, choroby psychicznej, niepełnosprawności, trudnych warunków mieszkaniowych),
- problemów w relacjach z rodziną/w rodzinie oraz trudności rodziny w opiece nad osobą niepełnosprawną,
- problemu uzależnienia od alkoholu,
- bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych,
- przemocy domowej.

W pogłębionej pracy socjalnej prowadzonej z osobami/rodzinami wykorzystywano różne techniki i metody w celu rozwiązywania trudnych sytuacji w jakich znaleźli się podopieczni Ośrodka. Stosowano m.in. metodę pracy z indywidualnym przypadkiem oraz metodę organizowania środowiska lokalnego.

Metoda indywidualnego przypadku polegała na bezpośrednim oddziaływaniu na podopiecznego poprzez otoczenie go opieką, wsparciem oraz bieżącym rozwiązywaniu zgłaszanych problemów (przy współudziale podopiecznego). Prowadzone działania miały na celu wzrost poczucia bezpieczeństwa wspieranej osoby oraz mobilizację do podjęcia starań o wyjście z trudności, podjęcia starań o poprawę jakości życia, na miarę indywidualnych możliwości.

Metoda organizowania środowiska polegała na współpracy i koordynacji działań instytucji i organizacji istotnych do zaspokajania potrzeb osoby lub rodziny. Przedstawieniu osobie/rodzinie różnorodnych form życia lokalnego, mobilizowanie do korzystania ze wsparcia lokalnego.

Praca socjalna prowadzona była zgodnie z przyjętymi etapami:

- diagnoza sytuacji,
- wyznaczanie celów współpracy,
- opracowanie planu działania,

- realizacja planu działania,
- ocena realizacji planu działania.

W Zespole Pomocy Usługowej w 2024 r. oprócz podstawowej pracy socjalnej świadczonej dla odbiorców usług, realizowano pogłębianą pracę socjalną - 9 osób było objętych tą formą wsparcia. Z przyczyn - głównie - zdrowotnych funkcjonowanie tych osób w środowisku wymagało monitoringu oraz wsparcia /pomocy/ w załatwianiu bieżących spraw. Część z osób objętych pogłębianą pracą socjalną w 2024 r. pozostanie w zakresie jej działań również w 2025 r.

Tabela 46 - Pogłębianą pracę socjalną skierowaną do rodzin z dziećmi

	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinie	Główne problemy rodziny
Rok 2023	23	80	• bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, • różnice kulturowe wynikające z kraju pochodzenia, • przemoc, • uzależnienia behawioralne, • samookaleczenia, • próby samobójcze, • zaburzenia psychiczne
Rok 2024	18	63	

Źródło: opracowanie własne Ośrodka

Działania podejmowane w ramach pogłębianej pracy socjalnej adresowanej do rodzin polegały min. na:

- pomocy w zaspokojeniu codziennych potrzeb życiowych i organizacji życia rodzinnego tj. pomocy w rozwiązywaniu bieżących spraw życia codziennego, problemów opiekuńczo-wychowawczych, problemów w relacjach rodzinnych,
- rozpoznawaniu potrzeb rodziny i planowaniu usług dla rodzin z dziećmi ,
- pomocy w uzyskaniu lokali socjalnych, zamianie mieszkania, przyjęcia dziecka do żłobka/przedszkola itp.,
- podejmowaniu działań interwencyjnych w przypadku zgłoszenia zagrożenia zdrowia i życia osoby,
- prowadzeniu rozmów wspierających, które miały na celu zmniejszanie lub eliminowanie niekorzystnych stanów emocjonalnych, lęku przed przyszłością, frustracji, braku poczucia przydatności społecznej, braku bezpieczeństwa, opuszczenia,
- wzmacnianiu umiejętności i kompetencji rodzicielskich w obszarach opiekuńczo-wychowawczych,

- prowadzeniu rozmów motywujących do systematycznej kontroli lekarskiej, realizacji obowiązkowych szczepień dla dzieci, umawiania wizyt u lekarzy specjalistów dla dzieci i ich realizacji, stosowania się do zaleceń lekarskich,
- pomocy w zorganizowaniu pomocy prawnej – wskazywanie instytucji udzielających bezpłatnych usług prawnych,
- pomocy w zorganizowaniu pomocy psychologicznej, pedagogicznej ,
- pomocy w racjonalnym gospodarowaniu zasobami pieniężnymi,
- prowadzeniu rozmów motywujących do podjęcia leczenia uzależnienia,
- pomocy w kontaktach z placówkami służby zdrowia oraz urzędami - wspólne wyjścia, reprezentowanie interesów podopiecznego, pomocy w wypełnianiu dokumentów itp.

Praca socjalna jest bardzo pracochłonną i wymagającą formą pomocy drugiej osobie. Stanowi najbardziej niewymierne działanie pracownika socjalnego z powodu długofalowości podejmowanych działań, złożoności problemów, które wymagają rozwiązania a także zdarzających się powrotów do dysfunkcji oraz niechęci podopiecznego do współpracy z pracownikiem socjalnym.

Zauważalna jest tendencja wzrostowa zapotrzebowania na pogłębioną pracę socjalną. Zgodnie z postanowieniami artykułu 45 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej, praca socjalna jest skierowana na poprawę funkcjonowania jednostek i rodzin w ich środowisku społecznym. Oprócz pracy socjalnej z osobami i rodzinami, istotnym aspektem jest praca socjalna ze społecznością lokalną. Współczesne wyzwania w obszarze pomocy społecznej obejmują równowagę szans poprzez wsparcie i umacnianie społeczności znajdującej się w trudnych sytuacjach, narażonej na społeczne wykluczenie. Celem jest także wzmacnianie poczucia solidarności sąsiedzkiej oraz odbudowywanie lub kształtowanie więzi społecznościowych. Metoda środowiskowej pracy socjalnej, znana również jako organizowanie społeczności lokalnej jest kluczowa w realizacji tych celów. Warto podkreślić, że jest to proces długofalowy, skierowany na wzmacnianie mieszkańców i ich zdolności do rozwiązywania problemów, a także kreowania odpowiedzialności nie tylko za własne sprawy, lecz także za sprawy swojej społeczności. Ten proces przyczynia się do wzrostu poczucia tożsamości mieszkańców z ich społecznością. W ramach działalności Ośrodka Pomocy Społecznej Dzielnicy Włochy powołano na mocy Zarządzenia Dyrektora Nr 22/2017 z dnia 11 grudnia 2017 roku, do implementacji metody środowiskowej pracy socjalnej Zespół ds. współpracy ze środowiskiem lokalnym. Zakres działań tego Zespołu oraz jego kształt stanowią kontynuację rozwoju metody organizowania społeczności lokalnej, która od wielu lat realizowana jest w tutejszym Ośrodku – szerzej praca Zespołu opisana jest w rozdziale 7.2 sprawozdania.

4.2.2. Dożywianie

Pomoc w formie **zapewnienia posiłku** należy do zadań własnych gminy i przysługuje osobom, które własnym staraniem nie mogą go sobie zapewnić.

W okresie sprawozdawczym posiłki dla osób dorosłych realizowane były w 3 placówkach, w tym:

- w stołówce firmy MAREK-S Skierkowski Marek ul. Robotnicza 18
- Dziennym Domu Pomocy Warszawa ul. Robotnicza 15,
- Dziennym Domu Pomocy Warszawa ul. Potrzebna 10.

Należy również wskazać, że osobom starszym, z niepełnosprawnościami gorące posiłki dostarczane były do ich miejsca zamieszkania.

W 2024r. koszt jednego obiadu dla osób dorosłych wynosił:

- od 01.01.2024 do 20.03.2024 - 17,82 zł.
- od 21.03.2024 – 18,21 zł.

Koszt śniadania w DDP wynosił:

- od 01.01.2024 do 20.03.2024 - 9,99 zł.
- od 21.03.2024 – 10,70 zł.
- od 1.12.2024 – 9,44 zł.

Tabela 47 – Posiłki dla klientów Ośrodka w 2024 r.

Rodzaj świadczenia	Liczba osób, którym przyznano świadczenie	Liczba świadczeń zrealizowanych w 2024 r.
Posiłki ogółem*	82	18 406
stołówka	13	575
śniadania w DDP	72	8 873
obiady w DDP	72	8 873

*Bez posiłków w ramach Programu wieloletniego – „Posiłek w szkole i w domu”

Źródło: opracowanie własne Ośrodka

W okresie sprawozdawczym posiłki dla osób dorosłych dowożone do miejsca zamieszkania realizowane były:

- od 01.01.2024 do 29.02.2024 przez firmę BRACIA PIETRZAK SPÓŁKA JAWNA, koszt jednego posiłku wynosił – 30,85 zł.
- od 01.03.2024 przez firmę Agencja Służby Społecznej Kościelak Spółka Jawna, koszt jednego posiłku wynosił – 28,00 zł.

4.3. Zapewnienie opieki osobom starszym i niepełnosprawnym, usług opiekuńczych w tym specjalistycznych

4.3.1. Usługi opiekuńcze (w tym sąsiedzkie), specjalistyczne usługi opiekuńcze oraz specjalistyczne usługi opiekuńcze świadczone przez osoby ze specjalistycznym przygotowaniem

Zgodnie z ustawą o pomocy społecznej osobie samotnej lub osobie w rodzinie, która z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymaga pomocy innych osób, a jest jej pozbawiona, przysługuje pomoc w formie usług opiekuńczych lub specjalistycznych usług opiekuńczych.

W Warszawie organizatorem usług jest Centrum Usług Społecznych, które funkcjonuje na podstawie statutu nadanego przez Radę m.st. Warszawy Uchwałą nr XXXVIII/982/2016 z dnia 16 grudnia 2016 r. CUS, zgodnie ze swoimi kompetencjami przeprowadził postępowania i wybrał wykonawców usług opiekuńczych (oprócz sąsiedzkich), specjalistycznych usług opiekuńczych (tzw. pielęgnacyjnych) oraz specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, którzy na podstawie zawartych z CUS umów realizowali usługi na terenie wszystkich dzielnic Warszawy, w tym w dzielnicy Włochy. Środki finansowe na realizację zadania świadczenia usług (oprócz usług sąsiedzkich) dla mieszkańców Warszawy pozostawały w budżecie CUS. Budżet na realizację usług sąsiedzkich pozostaje w dyspozycji Ośrodka.

W 2024 r. usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze realizowane były przez Konsorcjum firm: PRM PARTNER Sp. z o.o -Lider z siedzibą przy ul. Widocznej 37 w Warszawie i PRM Stowarzyszenie - Partner z siedzibą przy ul. Widocznej 37 w Warszawie.

Zgodnie z Uchwałą Rady m.st. Warszawy XXXVII/843/2004 (ze zmianami) stawka za jedną godzinę usług opiekuńczych (w tym usług sąsiedzkich) wynosiła – 2,5 % kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej określonego w art. 8 ustawy o pomocy społecznej (776 zł) tj. 19,40 zł, natomiast stawka za jedną godzinę specjalistycznych usług opiekuńczych (pielęgnacyjnych) – 3,5 % kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej określonego w art. 8 ustawy o pomocy społecznej tj. 27,16 zł.

Usługi opiekuńcze (w tym usługi sąsiedzkie) oraz specjalistyczne usługi opiekuńcze realizowane są w oparciu o obowiązujące w Warszawie „Standardy usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych dla m.st. Warszawy”. Dokument ten zawiera m.in. katalog usług opiekuńczych i usług specjalistycznych, ich zakres i czynności, a także wymogi dla wykonawców oraz kodeks etyczny opiekunek/ów. Ponadto określa wybrane procedury organizacyjne i administracyjne związane ze świadczeniem usług oraz zasady współpracy Ośrodków Pomocy Społecznej i Centrum Usług Społecznych. Wskazać należy,

że Ośrodek, w tym Zespół Pomocy Usługowej ściśle współpracował z CUS w zakresie organizacji i koordynacji usług opiekuńczych dla mieszkańców dzielnicy Włochy.

W 2024 r. nową formą świadczenia usług opiekuńczych, były usługi opiekuńcze w formie teleopieki oraz usługi sąsiedzkie.

Teleopieka - to nowoczesna forma wsparcia osób starszych, osób z niepełnosprawnościami oraz osób przewlekle chorych realizowana w miejscu ich zamieszkania, która wykorzystuje nowoczesne technologie. Polega na całodobowym monitorowaniu stanu zdrowia za pomocą specjalnych urządzeń elektronicznych i możliwości kontaktu z Centrum Teleopieki w sytuacji wymagającej konsultacji lekarskiej – m.in. przycisk SOS. Dodatkowo w ramach teleopieki można było skorzystać z czujników bezpieczeństwa (czujnik gazu) oraz bezpiecznych skrzynek na klucze i tablety. Usługa ta, w szczególności dedykowana jest osobom niesamodzielnym i mieszkającym samotnie.

W ramach Programu Rządowego Korpus Wsparcia Seniorów 2024 Ośrodek realizował nową formę pomocy – usługi sąsiedzkie. Specyfiką tej formy pomocy jest fakt, że jest ona realizowana przez osobę z najbliższego otoczenia odbiorcy usług, którą może sama zaproponować. Usługi sąsiedzkie są dodatkową formą dotychczas realizowanych usług opiekuńczych. Przeznaczone są głównie dla osób starszych, przewlekle chorych i osób z niepełnosprawnościami. Realizowane są w miejscu ich zamieszkania i obejmują pomoc w zaspokajaniu podstawowych potrzeb życiowych (zakupy, pomoc w przygotowaniu posiłku, sprzątanie itp.), opiekę higieniczno-pielęgniarską (asystowanie w czasie mycia i kąpieli, pomoc w ubieraniu się, zmiana bielizny pościelowej i osobistej itp.) oraz zapewnienie kontaktów z otoczeniem (umawianie wizyt lekarskich, towarzyszenie w placówkach ochrony zdrowia, pomoc w załatwianiu spraw urzędowych itp.). W pierwszej kolejności usługi dedykowane są osobom samotnym.

Usługi opiekuńcze (w tym sąsiedzkie) oraz specjalistyczne usługi opiekuńcze świadczone w miejscu zamieszkania stanowią istotną formę pomocy i wsparcia dla mieszkańców dzielnicy Włochy. Usługi te dają osobom chorym, niepełnosprawnym, niezdolnym do samoobsługi – samotnym lub pozostającym w rodzinach - możliwość miarę samodzielnego i godnego życia w miejscu zamieszkania, bez konieczności umieszczania w domu pomocy społecznej czy zakładzie opiekuńczo - leczniczym. Realizacja usług z określonym zakresem czynności pozwala na utrzymanie sprawności psychofizycznej podopiecznych, podtrzymywanie kontaktów z otoczeniem oraz propagowanie działań integrujących ze środowiskiem. Zakres realizowanych usług jest dostosowywany indywidualnie do każdej osoby, ponieważ jednym z głównych priorytetów jakim kieruje się Ośrodek jest zapewnienie beneficjentom lepszych warunków życiowych, a co za tym idzie, satysfakcji z jakości świadczonych usług.

Każdorazowo wymiar i zakres usług dostosowany jest do potrzeb osoby lub rodziny. Dla większości podopiecznych sprawą kluczową jest zaspokojenie potrzeb związanych z codziennym funkcjonowaniem.

Osoby objęte w 2024 r. pomocą usługową w dużej mierze korzystały ze wsparcia w następujących obszarach:

- pomoc w czynnościach dnia codziennego - robienie zakupów, sprzątanie, przygotowanie i podanie posiłków, zamawianie wizyt lekarskich, pomoc w załatwianiu spraw urzędowych, pomoc w regulowaniu opłat związanych z użytkowaniem lokalu, realizacja recept, itp.,
- pomoc w czynnościach związanych z utrzymaniem higieny (mycie, kąpanie, ubieranie, sianie łóżka, itp.),
- zalecona przez lekarza pielęgnacja (dozowanie leków, zapobieganie powstawaniu odleżyn i oparzeń, karmienie).
- w miarę możliwości zapewnienie kontaktów z otoczeniem.

Poniżej przedstawiono zestawienia obrazujące liczbę osób korzystających z pomocy w formie usług opiekuńczych, specjalistycznych usług opiekuńczych oraz specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, liczbę realizowanych godzin, strukturę wieku osób z chorobą psychiczną, oraz strukturę rodzin korzystających ze specjalistycznych usług opiekuńczych świadczonych przez osoby ze specjalistycznym przygotowaniem w latach 2022 – 2024 r.

Tabela 48 - Liczba osób korzystających z usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych w OPS oraz liczba godzin usług faktycznie zrealizowanych w latach 2022 - 2024

	2022 rok		2023 rok		2024 rok	
	Liczba osób	Liczba godzin	Liczba osób	Liczba godzin	Liczba osób	Liczba godzin
Usługi opiekuńcze (w tym w formie teleopieki)	142	23032,5	141	23955	149	25477,5

	2022 rok		2023 rok		2024 rok	
Usługi opiekuńcze sąsiedzkie	0	0	0	0	2	70
Specjalistyczne usługi opiekuńcze (pielęgnacyjne)	24	4538,5	23	5562,5	27	4818,9

Źródło: opracowanie własne Ośrodka

W **2024** r. pomoc w formie usług świadczonych w miejscu zamieszkania przyznano **163** osobom z czego: **151** osobom przyznano usługi opiekuńcze (w tym **9** osobom także usługi w formie tele – opieki), **1** osobie usługi opiekuńcze wyłącznie w formie tele - opieki, **2** osobom usługi opiekuńcze sąsiedzkie, **12** osobom tylko specjalistyczne usługi opiekuńcze (tzw. pielęgnacyjne), a **15** osobom usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi - łącznie z usług pielęgnacyjnych korzystało **27** osób. W okresie sprawozdawczym zrealizowano **25547,5** godzin usług opiekuńczych (w tym **70** godzin usług sąsiedzkich) i **4818,9** godzin specjalistycznych usług opiekuńczych (pielęgnacyjnych). Liczba osób korzystających z usług opiekuńczych w 2024 r. - **151** osób, była nieco większa niż w 2023 r. (10 osób więcej). Liczba osób korzystających tylko z usług pielęgnacyjnych nie uległa zmianie - w 2023 r. korzystało 12 osób i w 2024 r. również 12 osób. Nieco więcej osób niż w 2023 r. skorzystało z obu rodzajów usług (w 2023 r. - 12 osób, w 2024 r. - 15 osób).

W 2024 r. wzorem lat ubiegłych, pracownicy ZPU kontrolowali rzetelność wykonywanych zadań przez realizatorów usług. Kontrole usług odbywały się w ramach realizowanej pracy socjalnej (nie rzadziej niż raz na trzy miesiące) i miały na celu zapobieganie nieprawidłowościom w realizacji usług, a jeśli takie zaistniały – ich niezwłoczne eliminowanie. Kontrole odbywały się z wykorzystaniem kwestionariusza Karty kontroli usług i były ważnym ogniwem monitorowania jakości świadczonych usług, ich zgodności z ustalonym (podczas wywiadu środowiskowego) wymiarem godzin świadczonych usług i uzgodnionym zakresem czynności, będącym załącznikiem do decyzji administracyjnej.

W roku sprawozdawczym wszystkie wnioski o przyznanie różnego rodzaju pomocy w formie usług zostały rozpatrzone pozytywnie. Wśród osób korzystających z usług 33 osoby nie ponosiły odpłatności - u 16 osób dochody kształtowały się poniżej kryterium zobowiązującego do ponoszenia odpłatności, a 17 osób zostało całkowicie zwolnionych z

obowiązku wnoszenia opłat. Pozostałe osoby wносиły opłaty za usługi w różnych wysokościach, wyliczonych zgodnie z Załącznikiem Nr 1 do Uchwały Nr XXXVII/843/2005 Rady m.st. Warszawy z dnia 16 września 2005 r. (ze zm.) w sprawie szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze oraz zasad zwrotu wydatków za świadczenia z pomocy społecznej realizowane przez m.st. Warszawę w zakresie zadań własnych gminy.

Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi

W 2024 r. w ramach zadań zleconych, Ośrodek kontynuował realizację specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi, tj. osób chorych psychicznie (wykazujących zaburzenia psychiczne), upośledzonych umysłowo oraz wykazujących inne poważne zakłócenia czynności psychicznych, które zgodnie ze stanem wiedzy medycznej zaliczane są do zaburzeń psychicznych. Zasady przyznawania ww. pomocy reguluje Ustawa o pomocy społecznej oraz Rozporządzenie Ministra Polityki Społecznej w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych.

Odpłatność za specjalistyczne usługi dla osób z zaburzeniami psychicznymi ustala Ośrodek Pomocy Społecznej w wysokości zależnej od wysokości dochodu na osobę w rodzinie, wg zasad określonych w rozporządzeniu.

Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi w 2024 r. świadczone były przez firmę „Vital Plus” Ewa Lechowska, z siedzibą przy ul. Tadeusza Borowskiego 2 w Warszawie. Realizatora usług wyłoniono w postępowaniu przeprowadzonym przez Centrum Usług Społecznych. Cena 1 godziny specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi w 2024 r. wynosiła 70 zł. (w 2023 r. 43,60 zł.)

Tabela 49 - Liczba przyznanych i zrealizowanych godzin specjalistycznych usług opiekuńczych świadczonych przez osoby ze specjalistycznym przygotowaniem na przestrzeni lat 2022-2024

Klienci	Przyznane 2022 rok	Zrealizowane 2022 rok	Przyznane 2023 rok	Zrealizowane 2023 rok	Przyznane 2024 rok	Zrealizowane 2024 rok
Osoby z chorobą psychiczną	614	560	407	329	446	433
Osoby niepełno-	0	0	0	0	0	0

Klienci	Przyznane 2022 rok	Zrealizowane 2022 rok	Przyznane 2023 rok	Zrealizowane 2023 rok	Przyznane 2024 rok	Zrealizowane 2024 rok
sprawne intelektualnie						
Osoby z autyzmem	0	0	0	0	0	0
RAZEM	614	560	407	329	446	433

Źródło: opracowanie własne Ośrodka

Tabela 50 - Struktura wieku osób z chorobą psychiczną i autyzmem w latach 2022-2024

Wiek	Poniżej 15 lat	15-17 lat	18-30 lat	31-45 lat	46-60 lat	Powyżej 60 lat	RAZEM
Liczba osób 2022 rok	0	0	0	2	3	2	7
Liczba osób 2023 rok	0	0	1	0	2	3	6
Liczba osób 2024 rok	0	0	1	0	2	3	6

Źródło: opracowanie własne Ośrodka

Tabela 51 - Struktura rodzin – specjalistyczne usługi opiekuńcze świadczone przez osoby ze specjalistycznym przygotowaniem w latach 2022-2024

Rodzaj gospodarstwa	Liczba osób 2023rok	Liczba osób 2023 rok	Liczba osób 2024 rok
Samotnie gospodarujące	6	4	5
Pozostające we wspólnym gospodarstwie	1	2	1
RAZEM	7	6	6

Źródło: opracowanie własne Ośrodka

Tabela 52 - Rodzaje specjalistycznych usług opiekuńczych świadczonych przez osoby ze specjalistycznym przygotowaniem na przestrzeni lat 2022-2024 (wg rozporządzenia z dnia 22 września 2005 roku w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych)

Liczba osób	Osoby z chorobą psychiczną 2022 rok	Osoby z autyzmem 2022rok	Osoby z chorobą psychiczną 2023 rok	Osoby z autyzmem 2023 rok	Osoby z chorobą psychiczną 2024 rok	Osoby z autyzmem 2024 rok
Ogółem	7	0	6	0	6	0
korzystających z pomocy w formie uczenia się i rozwijania umiejętności niezbędnych do samodzielnego życia	7	0	6	0	6	0
korzystających z usług pielęgnacyjnych jako wspieranie procesu leczenia	7	0	6	0	6	0
korzystających z pomocy w formie współpracy ze specjalistami w zakresie wsparcia psychologiczno-pedagogicznego i edukacyjno-terapeutycznego	7	0	0	0	1	0
Korzystających z pomocy mieszkaniowej	7	0	4	0	3	0
Dzieci i młodzieży korzystających z zajęć rehabilitacyjnych i	0	0	0	0	0	0

Liczba osób	Osoby z chorobą psychiczną 2022 rok	Osoby z autyzmem 2022rok	Osoby z chorobą psychiczną 2023 rok	Osoby z autyzmem 2023 rok	Osoby z chorobą psychiczną 2024 rok	Osoby z autyzmem 2024 rok
rewalidacyjno-wychowawczych						

Źródło: opracowanie własne Ośrodka

W okresie od dnia 01.01.2024 r. do dnia 31.12.2024 r. zrealizowano **433** godziny specjalistycznych usług opiekuńczych świadczonych przez osoby ze specjalistycznym przygotowaniem. W tym okresie objęto pomocą 6 środowisk - tyle samo co w 2023 r. Pięć środowisk to osoby, które prowadziły samodzielne gospodarstwa domowe, natomiast jedna osoba pozostawała we wspólnym gospodarstwie domowym z innym członkiem rodziny (z matką). Specjalistyczne usługi opiekuńcze realizowane były przez osoby ze specjalistycznym przygotowaniem (psycholog, pielęgniarz, opiekun medyczny). Realizacja usług uzależniona była od przebiegu choroby, aktualnego stanu zdrowia świadczeniobiorców, ich możliwości psychofizycznych oraz sytuacji życiowej, w tym rodzinnej. Pomoc w ww. formie realizowana była poprzez systematyczny kontakt osób wymagających wsparcia z terapeutą w celu uczenia i rozwijania umiejętności niezbędnych do samodzielnego życia, a także pomocy w codziennym funkcjonowaniu – załatwianiu spraw urzędowych, gospodarowaniu budżetem domowym, poprawie relacji rodzinnych, monitorowaniu leczenia i kontroli realizacji zaleceń lekarskich, usprawnianiu. Pomoc w formie specjalistycznych usług opiekuńczych stanowiła wsparcie również dla członków rodzin osób chorych.

4.3.2. Kierowanie do ośrodków wsparcia (Dzienne Domy Pomocy, Środowiskowe Domy Samopomocy) oraz do Mieszkań Treningowych lub Wspomaganych.

W okresie sprawozdawczym Ośrodek, a konkretnie pracownicy Zespołu Pomocy Usługowej planowali pomoc - usługi opiekuńcze świadczone w ośrodkach wsparcia tj. w dwóch Dziennych Domach Pomocy działających na terenie dzielnicy Włochy. W roku 2024 z pobytu w Dziennych Domach Pomocy skorzystały, narastająco **72** osoby. Szczegółowy opis działań Dziennych Domów Pomocy zamieszczono w rozdziale 7 niniejszego sprawozdania. Ponadto wskazać należy, że pensjonariuszom DDP o niskich dochodach planowano pomoc finansową na zaspokojenie niezbędnych i podstawowych potrzeb życiowych takich jak: zakup żywności, leków, odzieży oraz na opłaty związane z utrzymaniem mieszkania (czynsz, prąd, gaz itp.).

W 2024 roku w ramach współpracy w organizowaniu dla mieszkańców Dzielnicy Włochy z chorobą alzheimera usług opiekuńczych, Ośrodek realizował Porozumienie Nr 20/DDP/2023 zawarte 11.05.2023 r. (z mocą obowiązywania od 01.04.2023 r.) oraz Porozumienie Nr 21/DDP/2024 z 18 kwietnia 2024 r. z Centrum Alzheimera z siedzibą przy Al. Wilanowskiej 257 w Warszawie w sprawie organizacji specjalistycznych usług opiekuńczych świadczonych w Dziennym Domu Pomocy. W oparciu o obowiązujące przepisy, Ośrodek wydał jedną decyzję administracyjną dla mieszkańca dzielnicy Włochy, uprawniającą do korzystania ze specjalistycznych usług opiekuńczych świadczonych w w/w Domu. Dzienny Dom Pomocy Centrum Alzheimera funkcjonuje od grudnia 2011 r. i jest placówką wsparcia dziennego przeznaczoną dla mieszkańców Warszawy, u których zdiagnozowano chorobę Alzheimera lub/i inny zespół otępienny. Celem działalności Dziennego Domu Pomocy jest możliwie jak najszersze wsparcie osób chorych i ich rodzin poprzez stworzenie im bezpiecznych i przyjaznych warunków sprzyjających poprawie samopoczucia i podniesieniu poziomu samodzielnego funkcjonowania w życiu codziennym. W zakres świadczonych usług wchodzi: opieka w godzinach 8.⁰⁰–16.⁰⁰, zapewnienie trzech posiłków dziennie (śniadanie, obiad, podwieczorek), opieka psychologiczna i socjalna. Ponadto oferowane są zabiegi rehabilitacyjne, prowadzona jest terapia zajęciowa, organizowane są wycieczki oraz opieka duszpasterska. W zespole Dziennego Domu Pomocy znajdują się: terapeuci zajęciowi, psycholog, logopeda, rehabilitant, instruktor kulturowo – oświatowy, pracownik socjalny oraz opiekunowie.

W roku sprawozdawczym Ośrodek zajmował się także prowadzeniem spraw dotyczących pobytu w dziennych ośrodkach wsparcia dla osób dorosłych z zaburzeniami psychicznymi oraz osób z niepełnosprawnością intelektualną tj. Środowiskowych Domach Samopomocy oraz Ośrodkach Wsparcia i Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

Celem działalności ŚDS i OWiRON jest:

- organizowanie oparcia społecznego dla osób z niepełnosprawnościami,
- przeciwdziałanie izolacji społecznej poprzez utrzymywanie osób z niepełnosprawnościami w ich naturalnym środowisku,
- podtrzymywanie i rozwijanie u osób z niepełnosprawnościami umiejętności niezbędnych do samodzielnego życia,
- kształtowanie właściwych postaw społecznych – integracja społeczna ze środowiskiem lokalnym.

Ze względu na kategorię osób, dla których środowiskowe domy samopomocy są przeznaczone, dzielą się one na typy:

- typ A – dla osób przewlekłe psychicznie chorych,
- typ B – dla osób z niepełnosprawnością intelektualną,
- typ C – dla osób wykazujących inne przewlekłe zaburzenia czynności

psychicznych,

- typ D – dla osób ze spektrum autyzmu lub niepełnosprawnościami sprzężonymi, W 2024 r. 14 mieszkańców dzielnicy Włochy (8 osób chorych psychicznie, 4 osoby z zespołem Downa, 3 osoby z niepełnosprawnością intelektualną) objętych było taką formą wsparcia, w placówkach znajdujących się na terenie innych dzielnic Warszawy.

Osoby te uczęszczały do:

- ŚDS typu A „Pod Skrzydłami” ul. Grójecka 109 Warszawa Ochota - 3 osoby.
- ŚDS typu B „Pod Skrzydłami” ul. Nowogrodzka 75 Warszawa Ochota - 3 osoby.
- ŚDS typu B Warszawskiego Koła Polskiego Stowarzyszenia na rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelektualną ul. Hoża 27a Warszawa Śródmieście - 1 osoba.
- ŚDS typu A „Słoneczny Dom” ul. Prawnicza 54 Warszawa Ursus - 3 osoby.
- ŚDS typu AC „Pod Daszkiem” ul. Żytnia 75/77 Warszawa Wola - 1 osoba.
- Ośrodka Wsparcia i Rehabilitacji dla Osób Niepełnosprawnych ul. Rozłogi 10 Warszawa Bemowo - 1 osoba.
- Ośrodka Wsparcia i Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych ul. Andersa 6 i 8 Warszawa Śródmieście - 2 osoby.

Uczestnicy zajęć otrzymywali w w/w placówkach wsparcie w przewyżnianiu trudnych sytuacji życiowych, pomoc niezbędną do życia w środowisku rodzinnym i społecznym, możliwość uczestnictwa w zajęciach o charakterze rehabilitacyjnym i terapeutycznym, które miało pozytywny wpływ na poprawę jakości życia uczestników terapii oraz prowadziło do ich usamodzielniania. Pobyt osoby chorej w placówce odciążał również rodziny w sprawowaniu bezpośredniej opieki nad tymi osobami.

Ośrodek Pomocy Społecznej Dzielnicy Włochy w roku sprawozdawczym wydał 1 decyzję administracyjną przyznającą osobie z niepełnosprawnością intelektualną świadczenie niepieniężne w formie pobytu w mieszkaniu treningowym. Mieszkanie to funkcjonuje przy ul. Kłobuckiej 16b / 2 a prowadzi je Stowarzyszenie Rodzin i Przyjaciół Osób z Zaburzeniami Psychicznymi. Lokatorzy mieszkania treningowego to osoby niepełnosprawne intelektualnie lub osoby chore psychicznie, doświadczające kryzysu psychicznego, które pod nadzorem trenerów uczą się żyć samodzielnie. Mieszkańcy sami robią zakupy, przygotowują posiłki, zmywają naczynia, piorą, prasują, sprzątają mieszkanie, dbają o swoją higienę. Pobyt w mieszkaniu treningowym daje tym osobom wiele nowych umiejętności, ale też uczy je odpowiedzialności oraz współpracy, która zazwyczaj przychodzi im bardzo ciężko. Pobyt w mieszkaniu treningowym to także sprawdzian, czy dana osoba z upośledzeniem intelektualnym bądź będąca w kryzysie psychicznym jest na tyle samodzielna, aby móc funkcjonować bez wsparcia np. rodziny.

4.3.3. Kierowanie do domów pomocy społecznej

Na podstawie Zarządzenia nr 1366/2020 Prezydenta m.st. Warszawy z dnia 27.11.2020 r. w sprawie ustalenia „Procedury dotyczącej zasad i trybu postępowania w sprawie kierowania i umieszczania w domach pomocy społecznej m.st. Warszawy oraz ustalania odpłatności za pobyt w domu pomocy społecznej” pracownicy Ośrodka kompletowali dokumenty osób ubiegających się o skierowanie do domu pomocy społecznej oraz ustalali opłaty od osób, o których mówi art. 61 ust. 1pkt 2 ustawy z 12.03.2020 r. o pomocy społecznej (to jest małżonków, zstępnych i wstępnych) za pobyt członka rodziny w placówce.

Działania w kierunku skompletowania dokumentacji celem skierowania osób niesamodzielnych, zwłaszcza seniorów do domu pomocy społecznej odbywają się wówczas, gdy wsparcie w ramach proponowanych usług w miejscu zamieszkania osoby nie jest już wystarczające np. z powodu pogarszającego się stanu zdrowia powodującego konieczność przyznania usług kompleksowych w systemie całodobowym. Osobom starszym, chorym, niepełnosprawnym, które wymagały zapewnienia całodobowej opieki, kompletowano dokumenty niezbędne do umieszczenia w domu pomocy społecznej zgodnie z wymogami i przesyłano do Warszawskiego Centrum Pomocy Rodzinie, które wydawało decyzje o skierowaniu, odpłatności oraz umieszczeniu (bądź odmowie umieszczenia) w domu pomocy społecznej.

W ramach działań prowadzonych na rzecz osób starszych i niepełnosprawnych prowadzono także szeroko rozumiane poradnictwo informacyjne:

- z zakresu kierowania i umieszczania osób wymagających całodobowej opieki w państwowych domach pomocy społecznej oraz zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w ww. placówkach,
- dotyczących państwowych i prywatnych domów pomocy społecznej,
- na temat zasad kierowania i umieszczania w zakładach opiekuńczo-leczniczych i innych placówkach całodobowej opieki,
- z zakresu form wsparcia świadczonego przez Ośrodek Pomocy Społecznej i inne placówki pomocowe z terenu Warszawy.

Tabela 53 - Osoby kierowane do domów pomocy społecznej w 2024 r.

Tryb kierowania		
Na wniosek osoby zainteresowanej	Na wniosek rodziny/OPS	Ogółem
30	11	41

Źródło: opracowanie własne Ośrodka

W 2024 r. zostało wszczętych 41 postępowań o umieszczenie w Domu Pomocy Społecznej (w 2023 r. - 52 postępowania) - 30 na wniosek strony (w 2023 r. - 36) oraz 11 postępowań bez zgody strony (w 2023 r. - 16) - tj. 7 na wniosek rodziny, 1 na wniosek szpitala, 3 na wniosek OPS. 18 wniosków z kompletem dokumentów zostało przekazanych do innych Ośrodków na terenie m.st. Warszawy do rozpatrzenia zgodnie z właściwością terytorialną (osoby składające wnioski miały stałe zameldowanie lub ostatni stały meldunek w innych dzielnicach a na terenie Dzielnicy Włochy przebywały w Schroniskach dla osób bezdomnych, przy ul. Dojazdowej 3, przy ul. Foliałowej 10 lub przy ul. Łopuszańskiej 17 - w przypadku tych osób, OPS Włochy nie ma wiedzy, na jakim etapie rozpatrywania są ich wnioski).

23 wnioski były rozpatrywane w tut. Ośrodku - w tym 11 skierowano do Sądu (w Sądzie toczą się jeszcze 4 postępowania rozpoczęte w 2024 r.) 19 osobom WCPR wydał pozytywne decyzje kierujące do zamieszkania w DPS. W 2024 r. w Domach Pomocy Społecznej zamieszkało 14 osób (w tym 5 osób z postanowienia Sądu - w tym 1 osoba co do której procedurę rozpoczęto w 2021 r. i jedna osoba co do której procedurę rozpoczęto w 2023 r.), 7 osób oczekuje na miejsce w DPS. W trakcie prowadzonego postępowania 1 osoba - już po wydaniu przez WCPR decyzji kierującej do placówki - zrezygnowała z ubiegania się o miejsce w DPS.

Wskazać należy, że w odniesieniu roku 2023, w 2024 r. liczba wniosków dotyczących skierowania do DPS (na wniosek strony, jak i bez zgody strony) uległa zmniejszeniu (2023r. - 56 wniosków), ale wniosków było znacznie więcej niż w 2022 r. (26 wniosków) i 2021 r. (25 wniosków). Istotny wpływ na nadal dużą liczbę wniosków o umieszczenie w DPS ma fakt, że na terenie Dzielnicy Włochy funkcjonują trzy schroniska dla osób bezdomnych - w głównej mierze oferujące pomoc osobom starszym, chorym, niepełnosprawnym, których mieszkańcy o skierowanie do DPS ubiegają się za pośrednictwem OPS Włochy.

W 2024 r. Ośrodek Pomocy Społecznej prowadził postępowania w stosunku do 101 osób zobowiązanych do wnoszenia opłaty za pobyt członka rodziny w DPS. Odpłatność małżonków, zstępnych oraz wstępnych mieszkańców domów pomocy społecznej ustalana była na podstawie umowy zawieranej z Dyrektorem OPS w trybie art. 103 ustawy o pomocy społecznej bądź w trybie decyzji administracyjnej wydawanej zgodnie z art. 61 ust. 2d, 2e oraz 2f w/w ustawy, w sytuacji kiedy osoba zobowiązana nie wyraziła zgody na podpisanie umowy lub nie wyraziła zgody na przeprowadzenie wywiadu środowiskowego.

W 2024 roku:

- z 41 osobami zostały podpisane umowy w sprawie ponoszenia odpłatności za pobyt członka rodziny w DPS, w tym 17 umów z całkowitym zwolnieniem z obowiązku wnoszenia opłaty, 20 umów z częściowym zwolnieniem, 4 umowy na ponoszenie opłaty w

całości. Do niektórych z tych umów zawierane były aneksy - łącznie zawarto 19 aneksów.

- w 22 przypadkach z uwagi na dochód poniżej 300 % kryterium dochodowego brak było podstaw do naliczenia odpłatności za pobyt członka rodziny w DPS - w tych przypadkach do osób zobowiązanych wysłane było zawiadomienie o braku podstaw do ustalenia odpłatności na okres sześciu miesięcy.

- w 16 przypadkach odpłatność ustalono w formie decyzji administracyjnej, z czego :

- w 15 przypadkach wydano decyzję administracyjną zwalniającą w całości osobę zobowiązaną z opłaty w oparciu o art. 64 pkt. 5 i 7 uops,
- w 1 przypadku wydano decyzję administracyjną zwalniającą w całości osobę zobowiązaną z opłaty w oparciu o art. 64 a uops,

- w 3 sprawach zawieszono postępowanie,

- w 10 przypadkach nie udało się ustalić miejsca zamieszkania osób zobowiązanych do ponoszenia odpłatności, a tym samym nawiązać z nimi skutecznego kontaktu - w tych przypadkach postępowania są nadal prowadzone.

- w 1 przypadku w toku prowadzonego postępowania ustalono, że brak jest podstaw do dochodzenia opłaty od osoby wskazanej jako zobowiązana - ustalono bowiem, że osoba ta została adoptowana (pełne przysposobienie) wobec czego nie ma zobowiązań wobec rodziny biologicznej.

- w 1 przypadku odstąpiono od prowadzonego postępowania wyjaśniającego – ustalono, że osoba zobowiązana do wnoszenia opłaty zmarła.

- w 2 przypadkach prowadzone postępowania zakończono na etapie postępowania wyjaśniającego (przed podpisaniem umowy/wydaniem decyzji), gdyż osoba ubiegająca się o skierowanie do Domu Pomocy Społecznej wycofała wniosek (już po wydaniu przez Warszawskie Centrum Pomocy Rodzinie decyzji kierującej do DPS).

- w 5 przypadkach postępowania są w toku.

Prowadzenie postępowań wobec osób zobowiązanych do ponoszenia odpłatności za pobyt członka rodziny w DPS jest bardzo czasochłonne, wymagające prowadzenia szczegółowych ustaleń i wyliczeń, a niejednokrotnie prowadzenia działań w kierunku ustalenia miejsca pobytu osoby zobowiązanej, danych osoby np. nr pesel, dochodu. Pracownik socjalny prowadzący powyższe postępowania wielokrotnie spotykał się z niechęcią osób zobowiązanych (a czasami wręcz z agresją) do współpracy, co bardzo utrudniało realizację zadania.

4.4. Sprawianie pogrzebów

Zgodnie z Uchwałą Nr LX/1840/2009 Rady Miasta Stołecznego Warszawy z dnia 27 sierpnia 2009r. (z późn. zm.) w sprawie zasad sprawiania pogrzebów oraz zwrotu kosztów pogrzebów realizowanych przez m.st. Warszawę § 1 pkt 3 „O sprawienie pogrzebu przez Ośrodek może ubiegać się osoba uprawniona do dokonania pochówku, zgodnie z art. 10

ust. 1 ustawy z dnia 31 stycznia 1959r.o cmentarzach i chowaniu zmarłych (Dz.U.z 2000r.Nr 23, poz. 295 z późn. zm.), pozostająca w trudnej sytuacji materialnej i nie mająca uprawnień do ubiegania się o uzyskanie świadczenia związanego ze śmiercią lub pogrzebem...”. Pogrzeb odbywa się zawsze zgodnie z wyznaniem zmarłego i jest to zadanie własne gminy o charakterze obowiązkowym. Realizacja procedury związanej ze sprawieniem pochówku wymaga ścisłej współpracy z prokuraturą, policją, urzędem stanu cywilnego oraz zakładami pogrzebowymi.

Koszt sprawienia pogrzebu w roku sprawozdawczym 2024 wynosił 4.474,01 zł. z czego:

- 2.316,60 zł. to koszty zakładu pogrzebowego związane z usługą pogrzebową,
- 2.157,41 zł. to koszty Zarządu Cmentarzy Komunalnych tj. zakup miejsca grzebalnego oraz czynności kancelaryjne i terenowe dotyczące pogrzebu zmarłego.

W 2024 roku do Ośrodka wpłynęły dokumenty dotyczące sprawienia 18 pogrzebów (jeden wniosek z dnia 27.12.2023 r.) z czego:

- koszty 6 pogrzebów zostały opłacone z własnych środków Ośrodka na łączną kwotę 25.516,32 zł (5 x 4.474,01 zł. = 22.370,05 zł. i 1 x 3.146,27 zł.);
- z ZUS-u otrzymano pełne refundacje za 8 pogrzebów na łączną kwotę 32.000 zł.;
- koszt 1 pogrzebu został opłacony z własnych środków Ośrodka na kwotę 4.474,01 zł. ustalane jest prawo do zasiłku pogrzebowego;
- 2 komplety dokumentów dot. pogrzebów zostały odesłane do wnioskodawców z uwagi na brak dokumentów niezbędnych do zarejestrowania zgonu;
- 1 wniosek o pochówek został anulowany, gdyż rodzina zdecydowała się na podjęcie działań związanych z pochówkiem w ramach własnych możliwości;
- jeden pogrzeb z wniosku złożonego 27.12.2023r. odbył się 10.01.2024r. i został opłacony w 2024 r. z własnych środków i otrzymano refundację.

4.5. Poradnictwo specjalistyczne

Realizacja poradnictwa specjalistycznego wynika przede wszystkim z zapisu art. 46 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej:

„1.Poradnictwo specjalistyczne, w szczególności prawne, psychologiczne i rodzinne, jest świadczone osobom i rodzinom, które mają trudności lub wykazują potrzebę wsparcia w rozwiązywaniu swoich problemów życiowych, bez względu na posiadany dochód.”

Udzielanie specjalistycznego wsparcia osobom i rodzinom w szczególności psychologicznego, terapeutycznego, pedagogicznego i rodzinnego realizowane było min. poprzez:

- 1 poradnictwo psychologiczne;
- 2 specjalistyczną diagnozę środowisk rodzinnych;

- 3 prowadzenie zajęć grupowych z określonymi grupami klientów;
- 4 poradnictwo rodzinne i terapię rodzinną;
- 5 udzielanie pomocy psychologiczno-pedagogicznej rodzinom dysfunkcyjnym;
- 6 diagnozowanie, profilaktykę i terapię osób i rodzin które mają trudności lub wykazują potrzebę wsparcia w rozwiązywaniu swoich problemów życiowych;
- 7 poradnictwo obejmujące problemy funkcjonowania rodziny, w tym problemy wychowawcze w rodzinach naturalnych i zastępczych,

W zakresie merytorycznym pomoc specjalistyczna przyjmowała różne formy uzależnione od rodzaju zgłaszanych problemów:

- poradnictwo wychowawcze dla rodziców (problemy w relacjach rodzice-dziecko),
- warsztaty tematyczne,
- konsultacje par i małżeństw;
- konsultacje indywidualne dla osób w kryzysie życiowym;
- psychoterapię indywidualną.
- poradnictwo dla seniorów,
- biofeedback,
- grupy wsparcia.
- poradnictwo z zakresu psychodietetyki i chorób o podłożu psychosomatycznym.

Osoby korzystające z pomocy specjalistycznej uczestniczyły w następujących konsultacjach psychologicznych:

- 1) spotkania indywidualne trwające 50 minut;
- 2) spotkania rodzinne lub małżeńskie trwające 60-90 minut.
- 3) biofeedback - jedno spotkanie od 15 min do 50 min.

Na spotkania do psychologa osoby zgłaszały się samodzielnie, kierowane były przez pracowników socjalnych bądź pracowników innych służb. Najczęściej zgłaszane problemy w ramach spotkań indywidualnych i rodzinnych dotyczyły: problemów w relacji małżeńskiej lub partnerskiej, problemów w komunikacji interpersonalnej między członkami rodzin, brak zasobów do poradzenia sobie w sytuacjach trudnych jak, np.: śmierć osoby bliskiej, problemy egzystencjalne, trudności związane z pracą, kłopoty wychowawcze, problemy lub zaburzenia intrapsychiczne, depresja, lęki, problemy w komunikacji i z samooceną, jak również typowo zdrowotne dotyczące chorób przewlekłych np. insulinooporność, choroby tarczycy, nadwaga, choroby skóry, wypadanie włosów wskutek przewlekłego stresu lub nieprawidłowej diety.

W roku 2024 nadal dużym zainteresowaniem cieszyły się konsultacje i terapie indywidualne dla osób dorosłych. W roku sprawozdawczym kontynuowane były terapie indywidualne rozpoczęte w poprzednim roku kalendarzowym oraz nowe terapie. Osoby korzystające z konsultacji, terapii psychologicznych coraz chętniej wybierały formę spotkań

on line, były one znacznym udogodnieniem. Dodać należy, że klienci coraz chętniej korzystali z niestandardowych form wspierania zdrowia, zarówno psychicznego, jak i fizycznego. W celu zrównoważenia emocji, wyciszenia napięć i tym samym wzmocnienia układu nerwowego poprzez zredukowanie wyrzutów adrenaliny i kortyzolu klienci korzystali z form muzykoterapii przy zastosowaniu mis tybetańskich i kamertonów. Z pomocy psychologa w okresie sprawozdawczym skorzystało 79 osób, w tym 183 członków rodziny (w zeszłym roku 91 osób, w tym 224 członków rodziny), przeprowadzono 1421 indywidualnych konsultacji psychologicznych dla osób dorosłych, w tym seniorów (w zeszłym roku 1669 konsultacji).

Tabela 54 - Wiek osób korzystających z konsultacji psychologicznych

Wiek osób	14-17 lat	18-29 lat	30-39 lat	40-49 lat	50-59 lat	60+
Liczba osób	1	20	15	26	11	6

Źródło: opracowanie własne Ośrodka

Psycholog wspierał także merytorycznie asystentów rodzin i pracowników świadczących pogłębioną pracę socjalną w trudnych sprawach w pracy z rodziną – poprzez wspólne omawianie przypadków. Odbęło się 12 spotkań. Miały one charakter konsultacji wybranych obszarów, w których pojawiały się trudności w pracy z rodziną. Pozwalały one poszerzyć perspektywę w patrzeniu na rodzinę, przyjrzenia się mechanizmom funkcjonującym w rodzinach, które z nich pracują na rzecz zmiany, a które ją stabilizują, w celu utrzymania homeostazy oraz ustalenia nowych kierunków pracy i wymiany doświadczeń.

Biofeedback dla podopiecznych Dziennych Domów Pomocy

W 2024 r roku kontynuowana była diagnoza i terapia metodą Biofeedback dla podopiecznych dwóch DDP -ów przy ul. Robotniczej 15 i Potrzebnej 10.

Biofeedback czyli biologiczne sprzężenie zwrotne, które polega na dostarczeniu klientowi informacji zwrotnej o jego stanie fizjologicznym. Zmiany fizjologiczne organizmu monitorowane są przez specjalistyczne systemy pobierające dane z czujników w czasie rzeczywistym. Trening ma na celu pomóc w przypadku min. zaburzeń lękowych, problemów ze stresem, zaburzeń snu, wypalenia zawodowego, stanów depresyjnych, problemów z pamięcią.

Kontynuowane były treningi wspierające procesy terapeutyczne z poprzednich lat, jak również diagnozy pozwalające sprawdzić efekty oddziaływań terapeutycznych. Nadal klienci mogli korzystać z podwójnej formy pomocy czyli samego treningu metodą Biofeedback jak i konsultacji terapeutycznej. Ta forma pracy z osobami starszymi u których obserwuje się znaczne pogorszenie lub osłabienie procesów poznawczych wynikających z

wieku lub chorób przewlekłych stanowiła najlepszą formę pomocy zaakceptowaną przez wszystkie osoby korzystające ze wsparcia. Dzięki temu klienci czuli się bezpiecznie, czuli się zrozumiani i ważni. Ponadto osoby mogły skorzystać z poradnictwa z zakresu psychodietetyki. Często dopytywali się jak wzmocnić zdrowie poprzez właściwą suplementację, czy dietę.

Z terapii skorzystało 11 podopiecznych i 3 pracowników. Odbłyły się 232 spotkania terapeutyczne.

W roku sprawozdawczym kontynuowane były także wykłady psychologiczne dla wszystkich podopiecznych DDP-ów. Odbływały się przez cały rok, raz w miesiącu dla każdej z grup (ul. Robotnicza 15, ul. Potrzebna 10) bez wykluczenia miesięcy wakacyjnych, tak jak to było w ubiegłych latach. Wykłady w ramach profilaktyki prozdrowotnej, na których omawiane były zagadnienia psychologiczne dotyczące zdrowia psychicznego, relacji międzyludzkich, przemocy, radzenia sobie w sytuacjach kryzysowych, dotyczyły również ogólnie zdrowia i w tym wypadku omawiane były różne sposoby odżywiania (diety) - co szkodzi zdrowiu, a co pomaga, prawidłowa suplementacja, zioła. W DDP-ie przy ul. Robotniczej 15 popularne stały się niezaplanowane krótkie pogadanki, które trwały zazwyczaj 30 min, dotyczące ciekawostek ze świata, nowinek dotyczących zdrowia.

Konsultacje dla dzieci i młodzieży w ramach projektu z budżetu obywatelskiego pn. „Nie jesteś sam”.

Z inicjatywy Działu Pomocy Specjalistycznej Ośrodek zawarł Porozumienie o współpracy z Centrum wspierania Rodzin „Rodzinna Warszawa” w ramach realizacji projektu finansowanego z budżetu obywatelskiego Miasta Stołecznego Warszawy pn. „Nie jesteś sam”.

Powyższa inicjatywa podyktowana była rosnącym zapotrzebowaniem na wsparcie dla najmłodszych i ich rodziców. Przedmiotem porozumienia była współpraca w ramach realizacji projektu „Nie jesteś sam” – pierwsza pomoc psychologiczna dla dzieci i młodzieży w wieku 4-21 lat oraz rodziców i opiekunów, polegająca na koordynacji konsultacji udzielanych przez psychologa zatrudnionego przez w/w Centrum wspierania Rodzin w obiektach **OPS Włochy**, znajdujących się przy ul. Szybowcowej 4 (siedziba Działu Pomocy Specjalistycznej) i MAL we Włochach (Miejsce Aktywności Lokalnej) przy ul. Rejonowej 6/8 w Warszawie.

Konsultacje odbywały się w w/w obiektach według ustalonego wcześniej harmonogramu tj. w poniedziałki, czwartki i piątki w godzinach rannych i popołudniowych. Cieszyły się dużym zainteresowaniem wśród mieszkańców Dzielnicy Włochy i klientów Ośrodka i były istotnym uzupełnieniem oferty pomocowej realizowanej przez Ośrodek.

4.6. Interwencje kryzysowe

W roku 2024 zgłoszono 21 przypadków potrzeby interwencji w środowisku. Psycholog 14 razy udał się pod adres wskazany w zgłoszeniu z pracownikiem socjalnym. Trzykrotnie inny pracownik Działu Pomocy Specjalistycznej uczestniczył z pracownikiem socjalnym w interwencji. Czterokrotnie pracownik socjalny Działu Pomocy Środowiskowej samodzielnie podejmował interwencję.

Interwencje w przypadku zgłoszenia podejrzenia występowania przemocy domowej.

Podczas podejmowanych interwencji w środowiskach dotyczących podejrzenia występowania przemocy domowej lub sprawowania niewłaściwej opieki nad dziećmi, wszystkie sytuacje dotyczyły rodzin z dziećmi. W żadnym przypadku informacje o doznawaniu przez dzieci przemocy nie potwierdziły się, w związku z czym ani razu podczas interwencji nie została uruchomiona procedura Niebieskiej Karty. Jedna interwencja odbyła się, kiedy w rodzinie została już wszczęta procedura NK i miała na celu sprawdzenie sytuacji dzieci, zanim zostanie powołana grupa diagnostyczno-pomocowa. W trzech przypadkach wskazano zasadność objęcia rodziny pomocą asystenta rodziny lub pracownika socjalnego od pogłębionej pracy socjalnej. W pozostałych sytuacjach monitorowano sytuację przez pracownika socjalnego, pozyskiwano również informacje dot. funkcjonowania środowiska ze strony innych instytucji (policji, szkoły itp.). Każdorazowo, podczas spotkania zapoznawano członków rodziny z ofertą pomocową Ośrodka oraz informowano jakie formy pomocy są wskazane.

Interwencje w przypadku zgłoszenia kryzysu w rodzinie, zagrożenia życia i zdrowia

W jednym przypadku interwencja odbyła się na prośbę pracownika socjalnego i dotyczyła potrzeby wstępnej oceny stanu psychicznego osoby niepełnosprawnej, w trudnej sytuacji życiowej. Podjęto interwencję i konsultację w środowisku w wyniku której wskazano możliwe formy pomocy.

5. Świadczenia z innych ustaw

5.1. Realizacja obowiązków wynikających z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej

5.1.1. Asystenci rodziny

Asysta rodzinna to forma wsparcia kierowana do rodzin, mająca na celu poprawę sytuacji życiowej tych rodzin oraz wspieranie w pełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.

Asystent rodziny, jako wykwalifikowany specjalista, współpracuje z rodzinami, które zmagają się z różnorodnymi trudnościami, takimi jak problemy socjalne, zdrowotne, psychologiczne czy wychowawcze. Asysta rodzinna opiera się na zasadach dobrowolności i jest dostosowana do indywidualnych potrzeb każdej rodziny. Dzięki współpracy z asystentem rodziny możliwe jest wprowadzenie pozytywnych zmian w życiu rodzinnym i społecznych relacjach.

Główne założenia asysty rodzinnej obejmują:

1. Wspieranie rodziny – pomoc w identyfikacji problemów oraz kierowanie do odpowiednich specjalistów, tak aby rodziny mogły skuteczniej radzić sobie z trudnościami.
2. Wzmacnianie umiejętności opiekuńczo - wychowawczych, społecznych oraz życiowych członków rodzin – asystent wspiera rozwój ww. umiejętności, co pozwala rodzinom na lepsze funkcjonowanie w rodzinie i społeczeństwie.
3. Wsparcie w kryzysie – asysta rodzinna jest szczególnie istotna w przypadku rodzin, które przeżywają kryzys, np. związany z ubóstwem, przemocą domową czy innymi trudnościami.
4. Podejście partnerskie – współpraca odbywa się na zasadzie partnerstwa, co oznacza, że asystent traktuje rodzinę jako równoprawnego uczestnika, uwzględniając jej potrzeby, zasoby oraz cele.
5. Kierowanie do instytucji – asystenci często współpracują z innymi instytucjami i organizacjami, co umożliwia efektywniejsze udzielanie wsparcia oraz dostęp do szerszych zasobów.

Asysta kierowana jest do rodzin biologicznych, które napotykają trudności w pełnieniu funkcji wychowawczych, w tym tych, których dzieci zostały umieszczone w pieczy zastępczej, a także do młodych rodziców opuszczających placówki wychowawcze lub resocjalizacyjne. Asystenci rodziny podejmują współpracę z rodziną w sytuacji, gdy rodzina wyrazi na to zgodę.

Wyjątkiem są sytuacje, gdy przydzielenie asystenta rodzinie przebiega na podstawie orzeczenia sądu rodzinnego, który w oparciu o art. 109 Kodeksu rodzinnego i

opiekuńczego wydaje zarządzenie odnoszące się do sposobu wykonywania przez rodziców władzy nad dzieckiem, w tym zobowiązania do współpracy z asystentem rodziny.

Asystenci koordynują także wsparcie dla kobiet w ciąży oraz rodzin zgodnie z ustawą „Za życiem”.

Wskazać należy, że sposób współpracy rodziny z asystentem rodziny przebiegał na zasadach ustalonych i akceptowanych przez członków rodzin oraz asystenta realizującego zadanie. Miejscem spotkań z rodziną było najczęściej miejsce jej zamieszkania, ale może być to również inne miejsce ustalone wspólnie z rodziną. Ilość, częstotliwość, pory dnia i czas trwania spotkań jest uzależnione od ustaleń między asystentem a rodziną. Asystent rodziny pracuje w systemie zadaniowego czasu pracy, prowadzi dokumentację w ramach współpracy z rodziną, planuje współpracę, sporządza sprawozdania oraz przygotowuje dokumentację na prośbę sądu, bądź innych instytucji. W trakcie współpracy z rodziną asystent nawiązuje kontakty z pracownikami innych instytucji pracujących z rodziną tj: służbą zdrowia, szkołą, sądem, policją, innymi służbami społecznymi.

W 2024 roku Ośrodek zatrudniał dwóch asystentów (1,5 etatu), którzy współpracowali z rodzinami borykającymi się z trudnościami w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz z rodzinami zagrożonymi wykluczeniem społecznym.

Zarządzeniem Nr 21/2012 Dyrektora Ośrodka Pomocy Społecznej Dzielnicy Włochy m.st. Warszawy z dnia 09.07.2012r. powołano „Zespół do spraw asysty rodzinnej” w skład którego wchodzi asystenci rodzin i osoba koordynująca pracę zespołu. W ramach swojej pracy zespół analizował efekty działań podejmowanych wspólnie z rodzinami, analizował i omawiał występujące problemy w pracy, wymieniał doświadczenia, analizował potrzeby i zasadność objęcia rodzin asystą rodzinną, oceniał zasadności podejmowanych działań na rzecz rodziny oraz ustalał harmonogram pracy z rodzinami. **W ramach działań Zespołu w roku sprawozdawczym odbyły się 34 spotkania.**

W ramach swoich działań, asystenci podejmowali różnorodne formy wsparcia, które obejmowały:

- Rozwiązywanie podstawowych problemów socjalnych i zdrowotnych.
- Wsparcie w zakresie problemów psychologicznych.
- Wzmacnianie umiejętności wychowawczych.
- Poprawę relacji wewnętrznych w rodzinach.
- Rozwój umiejętności społecznych.
- Motywowanie do podnoszenia kwalifikacji zawodowych.
- Pomoc w poszukiwaniu i podejmowaniu pracy zarobkowej.
- Aktywizację rodzin do wspólnego spędzania czasu wolnego.
- Działania z zakresu profilaktyki zdrowotnej.

Zrealizowane działania potwierdzają istotną rolę asysty rodzinnej w poprawie kondycji rodzin oraz ich zdolności do samodzielnego funkcjonowania w społeczeństwie.

Formy pracy z rodziną

Rodziny objęte wsparciem w ramach asysty rodzinnej były zgłaszane przez Sąd, placówki oświatowe oraz przez pracowników socjalnych, którzy po analizie sytuacji rodziny, określali źródła kryzysów oraz deficytów w umiejętnościach pełnienia funkcji rodzinnych i społecznych, a także wskazywali obszary do pracy.

W 2024 roku wsparciem asystentów zostało objętych 21 rodzin, w których wychowywało się 25 dzieci, w tym 7 rodzin do współpracy zobowiązał sąd rodzinny.

Tabela 55 - Rodziny z asystentem rodziny

Rok	2023	2024
liczba rodzin	32	21
liczba osób w rodzinie	62	64

Źródło: opracowanie własne Ośrodka

W roku sprawozdawczym asystenci zakończyli pracę z 4 rodzinami, w tym z 1 rodziną z powodu osiągnięcia celów, z 1 rodziną z uwagi na zmianę jej miejsca zamieszkania, z 1 rodziną z uwagi na rezygnację rodziny oraz z 1 rodziną z uwagi na brak współpracy ze strony rodziny.

W kontekście przedstawionych danych liczbowych można wnioskować, że praca asystentów rodziny oraz zaangażowanie samych rodzin przyczyniły się do uniknięcia umieszczenia dzieci w instytucjonalnej pieczy zastępczej.

Zespoły multiprofesjonalne tworzone w ramach asysty rodzinnej dla poszczególnych rodzin to grupy składające się z przedstawicieli różnych instytucji i organizacji, które współpracują w celu zapewnienia wszechstronnej pomocy rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji życiowej, objętych asystą rodzinną. Celem spotkań tych zespołów jest kompleksowe zrozumienie problemów rodzin oraz efektywne poszukiwanie możliwości ich rozwiązywania. Spotkania Zespołów Multiprofesjonalnych były organizowane w zależności od potrzeb rodziny i aktualnej sytuacji danej rodziny. W roku sprawozdawczym odbyły się 42 takie spotkania.

Zgodnie z Zarządzeniem nr 56/2023 Prezydenta m.st. Warszawy z dnia 13 stycznia 2023 roku wprowadzono Program „Warszawski Kokon”, zgodnie z którym rodziny zobowiązane na mocy postanowienia Sądu do współpracy z asystentem rodziny otrzymają szerokie wsparcie.

Proces ten w ramach Programu podzielony jest na etapy i dostosowany do zdiagnozowanych potrzeb rodziny, ich gotowości do zmiany oraz indywidualnych możliwości. Podejmowane działania mają na celu pomóc rodzinie wyznaczyć cele w kluczowych obszarach życia i usprawnić najważniejsze aspekty funkcjonowania. Realizowane działania są elastycznie dostosowywane do celów, potrzeb i możliwości członków rodzin. Realizatorem Programu jest Centrum Usług Społecznych mieszczące się przy ul. Skaryszewskiej 5 w Warszawie.

W roku sprawozdawczym z w/w Programu korzystały 3 rodziny z terenu Dzielnicy Włochy.

5.1.2. Usługi opiekuńcze dla rodzin z dziećmi

Od marca 2024r do grudnia 2024r. w ramach działań podjętych na podstawie ustawy z dnia 09.06.2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej OPS realizował usługi opiekuńcze dla rodzin z dziećmi. W okresie sprawozdawczym taką formą pomocy zostało objętych 10 rodzin.

W ramach w/w działań zrealizowano 880 godzin usług między innymi na:

- sprawowanie opieki nad dziećmi w drodze na zajęcia do placówek oświatowych tj. min. przedszkola, szkoły, żłobka, placówek opieki lub ochrony zdrowia oraz w drodze powrotnej do domu z tych placówek,
- organizowanie i prowadzenie zabaw i zajęć dostosowanych do wieku dzieci mających na celu rozwój poznawczy, wyrównywanie braków środowiskowych i edukację,
- pomoc rodzicom w opiece nad dziećmi w trakcie spacerów i spędzaniu czasu wolnego.

5.2. Realizacja obowiązków wynikających z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej

Zespół Interdyscyplinarny do spraw przeciwdziałania przemocy domowej w Dzielnicy Włochy

Przeciwdziałanie przemocy to jedno z zadań własnych realizowanych przez Ośrodek w oparciu o zapisy ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej. W całym roku sprawozdawczym praca w tym obszarze realizowana była w oparciu o znowelizowaną w/w ustawę, która wprowadziła szereg zmian dotyczących min. procedury NK i grup diagnostyczno-pomocowych, co miało przełożenie w 2024r na wzrost prowadzonych procedur i konieczność zaangażowania nowych pracowników w powyższe działania. Ośrodek Pomocy Społecznej jest jednym z podmiotów wskazanych w ustawie do podejmowania ogółu czynności związanych z realizacją procedury „Niebieskiej Karty”, w związku z uzasadnionym podejrzeniem zaistnienia przemocy domowej.

Zadanie powyższe realizowane było w Dziale Pomocy Specjalistycznej przez psychologa zatrudnionego na 1 etat i pięciu pracowników socjalnych. W zakresie merytorycznym pomoc przyjmowała następujące formy prowadzenia spraw związanych z przeciwdziałaniem przemocy domowej:

- 1) konsultacje dla osób doznających przemocy: 1 osoba (kobieta),
- 2) praca socjalna w ramach procedury NK – 25 osób,
- 3) udział w pracach Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy domowej, pracach grup diagnostyczno-pomocowych,

W roku sprawozdawczym podjęto współpracę ze 116 rodzinami doświadczającymi problemu przemocy domowej i w związku z tym uruchomiono działania na rzecz poprawy funkcjonowania tych rodzin. Udzielono wsparcia w rozwiązywaniu problemu, w szczególności wypełniano „Niebieskie Karty”, opracowywano plany bezpieczeństwa, udzielano informacji o kompetencjach policji, prokuratury oraz sądu. Udzielano także pomocy w skorzystaniu z poradnictwa specjalistycznego, zarówno psychologicznego, jak i prawnego. Prowadzono edukację i poradnictwo w zakresie doskonalenia umiejętności społecznych i rodzicielskich. W okresie sprawozdawczym przedstawiciele Ośrodka sporządzili 29 „Niebieskich Kart A” wszczynających procedurę.

Tabela 56 - Rodziny z problemem przemocy

Rok		2023	2024
liczba rodzin z problemem przemocy		94	116
Osoby doświadczające przemocy:	kobiety	67	71
	mężczyźni	6	10
	dzieci	48	83
	osoby starsze	5	10

Źródło: opracowanie własne Ośrodka

Praca z osobami doświadczającymi przemocy zaowocowała tym, że 29 osób dorosłych i 19 dzieci skorzystało ze wsparcia psychologicznego i terapeutycznego. Wobec 5 osób, które stosowały przemoc, na mocy Postanowienia Sądowego został wydany nakaz opuszczenia lokalu. Dodać należy, że uruchomienie procedury Niebieskiej Karty w Dzielnicy Włochy miało miejsce również wobec osób z innych krajów - założono 15 Niebieskich Kart dla rodzin min. z Wietnamu, Ukrainy, Kenii, Nigerii.

W związku z realizacją procedury Niebieskiej Karty powoływane były grupy diagnostyczno – pomocowe, których członkowie spotykając się wspólnie tworzyli plan pracy z rodziną w celu zatrzymania przemocy. W pracach tych grup udział brało ze strony Ośrodka 5 pracowników socjalnych i jeden asystent rodziny z Działu Pomocy Specjalistycznej oraz ze strony policji Dzielnicowi i inne osoby, które były dopraszane min. kurator, psycholog, pedagog szkolny.

W okresie sprawozdawczym powołano 90 takich grup.

W porównaniu z rokiem ubiegłym analiza statystyczna jednoznacznie wskazuje wzrost grup diagnostyczno-pomocowych.

Tabela 57 - Grupy robocze /Grupy diagnostyczno-pomocowe

Rok	2023	2024
Grupy robocze	38	-
Grupy diagnostyczno-pomocowe	-	90

Źródło: opracowanie własne Ośrodka

Ogólnopolska kampania edukacyjna w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej i profilaktyki FASD: "Cięża bez alkoholu".

W ramach podejmowanych działań w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej Ośrodek zgłosił się do udziału w Ogólnopolskiej Kampanii Edukacyjnej w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej oraz profilaktyki FASD organizowanej przez Instytut Nowej Kultury. W ramach kampanii Ośrodek otrzymał **pakiety materiałów** edukacyjnych do wykorzystania w Naszych kanałach informacyjnych, oprócz tego artykuły eksperckie i dostęp do webinarów, które były rozpowszechniane wśród osób pracujących w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej i mieszkańców Dzielnicy Włochy poprzez email i profil na FB.

Przykładowe materiały edukacyjne

5.3. Pomoc materialna dla uczniów – stypendia i zasiłki szkolne

Zgodnie z uchwałą z dnia 30 lipca 2020 r. Nr XXXIV/1024/2020 Rady m. st. Warszawy Ośrodek przejął od września 2020r realizację zadania udzielenia pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów w postaci stypendium szkolnego i zasiłku szkolnego

Zgodnie z art. 90d ust. 1 ustawy z dnia 7 września 1991 roku o systemie oświaty stypendium szkolne może otrzymać uczeń znajdujący się w trudnej sytuacji materialnej, wynikającej z niskich dochodów na osobę w rodzinie, w szczególności gdy w rodzinie tej występuje: bezrobocie, niepełnosprawność, ciężka lub długotrwała choroba, wielodzietność, brak umiejętności wypełniania funkcji opiekuńczo-wychowawczych, alkoholizm lub narkomania, a także gdy rodzina jest niepełna lub wystąpiło zdarzenie losowe. Powołany art. 90d ust. 7 wskazuje ponadto, że miesięczna wysokość dochodu na osobę w rodzinie ucznia uprawniająca do ubiegania się o stypendium szkolne nie może być większa niż kwota, o której mowa w art. 8 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej.

Zgodnie z art. 90n ust. 6 w/w ustawy wnioski o stypendium szkolne składa się do 15 września danego roku szkolnego.

Stypendium przyznawane jest na dany rok szkolny tj. wrzesień-czerwiec, tak więc rozliczanie następuje w dwóch kolejnych latach tj.: w grudniu - za okres wrzesień-grudzień oraz w czerwcu - za okres styczeń-czerwiec.

Zasiłek szkolny przyznaje się w oparciu o art. 90e ust. 4 ustawy z dnia 7 września 1991r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2024 r., poz. 750 z późn. zm.). Zasiłek ten może być przyznany uczniowi znajdującemu się przejściowo w trudnej sytuacji materialnej z powodu zdarzenia losowego, które miało miejsce w terminie nie dłuższym niż dwa miesiące od daty złożenia wniosku.

W 2024 r. do OPS wpłynęło 11 wniosków o przyznanie stypendium szkolnego.

Wydano:

- 9 decyzji przyznających stypendium szkolne
- 2 decyzje umarzające

W roku sprawozdawczym 2024 wpłynęły 2 wnioski o zasiłek szkolny.

Tabela 58 – Stypendia i zasiłki szkolne

dane za rok 2024					
	uruchomiona dotacja na wypłatę stypendiów i zasiłków szkolnych w zł	wydatkowana dotacja na wypłatę stypendiów i zasiłków szkolnych w zł	w tym na zasiłki szkolne w zł	udział środków własnych w realizacji wypłaty stypendiów i zasiłków szkolnych w zł	
	50 045,00 zł.	20 879,40 zł.	992,00 zł.	5 219,85 zł.	
dane za rok szkolny 2023/2024		dane za rok szkolny 2024/2025		dane za rok 2024	
liczba złożonych wniosków o przyznanie stypendium szkolnego	liczba przyznanych stypendiów	liczba złożonych wniosków o przyznanie stypendium szkolnego	liczba przyznanych stypendiów	Liczba wniosków o przyznanie zasiłku szkolnego	liczba przyznanych zasiłków w
16	13	11	9	2	2

Źródło: opracowanie własne Ośrodka

W roku sprawozdawczym rozliczono łącznie 27 stypendiów na łączną kwotę **28 879,40 zł.**
(w tym: dotacja- 20 879,40 zł. i środki własne – 5 219,85 zł.).

5.4 Potwierdzenie prawa do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych

Tabela 59 - Potwierdzenie uprawnień do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych w latach 2022-2024

	2022 rok	2023 rok	2024 rok
Liczba wniosków o potwierdzenie prawa do opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych	56	85	89
Liczba decyzji potwierdzających prawo	42	72	77

	2022 rok	2023 rok	2024 rok
Liczba decyzji odmawiających prawa	2	1	0
Liczba decyzji wygaszonych	6	1	6
Liczba decyzji umarzających postępowanie	6	11	4

Źródło: opracowanie własne Ośrodka

Potwierdzenie prawa do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych następuje na podstawie art. 8, art. 12 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej oraz art. 2 ust. 2, art. 5 pkt. 33, art. 7 ust. 2, ust. 3, art. 17, art. 54 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych i może być przyznane w przypadkach udzielania pomocy medycznej w trybie nagłym na wniosek Zakładów Opieki Zdrowotnej lub na wniosek samego Zainteresowanego w momencie braku możliwości nabycia takich uprawnień z innych systemów zabezpieczenia zdrowotnego.

W 2024 r. do tutejszego Ośrodka wpłynęło 89 wniosków o potwierdzenie prawa do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, liczba ta zwiększyła się o 4 wnioski w stosunku do roku 2023. Nadal jest to przyrost również w stosunku do roku 2022, którego przyczyną głównie jest obsługa przez tut. OPS trzeciego schroniska dla osób bezdomnych.

6. Projekty i Programy

6.1. Projekty (lokalne, socjalne)

W kwietniu 2024 r. Ośrodek Pomocy Społecznej Dzielnicy Włochy m.st. Warszawy w odpowiedzi na konkurs w ramach Programu Fundusze Europejskie dla Mazowsza 2021-2027 (nr naboru: FEMA.08.01-IP.01-025/24) złożył wniosek o dofinansowanie projektu pn. „Włochowski Klub Integracji Społecznej”. Projekt, którego wartość wynosi 565 600 zł, zakłada wsparcie 30 mieszkańców regionu Warszawskiego stołecznego (m.st. Warszawa oraz powiaty: pruszkowski, grodziski i warszawski zachodni), zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym oraz osób biernych zawodowo (osób obarczonych obowiązkami rodzinnymi i opiekuńczymi oraz osób chorych i z niepełnosprawnością), w tym 5 osób z grupy NEET i 5 osób z niepełnosprawnościami. Udział w projekcie obejmuje diagnozę indywidualnych potrzeb uczestników, opracowanie indywidualnych ścieżek reintegracji oraz kompleksowe wsparcie psychospołeczne, kompetencyjne, zawodowe i integracyjne.

W IV kwartale 2024 Ośrodek Pomocy Społecznej Dzielnicy Włochy m.st. Warszawy otrzymał informację o pozytywnym rozpatrzeniu wniosku i skierowaniu projektu „Włochowski Klub Integracji Społecznej” do dofinansowania.

Realizacja projektu, wraz z rozpoczęciem działalności Włochowskiego Klubu Integracji Społecznej (podmiotu ekonomii społecznej), została zaplanowana od 1 stycznia 2025 r. Wysokość dofinansowania z Funduszy Europejskich (Europejski Fundusz Społeczny+) wyniosła 282 800 zł, wkład budżetu państwa 254 520 zł, a wkład własny Ośrodka 28 280 zł.

Fundusze Europejskie
dla Mazowsza

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Mazowsze.
serce Polski

6.1.2 Projekty zrealizowane w ramach inicjatywy lokalnej.

Inicjatywa lokalna to jedna z form współpracy samorządu z mieszkankami i mieszkańcami. Jej celem są wspólne działania na rzecz społeczności lokalnej. Pracownicy Ośrodka wspierali mieszkańców w realizacji ich inicjatyw. Aktywna promocja organizowanych wydarzeń zaowocowała szerokim oddźwiękiem w lokalnej społeczności. Realizacja inicjatyw lokalnych potwierdza otwartość mieszkańców dzielnicy Włochy na inicjatywy wspierające lokalną społeczność.

„Smakowite wakacje we Włochach”

Inicjatywa lokalna „Smakowite Wakacje we Włochach”, zrealizowana we współpracy z mieszkańcami i Urzędem Dzielnicy Włochy, w terminach 23 czerwca, 27 lipca i 31 sierpnia

2024 roku, miała na celu integrację międzykulturową mieszkańców dzielnicy Włochy poprzez organizację trzech sąsiedzkich podwieczorków. Imprezy rozpoczynały się w Miejscu Aktywności Lokalnej we Włochach, gdzie uczestnicy wspólnie przygotowywali poczęstunek, a następnie były one wspólnie z mieszkańcami spożywane w parkach na terenie Włoch, gdzie w ramach inicjatywy organizowano również występy muzyczne. W wydarzeniach wzięli udział mieszkańcy różnego pochodzenia kulturowego, co sprzyjało wymianie doświadczeń i integracji społeczności lokalnej. Dodatkowo przygotowano dla dzieci atrakcje.

Imprezy cieszyły się bardzo dużym zainteresowaniem, a atmosfera spotkań sprzyjała budowaniu relacji międzykulturowych. Działania w ramach inicjatywy przebiegły zgodnie z planem. Wsparcie finansowe oraz rzeczowe pozwoliło na organizację wydarzeń na wysokim poziomie. Inicjatywa została uznana za sukces, przyczyniając się do integracji lokalnej społeczności.

„Włochowska Integracja Międzypokoleniowa”

W ramach inicjatywy „Włochowska Integracja Międzypokoleniowa” zorganizowano cztery spotkania łączące różne pokolenia. Pierwsze spotkanie - podwieczorek z grillowaniem i koncertem, odbył się 22 września 2024 r. w Artystycznym Domu Animacji jako inauguracja Włochowskiego Miesiąca Seniora. Następnie, w MAL we Włochach, zorganizowano trzy kolejne spotkania: włoski podwieczorek (25 września 2024 r.), międzypokoleniowe sąsiedzkie śniadanie z recytacją wierszy jednego z mieszkańców (12 października 2024 r.) oraz podwieczorek z kuchnią tajską i indyjską (17 października 2024 r.) z udziałem włoskich artystów. Wszystkie spotkania cieszyły się dużym zainteresowaniem i przyczyniły się do integracji mieszkańców Włoch, niezależnie od wieku.

„Magiczne Wieczory Włochowskiej Społeczności – Zimowe Przyjemności”

Inicjatywa lokalna „Magiczne wieczory włoskiej społeczności – zimowe przyjemności” została zrealizowana w grudniu 2024 roku. Inicjatywa ta miała na celu integrację mieszkańców dzielnicy Włochy poprzez wspólne działania kulturalne. Imprezy świąteczne zaplanowane w ramach ww. inicjatywy lokalnej odbyły się: 6 grudnia 2024 r. w Szkole Podstawowej Nr 94 oraz 13 grudnia 2024 r. w Zespole Szkół Nr 17. Organizacja każdej z imprez obejmowała podstawienie świątecznie udekorowanego foodtrucka, z którego wydawano zimową herbatę oraz słodkości przygotowane wcześniej przez realizatorów inicjatywy lokalnej w MAL we Włochach, animacje taneczne, wspólne ubieranie choinki, a w Zespole Szkół Nr 17 dodatkowo odbył się koncert klawirzysty i akordeonisty. Wysoka frekwencja i pozytywne opinie uczestników potwierdzają sukces inicjatywy w integracji mieszkańców i wzmocnieniu więzi społecznych. Znaczący wkład

społeczny realizatorów, obejmujący organizację, współpracę z partnerami i przygotowanie poczęstunku, przyczynił się do stworzenia przyjaznej atmosfery.

6.1.3. Projekty realizowane przez Ośrodek

Dzień Dziecka

W dniu 2 czerwca 2024 roku w Parku Kotańskiego odbył się Piknik Piracki z okazji dnia Dziecka, na którym pracownicy tut. Ośrodka, a konkretnie Działu Pomocy Specjalistycznej przygotowali stoisko, gdzie dzieci mogły nawlekać na rzemyki i sznurki kolorowe korale tworząc według własnego pomysłu zawieszki na szyję, breloczki do kluczy, bransoletki, biżuterię ozdobną w stylu eko.

Spotkanie z Mikołajem

W roku sprawozdawczym, zgodnie z tradycją, dzieci z rodzin współpracujących z Ośrodkiem w ramach asysty rodzinnej lub pogłębionej pracy socjalnej otrzymały prezenty od Mikołaja. Zorganizowano spotkanie Mikołajkowe dla rodzin w dniu 15.12.2023r w siedzibie MAL we Włochach podczas którego Mikołaj osobiście wręczał dzieciom prezenty. Spotkanie uświetniły zabawy, konkursy i słodki poczęstunek. Dzięki zaangażowaniu sponsorów, udało się przygotować, jak co roku, prezenty dla dzieci, które wcześniej pisały listy do Mikołaja z prośbami o wymarzone zabawki. Na uwagę zasługuje fakt, iż podarunki wyglądały imponująco: były duże, kolorowe i ładnie zapakowane. Z informacji przekazanych od rodziców i opiekunów wynikało, że dla dzieci spotkanie z Mikołajem było bardzo miłą niespodzianką i ogromnym przeżyciem. Mikołaj rozdał paczki 74 dzieciom.

Terapeutyczna Yoga Twarzy

Zajęcia z Terapeutycznej Yogi Twarzy, które po raz pierwszy miały swoją odsłonę w roku 2023 były kontynuowane przez cały rok 2024. Zajęcia z zakresu profilaktyki zdrowia i urody stały się bardzo popularne i lubiane przez kobiety w różnym wieku. Zajęcia odbywały się 1 x w miesiącu na żywo i 2-3 razy w tygodniu on line. Na zajęciach on line panie nie tylko ćwiczyły ale również uczestniczyły w wykładach o szerokim zakresie wiedzy dotyczącej pielęgnacji urody, ale i zdrowia. Wykonywały między innymi masaże i ćwiczenia twarzy wspierające punkty akupresury, które wspierają pracę narządów wewnętrznych. Uczyły się jak prawidłowo korzystać z narzędzi terapeutycznych takich jak np. płytka GUA SHA, roller galwaniczny, grzybek – dysk do pracy z powiezią. Poznawały tajniki masażu Marma, który wywodzi się z ajurwedy czy też uczyły masażu uszu, dłoni, stóp. Poznawały tajniki szczotkowania ciała i tym samym pracy z układem limfatycznym. Uczyły się miodowania twarzy, który znakomicie relaksuje, ale i wzmacnia barierę hydrolipidową skóry, nawilża odżywia i dotlenia. Uczestniczki zajęć mogły skorzystać z indywidualnego poradnictwa z zakresu psychodiatryki. W sumie odbyło się 9 spotkań warsztatowych na żywo, które trwały po ok. 3 h. średnia ilość osób na zajęciach 27. W listopadzie i grudniu zostały przeprowadzone pilotażowe spotkania otwarte z Yogi Twarzy za pośrednictwem platformy ZOOM. W sumie 2 spotkania, 3 h.

Terapeutyczna Yoga Twarzy stanowi formę szerokiego wsparcia dla kobiet. Dodać należy, że nadal działa Pierwsza Włochowska Grupa Terapeutycznej Yogi Twarzy utworzona na FB. Za pośrednictwem tej strony odbywają się zajęcia on line. Obecnie grupa zamknięta składa się z 31 osób. W 2024r odbyły się 123 zajęcia on-line.

Grupa wsparcia „Nadzieja”

W 2024 r kontynuowała swoją pracę grupa wsparcia „Nadzieja”. Została ona utworzona na potrzeby opiekunów osób cierpiących na choroby neurodegeneracyjne. Celem grupy jest wsparcie i przekazywanie najnowszej wiedzy odnośnie radzenia sobie z trudami chorób z tego zakresu. Uczestnicy grupy mają możliwość skorzystania z zajęć relaksacyjnych, konsultacji indywidualnych i grupowych. Osoby wymieniają się doświadczeniami, dzielą wiedzę, poradami, jak radzić sobie w trudnych chwilach, gdzie szukać lekarza, co pomaga, a co szkodzi w budowaniu zdrowia psychicznego i fizycznego. Grupa jest kameralna ze względu na charakter problemu. Obecnie składa się z 6 osób. Spotkania odbywają się raz w miesiącu. W sumie w całym roku odbyło się 9 spotkań trwających po 2 h.

Zajęcia relaksacyjne, zajęcia pracy z ciałem.

W sierpniu 2024r. odbyły się pilotażowe warsztaty z pracy z ciałem. Ich celem było nauczenie uczestników prawidłowej pracy z oddechem, rozluźniania napięć gromadzonych w ciele, praca z traumą ułożoną w ciele, wzmocnienie układu nerwowego, układu krążenia i układu odpornościowego. Dodatkowo nabycie umiejętności wspomagania nerwu błędnego, redukcja przewlekłego stresu. Zajęcia były kontynuowane w kolejnych miesiącach. W sumie od sierpnia do grudnia odbyły się 3 spotkania warsztatowe, trwające po 2 h. średnia ilość osób uczęszczających w warsztatach wynosi 15.

Gimnastyka Słowiańska dla Kobiet

W lipcu 2024r odbyły się pierwsze pilotażowe zajęcia warsztatowe na żywo z Gimnastyki Słowiańskiej dla Kobiet. Gimnastyka Słowiańska jest dedykowana tylko kobietom. Jest ona zbiorem ćwiczeń, które wspomagają zdrowie kobiety. Ćwiczenia znakomicie poprawiają pracę układu hormonalnego, wspomagają również pracę głębokich partii mięśni, w tym mięśni dna miednicy, mocno wspomagają, regenerują kręgosłup, uelastyczniają ścięgna, dotleniają mięśnie, przeciwdziałają osteoporozie. Wspomagają układ rozrodczy. Od lipca do grudnia odbyły się 2 spotkania warsztatowe na żywo trwające po 2 h. średnia ilość osób na zajęciach 15.

W wakacje odbywały się również zajęcia z gimnastyki on line pt „Wakacyjna przygoda z Gimnastyką Słowiańską”. Zajęcia były intensywne i odbywały się 3 x w tygodniu, poniedziałki, środy i piątki. W poniedziałki gimnastyka odbywała się o poranku 7.30 i trwała od 30 do 40 minut. Środy pod nazwą „Oddech w środku tygodnia z Gimnastyką Słowiańską” i w piątki na koniec tygodnia „Piątkowa Gimnastyka na pożegnanie tygodnia”. Zajęcia odbywały się na żywo on line przez Messengera. Średnia ilość osób na zajęciach 6. W sumie od lipca do grudnia odbyło się 26 h zajęć on line.

Wykłady otwarte dla seniorów

Podobnie jak w poprzednich latach, tak również w 2024 r kontynuowano spotkania, w trakcie których seniorzy mogli nie tylko spotkać się w znanym i lubianym gronie, ale i dowiedzieć się nowych rzeczy na temat dbania o własne zdrowie psychiczne i fizyczne. Wykłady poświęcone profilaktyce zdrowia na których omawiane były naturalne substancje wspomagające zdrowie, zioła, przyprawy, suplementy. Przedstawiane były diety, które wspomagają pracę mózgu, omawiane zioła i witaminy, które wspomagają układ krążenia i zapobiegają udarom, zakrzepom i zawałom serca. W sumie w ciągu roku odbyło się 5 spotkań trwających po 2 h.

Ponadto 9, 16, 23 października 2024r. w ramach miesiąca Seniora odbył się cykl warsztatów pracy z ciałem dla seniorów. Mogli oni poznać tajniki dźwiękoterapii, wzmacniając mięśnie i tkanki poprzez użycie narzędzi terapeutycznych takich jak misy tybetańskie czy kamertony. Warsztatowa praca w parach i grupie wzmacniała więzi między seniorami. Odbyły się ćwiczenia oddechowe, ćwiczenia wspomagające układ krążenia, ćwiczenia wzmacniające układ kostny. Każde spotkanie trwało po 2 h. Średnia ilość osób na warsztatach 10.

6.2. Warszawskie Partnerstwa dla Wolontariatu

Budowanie partnerstw instytucji i organizacji pozarządowych jest właściwym kierunkiem dla promocji idei wolontariatu w Warszawskiej Dzielnicy Włochy.

Partnerstwo zostało powołane celem pełnego i efektywnego wykorzystania potencjałów i zasobów wnoszonych przez podmioty, wymiany doświadczeń w zakresie organizacji i realizacji działań wolontarystycznych, jak również skutecznego osiągnięcia zamierzonych celów.

W 2024 roku udało się zainicjować nowe więzi lokalne, a także zaangażować we współpracę kolejne instytucje i organizacje.

W roku sprawozdawczym Ośrodek Pomocy Społecznej Dzielnicy Włochy był partnerem czterech projektów w ramach Programu Warszawskich Partnerstw dla Wolontariatu: „Świąteczne Centrum Wolontariatu we Włochach 2024”, „Dziś idę walczyć- Mamol!”, „Międzypokoleniowe Włochy 3” oraz Wyjazd integracyjny dla koordynatorów wolontariatu „Jak zadbać o siebie, alby skutecznie dbać o innych”.

„Świąteczne centrum wolontariatu we Włochach 2024”

Projekt pn.: „Świąteczne centrum wolontariatu we Włochach 2024” polegał na dostarczeniu paczek żywnościowych wraz z własnoręcznie przygotowanymi przez wolontariuszy kartami świątecznymi i świecami, dla Włochowian będących w trudnej sytuacji życiowej oraz kombatantów zamieszkujących na terenie naszej dzielnicy. Był on nawiązaniem do zeszłorocznej edycji projektu, która spotkała się z entuzjastycznym przyjęciem zaangażowanych w niego osób oraz jego beneficjentów.

Projekt zrealizowany został w ramach partnerskiej współpracy Ośrodka Pomocy Społecznej Dzielnicy Włochy m.st. Warszawy w roli lidera oraz Urzędu Dzielnicy Włochy m.st. Warszawy, Fundacji Włochy 2030, Stowarzyszenia MAKAO, Przedszkola Nr 22 w Warszawie, Przedszkola Nr 29 w Warszawie, Przedszkola nr 77 w Warszawie, Szkoły Podstawowej Nr 94 w Warszawie oraz Zespołu Szkół Nr 17 w Warszawie.

W realizację projektu włączyli się również wolontariusze z Mikroszkoły Włochy, którzy pomogli w pakowaniu woskowych świec.

Celem przedmiotowego projektu była pomoc osobom najbardziej potrzebującym,

integracja kół wolontariatu z terenu dzielnicy Włochy, kształtowanie postaw prospołecznych oraz motywowanie mieszkańców dzielnicy do współpracy na rzecz osób potrzebujących. W efekcie zrealizowanego projektu udało się nawiązać współpracę partnerską między podmiotami, co sprzyjało integracji wolontariuszy zrzeszonych w różnorodnych instytucjach i placówkach, umożliwiło włączanie ich w różnorodne działania na terenie dzielnicy Włochy, korzystnie wpływając na motywację zaangażowanych osób. W efekcie końcowym przedmiotowego przedsięwzięcia, paczki żywnościowe, zakupione przez Urząd Dzielnicy Włochy m.st. Warszawy oraz Ośrodek Pomocy Społecznej Dzielnicy Włochy m.st. Warszawy wraz z upominkami w postaci świec z wosku pszczelego i kart świątecznych, wykonanych własnoręcznie przez wolontariuszy i przedszkolaków, zostały dostarczone do 73 potrzebujących, w tym kombatanów zamieszkujących na terenie naszej dzielnicy, w większości osobiście przez wolontariuszy, co stanowiło dodatkowy miły akcent dla obdarowanych, w tym wyjątkowym, przedświątecznym czasie.

„Dziś idę walczyć Mamo!”

Projekt zrealizowany został w ramach partnerskiej współpracy Szkoły Podstawowej nr 66 w Warszawie w roli lidera oraz Ośrodka Pomocy Społecznej Dzielnicy Włochy m.st. Warszawy, Stowarzyszenia Grupa Historyczno - Edukacyjna „Szare Szeregi, Stowarzyszenia Sportowo - Historycznego oraz Fundacji Przez Zabawę Do Rozwoju. Celem projektu było godne upamiętnienie bohaterów Powstania Warszawskiego w 80. rocznicę wybuchu Powstania, krzewienie postaw patriotycznych, rozwijanie wiedzy historycznej wśród młodego pokolenia, integracja społeczności lokalnej oraz rozwój wolontariatu. W ramach zrealizowanego działania odbył się koncert piosenek powstańczych, żywe lekcje historii, warsztaty szycia powstańczych opasek oraz kiermasz charytatywny, z którego dochód został przeznaczony na kampanię BohaterOn, która wspiera Powstańców Warszawskich. Na szczególną uwagę zasługuje fakt, iż w większości wolontariuszami z ramienia szkoły były dzieci rozwijające się w spektrum autyzmu wraz z rodzicami. Ich zaangażowanie we wspólne działania wolontariackie sprzyjało integracji społecznej oraz budowaniu więzi rodzinnych.

Efektem zrealizowanego przedsięwzięcia było upamiętnienie bohaterów Powstania Warszawskiego, edukacja historyczna oraz promocja postaw patriotycznych pośród młodego pokolenia, rozwijanie empatii i odpowiedzialności społecznej.

Zadania Ośrodka Pomocy Społecznej m.st. Warszawy polegały na wsparciu doradczym, promocji wydarzenia wśród społeczności lokalnej oraz pomocy w przygotowaniu kiermaszu charytatywnego.

„Międzypokoleniowe Włochy 3”

Projekt pn. „Międzypokoleniowe Włochy 3” był kontynuacją działań z lat 2021 i 2022. W ramach działań odbyło się 6 spotkań międzypokoleniowych, podczas których wolontariuszami byli wychowankowie placówek wsparcia dziennego Centrum Wspierania Rodzin „Rodzinna Warszawa” – Ognisko Okęcie oraz prowadzonego przez Stowarzyszenie MAKAO: SPOT Rybnicka. Spotkania miały na celu integrację międzypokoleniową, nawiązanie i wzmacnianie relacji między młodzieżą, a seniorami skupionymi wokół Miejsca Aktywności Lokalnej we Włochach prowadzonego przez Ośrodek Pomocy Społecznej Dzielnicy Włochy m.st. Warszawy, wsparcie seniorów poprzez aktywizację, rozmowę, włączenie we wspólne działania. W ramach projektu promowany był również wolontariat senioralny wewnątrzpokoleniowy. Do realizacji działań w projekcie zaproszono członków Rady Seniorów Dzielnicy Włochy.

Projekt zrealizowany został w ramach partnerskiej współpracy Centrum Wspierania Rodzin Rodzinna Warszawa Ognisko Okęcie w roli lidera oraz Ośrodka Pomocy Społecznej Dzielnicy Włochy m. st. Warszawy i Stowarzyszenia Makao.

Efektem zrealizowanego projektu był rozwój empatii i zrozumienia młodych wolontariuszy dla potrzeb innych osób, w tym seniorów oraz przeciwdziałanie izolacji społecznej.

Podczas realizacji powyższego projektu zadania Ośrodka polegały na zaproszeniu seniorów do udziału w spotkaniach, udostępnieniu przestrzeni MAL we Włochach na spotkania oraz przygotowanie plakatów i promocja spotkań w internecie. Rolą młodych wolontariuszy było: zaplanowanie, przygotowanie i realizacja programu spotkań dla seniorów z dzielnicy Włochy.

W ramach projektu zrealizowano spotkania integracyjne, warsztaty rękodzielnicze, warsztaty kulinarne oraz plastyczne. Każde spotkanie zostało zaplanowane i przygotowane przez grupę wolontariuszy z placówek wsparcia dziennego, następnie to właśnie wolontariusze aktywizowali i wspierali seniorów w podejmowaniu aktywności. W trakcie spotkań wolontariusze mieli okazję poczuć się gospodarzem działań, do których zapraszają włochowskich seniorów.

Wyjazd integracyjny dla koordynatorów wolontariatu „Jak dbać o siebie, żeby skutecznie dbać o innych”

Powyższy projekt zrealizowany został w ramach partnerskiej współpracy Urzędu Dzielnicy Włochy m. st. Warszawy w roli lidera oraz Ośrodka Pomocy Społecznej Dzielnicy Włochy m. st. Warszawy, Szkoły Podstawowej nr 94 w Warszawie, Zespołu Szkół nr 17 w Warszawie oraz Stowarzyszenia MAKAO.

Celem projektu było zorganizowanie wyjazdu integracyjnego dla koordynatorów wolontariatu zaangażowanych w rozwijanie działań wolontariackich na terenie dzielnicy

Włochy, stworzenie przestrzeni do wymiany doświadczeń i dobrych praktyk związanych z prowadzeniem wolontariatu, nawiązanie nowych kontaktów oraz wzmocnienie istniejących już relacji. Podczas wyjazdu odbyły się warsztaty z zakresu zarządzania projektami oraz warsztaty z radzenia sobie ze stresem oraz potencjalnymi wyzwaniami i trudnościami w pracy wolontariackiej. W efekcie przedmiotowego projektu społeczność koordynatorów wolontariatu zintegrowała się, wymieniła doświadczenia i dobre praktyki, wzajemnie motywowała się do dalszej pracy na rzecz społeczności lokalnej i pracowała nad budowaniem oferty dla wolontariuszy na terenie dzielnicy Włochy.

Zadania Ośrodka Pomocy Społecznej m.st. Warszawy polegały na wsparciu w koordynacji projektu, opracowaniu materiałów promocyjnych, promocji projektu, wsparciu w rekrutacji uczestników do projektu oraz wsparciu w przygotowaniu i realizacji wyjazdu integracyjnego.

6.3 Program rozwoju wolontariatu w Ośrodkach Pomocy Społecznej

W 2024 roku Ośrodek Pomocy Społecznej Dzielnicy Włochy m.st. Warszawy realizował projekt pt. „Program rozwoju wolontariatu”.

Celem Programu było wdrożenie standardów współpracy z wolontariuszami, które zostały opracowane przez Urząd m.st. Warszawy oraz zwiększenie motywacji do podejmowania nowych działań związanych z rozwojem wolontariatu.

W ramach realizacji przedmiotowego Programu tutejszy Ośrodek otrzymał kwotę 3 000 zł, które zostały przeznaczone na organizację spotkania integracyjnego dla wolontariuszy, które odbyło w jednym z włochowskich lokali gastronomicznych. Wspólne wyjście połączone z poczęstunkiem, przyczyniło się do zbudowania relacji pomiędzy wolontariuszami, zacieśnienia relacji między wolontariuszami a koordynatorem wolontariatu, jednocześnie stanowiąc przestrzeń do wymiany doświadczeń i dobrych

praktyk.

Zwieńczeniem minionego roku w obszarze wolontariatu był udział w spotkaniach podsumowujących Program rozwoju wolontariatu w ośrodkach pomocy społecznej m.st. Warszawy, Warszawska Gala Wolontariatu oraz uroczyste obchody Dnia Koordynatora Wolontariatu.

7. Pozostała działalność

7.1. Działalność ośrodków wsparcia

Dzienne Domy Pomocy z siedzibami: przy ul. Robotniczej 15 oraz przy ul. Potrzebnej 10, będące ośrodkami wsparcia o zasięgu lokalnym, kierują działania do osób, które ze względu na wiek, chorobę, niepełnosprawność wymagają wsparcia, pomocy osób drugih. Celem działalności Dziennych Domów Pomocy jest udzielanie pomocy w zaspokajaniu niezbędnych potrzeb życiowych, sprawowanie częściowej opieki, stymulowanie intelektualnej, psychicznej i fizycznej sprawności osób starszych i niepełnosprawnych.

Dzienne Domy Pomocy zapewniają pomoc w formie podstawowych świadczeń opiekuńczych, uwzględniając potrzeby podopiecznych oraz prowadząc działania zmierzające do ich aktywizacji, organizacji czasu w placówce i poza nią, służąc utrzymaniu osób starszych i niepełnosprawnych jak najdłużej w ich miejscu zamieszkania i stanowiąc istotne wsparcie w ich codziennym funkcjonowaniu.

Realizowane zadania w Dziennych Domach Pomocy prowadzące do aktywizacji podopiecznych w różnych sferach: społecznej, intelektualnej i fizycznej, dają możliwość przeżywania okresu mniejszej sprawności w integracji z innymi, a nie na marginesie życia społecznego i kulturalnego. Dzienne Domy Pomocy odgrywają więc ważną rolę w przeciwdziałaniu marginalizacji i wykluczeniu społecznemu osób niepełnosprawnych oraz seniorów.

Osoby kierowane do DDP to w większości osoby starsze, które z powodu obniżenia sprawności psychofizycznej wymagają wsparcia w zaspokajaniu podstawowych potrzeb, mające problemy z samodzielną organizacją życia codziennego, organizacją czasu wolnego czy pozostające w szczególnie trudnej sytuacji rodzinnej, zdrowotnej, bytowej, finansowej czy mieszkaniowej.

Za najczęściej występujące problemy u osób kierowanych do DDP i wskazywane przez nie należy uznać:

- postępujące ograniczenie samodzielności życiowej i stopniowe nasilenie zależności od otoczenia, co powoduje konieczność pomocy w zaspokajaniu niezbędnych potrzeb życiowych, w tym
- utratę zdrowia, kondycji, atrakcyjności fizycznej, statusu społecznego i ekonomicznego, przydatności i prestiżu, co powoduje występowanie niekorzystnych stanów emocjonalnych (frustracja, poczucie osamotnienia, brak poczucia przydatności społecznej, brak poczucia perspektyw, lęk przed przyszłością),
- trudności występujące w codziennym życiu związane z obniżeniem sprawności psychofizycznej (ograniczenie możliwości podejmowania działań związanych z

codziennym funkcjonowaniem np. samodzielnym przygotowywaniem posiłków, zwłaszcza ciepłych, odpowiednio skomponowanych pod względem ilościowym i jakościowym, robieniem zakupów, załatwianiem spraw w placówkach służby zdrowia, urzędach, instytucjach),

- pogorszenie sytuacji materialnej zwłaszcza wtedy, gdy nie pozwala to na realizację podstawowych potrzeb (spadek realnej wartości świadczeń społecznych), co istotnie wpływa na poczucie bezpieczeństwa,
- poczucie osamotnienia związane z utratą osób bliskich lub wynikające z rozluźnienia więzi rodzinnych, patologii życia rodzinnego, konfliktów, oddalenia w przestrzeni geograficznej lub społecznej,
- trudności w organizacji czasu wolnego wynikające z braku umiejętności w tym zakresie lub braku możliwości jego wykorzystania według upodobań,
- wycofywanie się ze spraw innych ludzi i otoczenia i ograniczenie różnych życiowych planów co do własnej osoby, przede wszystkim w zakresie codziennej egzystencji,
- narastające trudności w zaspokajaniu potrzeby własnej wartości, społecznej aprobaty i uznania ze strony innych (bliskich i obcych osób),
- trudności występujące w codziennym funkcjonowaniu w zakresie dbałości o higienę (wynikające z obniżonego stanu emocjonalnego np. depresja, nawyków środowiskowych, choroby psychicznej, niepełnosprawności, trudnych warunków mieszkaniowych),
- trudności występujące w codziennym funkcjonowaniu w związku z ciężkimi warunkami mieszkaniowymi.

W okresie sprawozdawczym z usług opiekuńczych realizowanych w Dziennych Domach Pomocy skorzystały łącznie 72 osoby, w roku poprzednim 57 osób.

Tabela 60 - Średnia liczba osób korzystających z pomocy w formie usług opiekuńczych w DDP zlokalizowanych pod adresami: Robotnicza 15 i Potrzebna 10 w latach 2023-2024

Miesiąc	DDP ul. Potrzebna 10		DDP ul. Robotnicza 15	
	Rok 2023	Rok 2024	Rok 2023	Rok 2024
Styczeń	24	25	21	22
Luty	24	25	21	25
Marzec	25	24	20	26
Kwiecień	25	22	22	28
Maj	25	22	22	28
Czerwiec	26	23	23	30
Lipiec	26	24	21	29
Sierpień	27	24	22	30

Miesiąc	DDP ul. Potrzebna 10		DDP ul. Robotnicza 15	
	Rok 2023	Rok 2024	Rok 2023	Rok 2024
Wrzesień	28	26	21	31
Październik	27	24	21	31
Listopad	26	23	22	32
Grudzień	24	22	22	30
Razem	307 : 12 m-cy	284 : 12 m-cy	275:12 m-cy	342 : 12 m-cy
Średnio miesięcznie	25 osób	24 osoby	23 osoby	28 osób

Źródło: opracowanie własne Ośrodka

Odpłatność za usługi opiekuńcze w zakresie podstawowym, realizowane w ośrodkach wsparcia: w Dziennych Domach Pomocy uzależniona jest od dochodu odbiorcy usług, zgodnie z Uchwałą Nr XXXVII/ 843/2004 Rady Miasta Stołecznego Warszawy z dnia 16 września 2004 r. w sprawie szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze oraz zasad zwrotu wydatków za świadczenia z pomocy społecznej realizowane przez m. st. Warszawę w zakresie zadań własnych gminy (Dz. Urz. Woj. Mazowieckiego Nr 253, poz.6856 ze zm.) oraz Uchwałą Nr LXI/1726/2005 Rady Miasta Stołecznego Warszawy z dnia 28 października 2005 r. zmieniającą uchwałę w sprawie szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze oraz zasad zwrotu wydatków za świadczenia z pomocy społecznej realizowane przez m.st. Warszawę w zakresie zadań własnych gminy.

Tabela 61 - Wysokość odpłatności ponoszona przez pensjonariuszy (wyrażona w procentach) za usługi opiekuńcze w DDP w roku 2023 i 2024

Procent Odpłatności za usługi w ośrodku wsparcia – Dziennym Domu Pomocy									
Rok		bezpłatnie	5%	10%	20%	40%	60%	80%	100%
2023	Liczba	23	4	-	-	3	11	-	16
2024	osób	26	4	-	1	5	11	-	25

Źródło: opracowanie własne Ośrodka

Od stycznia do sierpnia 2024 r. pełna odpłatność za 8 godzin usług w DDP wynosiła 27,81 zł. W roku 2024 r. pełną odpłatność za usługi opiekuńcze w DDP ponosiło 25 osób, z uwagi na dochód wyższy niż 1.637,36 zł. tj. przekraczający 211% kryterium dochodowego, dla osób prowadzących jednoosobowe gospodarstwa domowe, ustalonego na podstawie ustawy o pomocy społecznej od 1 stycznia 2022 r. na kwotę – 776 zł.

Bezpłatnie z usług DDP w roku 2024 r. korzystało 26 osób (osoby posiadające dochód niższy niż kwota 1 164 zł tj. stanowiący mniej niż 150% kryterium dochodowego, dla osób prowadzących jednoosobowe gospodarstwa domowe, na podstawie ustawy o pomocy społecznej).

Tabela 62 - Struktura w/g wieku i płci osób korzystających z usług opiekuńczych w DDP ul. Potrzebna 10 i ul. Robotnicza 15 w roku 2023 i 2024

L.p.	Wiek podopiecznych	Rok 2023			Rok 2024		
		Ilość osób			Ilość osób		
		Kobiety	Mężczyźni	Ogółem	Kobiety	Mężczyźni	Ogółem
1	od 27- 50 r.ż.	1	3	4	5	2	7
2	od 51- 60 r.ż.	2	3	5	4	3	7
3	od 60 - 65 r.ż.	5	4	9	3	4	7
4	od 66- 80 r.ż.	16	14	30	19	15	34
5	od 81-90 r.ż.	5	2	7	10	4	14
6	powyżej 90 r.ż.	2	0	2	2	1	3
7	RAZEM	31	26	57	43	29	72

Źródło: opracowanie własne Ośrodka

Tabela 63 - Sytuacja rodzinna osób korzystających z usług opiekuńczych w DDP 2024 roku

Ilość osób samotnych lub prowadzących jednoosobowe gospodarstwa domowe	Ilość osób pozostających w rodzinie
62	10

Źródło: opracowanie własne Ośrodka

Tabela 64 - Charakterystyka osób korzystających z usług opiekuńczych w DDP ul. Potrzebna 10 i ul. Robotnicza 15 w roku 2024 pod względem stopnia niepełnosprawności

L.p.	Stopień niepełnosprawności/grupa inwalidzka	Ilość osób
1.	Znaczny/I grupa inwalidzka	12
2.	Umiarkowany/II grupa inwalidzka	26
3.	Lekki /III grupa inwalidzka	1

Źródło: opracowanie własne Ośrodka

Tabela 65 - Źródła utrzymania pensjonariuszy DDP w roku 2024

L.p.	Źródło utrzymania	Ilość osób
1.	System zabezpieczenia społecznego (ZUS, KRUS)	56

L.p.	Źródło utrzymania	Ilość osób
2.	Pomoc społeczna (zasiłki stałe, inne zasiłki)	12
3.	System zabezpieczenia społecznego (ZUS, KRUS) oraz pomoc społeczna (zasiłki stałe, inne zasiłki)	4

Źródło: opracowanie własne Ośrodka

Tabela 66 - Charakterystyka pensjonariuszy DDP pod względem wybranych problemów zdrowotnych, wymagających leczenia specjalistycznego w roku 2024

L.p.	Rodzaj leczenia specjalistycznego /Rodzaj poradni specjalistycznej	Ilość osób
1.	Poradnia Neurologiczna (leczenie stanów poudarowych, powypadkowych z uszkodzeniami CUN, choroby Alzheimera i innych schorzeń neurologicznych)	45
2.	Poradnia Zdrowia Psychicznego (depresja, schizofrenia i inne schorzenia)	31
3.	Poradnia Pulmonologiczna (gł. przewlekła obturacyjna choroba płuc – POCHP, astma oskrzelowa)	18
4.	Poradnia Kardiologiczna	39
5.	Poradnia Ortopedyczna	20
6.	Poradnia Onkologiczna	8
7.	Inne: Diabetologiczna, Reumatologiczna, Endokrynologiczna, Okulistyczna, Nadciśnienia Tętniczego, Urologiczna, Nefrologiczna itp.	72

Źródło: opracowanie własne Ośrodka

Znaczną część podopiecznych DDP cechuje wielochorobowość, co wiąże się z wielolekowością i w konsekwencji ze zwiększeniem kosztów utrzymania w związku z podejmowanym leczeniem farmakologicznym, a także z dużymi trudnościami występującymi w codziennym życiu związanymi z obniżeniem sprawności psychofizycznej.

Dzienne Domy Pomocy w roku 2024 realizowały następujące regulaminowe zadania:

1. Zapewniały dzienny pobyt oraz dwa posiłki dziennie (śniadanie, obiad),
2. Świadczyły usługi opiekuńcze w zakresie podstawowym (obejmujące pomoc w zaspokojeniu codziennych potrzeb życiowych: opiekę higieniczną, zapewnienie kontaktów z otoczeniem, pomoc w rozwiązywaniu bieżących spraw życia codziennego),

Podjęmowane przez pracowników DDP rodzaje działań pomocowych w ramach podstawowych usług opiekuńczych uwzględniające występujące problemy i potrzeby podopiecznych:

- **pomoc w ustaleniu inwalidztwa lub stopnia niepełnosprawności** - poprzez pomoc w skompletowaniu dokumentacji lekarskiej niezbędnej do wystąpienia o ustalenie stopnia niepełnosprawności (w tym ustalanie terminów specjalistycznych wizyt lekarskich, terminów badań diagnostycznych, wypełnianie druków),
- **zakup (załatwianie) odzieży:** działania mające na celu pozyskiwanie odzieży używanej dla pensjonariuszy mających problemy w tym zakresie, pomoc w zakupie odzieży,
- **załatwianie usług i napraw,**
- **rozmowy wspierające:**
 - rodzinę podopiecznych, w zakresie problemów w opiece nad osobą niepełnosprawną,
 - mające na celu zmniejszanie lub eliminowanie u podopiecznych niekorzystnych stanów emocjonalnych: lęku przed przyszłością, żalu wynikającego z niepogodzenia się z przeszłością, rozliczenia się z przeszłością, poczucia pustki, frustracji, braku poczucia przydatności społecznej, braku bezpieczeństwa wynikającego m. in. z braku akceptacji swojej trudnej sytuacji rodzinnej, materialnej, zdrowotnej, mieszkaniowej,
 - dotyczące funkcjonowania podopiecznych w środowisku mające na celu wskazywanie rozwiązań trudnej sytuacji, bieżących problemów podopiecznych, motywowanie do podjęcia aktywności w określonym zakresie,
 - motywujące do większej dbałości o higienę, wygląd zewnętrzny,
 - motywujące do systematycznej kontroli lekarskiej, rehabilitacji, podejmowania, kontynuacji leczenia, w tym psychiatrycznego.
- **udzielanie porad/informacji** - działania odnoszące się do udzielanej pomocy w zakresie podawania informacji, porad, wskazywania instytucji specjalistycznego wsparcia lub urzędów zajmujących się załatwianiem określonych spraw uznawanych przez podopiecznych jako trudne i wymagające wsparcia,
- **organizacja wsparcia prawnego w sprawach sądowych** - wskazywanie instytucji udzielających bezpłatnych usług prawnych, ustalanie terminów wizyt na prośbę podopiecznego, towarzyszenie podczas wizyt u prawnika,
- **inne działania:** koordynowanie działań z zakresu pomocy koleżeńskiej np. drobne prace naprawcze itp., współpraca z pracownikami socjalnymi z Zespołu Pomocy Usługowej: omawianie bieżących problemów podopiecznych i ustalanie zakresu działań pomocowo-wspierających (m. in. uzyskiwanie skierowań do magazynu odzieżowego OPS prowadzonego przez PCK), pomoc w uzyskiwaniu dokumentacji niezbędnej do uzyskania określonych świadczeń, pomoc w realizacji recept lub zamawianiu leków (w tym e-recepty), pomoc w wypełnianiu dokumentów, druków (wnioski dot. ustalenia stopnia

niepełnosprawności, książeczki czynszowe, przekazy pocztowe), pomoc w racjonalnym gospodarowaniu zasobami pieniężnymi (trening budżetowy), motywowanie do podjęcia leczenia uzależnienia oraz podjęcia działań mających na celu poprawę wyglądu zewnętrznego (trening higieniczny - pomoc w utrzymaniu higieny osobistej) z wykorzystaniem infrastruktury placówki: prysznic, pralnia, zabezpieczanie w środki pomocnicze (np. okulary, aparaty słuchowe, pieluchy) i przedmioty ortopedyczne, towarzyszenie - wspólne załatwianie spraw - pracownik DDP realizując ten rodzaj pomocy wspiera podopiecznego, nie występując w jego imieniu).

3. udzielały wsparcia w zachowaniu więzi rodzinnych i społecznych poprzez

wielokierunkowe działania polegające m. in. na:

- kontaktach z rodziną podopiecznych np. w zakresie współpracy przy rozwiązywaniu problemów podopiecznych, wskazywanie rozwiązań mających na celu poprawę funkcjonowania podopiecznego np. wskazywanie instytucji zajmujących się problematyką będącą źródłem trudności,
- umożliwieniu uczestnictwa w życiu kulturalnym, imprezach integracyjnych oraz w innych formach kontaktów podopiecznych z otoczeniem, w tym ze środowiskiem lokalnym.

4. udzielały pomocy w kontaktach z placówkami służby zdrowia oraz urzędami

Wielu podopiecznych DDP wykazywało daleko idącą bezradność w zakresie podejmowania samodzielnych działań odnośnie załatwiania spraw urzędowych oraz w kontaktach z placówkami służby zdrowia i wymagało pomocy np.: w zamawianiu wizyt lekarskich, dotarciu do placówek służby zdrowia, ustalaniu terminów badań, pisaniu pism urzędowych, wypełnianiu druków urzędowych.

5. udzielały pomocy w nabywaniu umiejętności w zakresie organizowania czasu wolnego poza pobytem w placówce

Oprócz wskazywanych podczas rozmów (ogólnych i indywidualnych) rozwiązań w kwestii organizowania czasu wolnego poza pobytem w placówce i motywowania podopiecznych przez pracowników do podejmowania aktywności w tym zakresie, w Dziennych Domach Pomocy prowadzone były tablice ogłoszeń pn. „Polecamy”, na których podopieczni mogli znaleźć aktualną ofertę wydarzeń o charakterze kulturalnym i rekreacyjnym dostępną w Warszawie, a w szczególności w dzielnicy Włochy. Podawane informacje dotyczyły głównie imprez, na które obowiązywał wstęp wolny.

6. organizowały warunki do utrzymania higieny osobistej

Z uwagi na bardzo trudne warunki mieszkaniowe (mieszkania bez wygod ogrzewane m.in. energią elektryczną, bez ciepłej wody, niedogrzone z uwagi na wysokie koszty energii

elektrycznej, gazu czy innych źródeł ciepła) dla niektórych podopiecznych możliwość skorzystania z kąpeli pod prysznicem czy z usług pralniczych stanowiła istotne wsparcie w ich codziennym funkcjonowaniu. Placówki zapewniały podstawowe środki higieny oraz środki do realizacji usług pralniczych.

W placówce DDP przy ul. Robotniczej 15 w roku sprawozdawczym odbywał się cykl zajęć pn. „**DDP- strefa relaksu**”. W programie zrealizowano pogadanki mające na celu poszerzenie wiedzy teoretycznej i praktycznej, usługi fryzjerskie (realizowane przez opiekuna), mini zabiegi kosmetyczne, w tym manicure, (realizowane przez instruktora terapii zajęciowej, terapeutę i opiekuna) oraz treningi relaksacyjne mające na celu odreagowanie napięć i stresu poprzez ćwiczenia: rozluźniające, oddechowe przy muzyce.

Tabela 67 - Zrealizowane zadania o charakterze pomocowym w Dziennych Domach Pomocy w roku 2024 r.

L.p.	Rodzaj zadania o charakterze pomocowym	Ilość zrealizowanych zadań na stanowisku opiekuna w DDP	Ilość zrealizowanych zadań na stanowisku terapeuty i instruktora terapii zajęciowej
1.	Opieka higieniczna: usługi pralnicze, pomoc w utrzymaniu higieny, usługi fryzjerskie	686	335
2.	Podstawowe usługi opiekuńcze: pomoc w samoobsłudze, profilaktyka prozdrowotna: pomiary ciśnienia	2760	1522
3.	Pomoc w kontaktach z urzędami i instytucjami	61	254
4.	Pomoc w kontaktach z placówkami służby zdrowia	238	140
5.	Inne rodzaje działań pomocowych - pomoc w rozwiązywaniu trudnych sytuacji życiowych i w bieżących sprawach życia codziennego	833	2080

Źródło: opracowanie własne Ośrodka

Warsztaty dla Seniorów z Dzielnicy Włochy pn. „Warsztaty tworzenia ozdób domowych” w DDP przy ul. Potrzebnej 10 w ramach Warszawskich Dni Seniora

Bał Karnawałowy w Dziennym Domu Pomocy przy ul. Robotniczej 15

Spotkanie z dziećmi w DDP przy ul. Robotniczej 15: inscenizacja „Rzepki” J. Tuwima podczas Dnia Dziecka.

Świadczenia rekreacyjne realizowane były w formie: wycieczek, wyjść do parków, spacerów po okolicy, zabaw ruchowych w ogrodzie, biesiad w ogrodzie placówek połączonych z grillowaniem, zajęć ruchowych w różnych formach (kinezyterapia, choreoterapia, nordic walking, siłownia plenerowa) itp.

W ramach omawianych świadczeń zorganizowano również integracyjny wyjazd/wycieczkę do gospodarstwa agroturystycznego „**Po Kądzieli**” w miejscowości Rudniki koło Tłuszcza. W programie wycieczki odbył się: spacer po zagrodzie, w tym oglądanie wystawy sprzętu rolniczego, wizyta u zwierząt gospodarskich oraz karmienie niektórych zwierząt, pokaz wyrabiania chleba, degustacja produktów spożywczych pochodzących z gospodarstwa „**Po Kądzieli**”, przejazdy wozami taborowymi, obiad, mini biesiada w ogrodzie.

Ponadto zorganizowano też wycieczkę do farmy alpaka pn. „**Alpaki z Zielonego Ursynowa**” p. Olgi Szramy przy ul. Farbiarskiej 5 w Warszawie.

W ramach **świadczeń edukacyjnych** przeprowadzano: konkursy tematyczne, wykłady, prelekcje, spotkania (z wykładowcami, psychologami, pedagogami, podróżnikami, przedstawicielami Policji, podologiem, działaczami kultury, naukowcami), pogadanki różnotematyczne. Prezentowano również filmy edukacyjne, reportaże i magazyny dokumentalne.

Na szczególną uwagę w ramach omawianych świadczeń zasługuje spotkanie z pracownikami firmy **Aviva** (wolontariat pracowniczy) w ramach, którego podopieczni mogli wziąć udział w zajęciach: pn. „**Poznaj nowe technologie**” - warsztaty - nauka obsługi telefonów, tabletów; pn. „**Kulinarna podróż**” - warsztaty kulinarne; pn. „**Gry planszowe**”; pn. „**Metamorfozy**” – nauka dbania o cerę i robienia makijażu; pn. „**Jak właściwie oddychać?**” – ćwiczenia oddechowe prowadzone przez instruktora Tai Chi. Ponadto w ramach całonocnego spotkania odbyła się prezentacja filmów z interesujących podróży wolontariuszy wraz z pogadankami.

W roku sprawozdawczym kontynuowano również zajęcia z p. **Marzeną Zarzycką** specjalistką I i II stopnia Biofeedback, psychologiem Działu Pomocy Specjalistycznej OPS pn. „**EEG – Biofeedback dla seniorów. Neurorehabilitacja funkcji poznawczych**”

W ramach świadczeń edukacyjnych odbyły się także warsztaty organizowane przez Fundację Włochy 2030 pn. „**Moja Wielkanoc – koszyczek wspomnień**”; „**Wiosenne emocje**”; „**Moc naszego serca**”; „**Tworzymy jak impresjoniści**”

W ramach omawianych świadczeń zrealizowano również program edukacyjny: „**Aktywnym być - nie starzeje się ten, kto nie ma na to czasu**” (III-XII 2024 r.), którego celem była szeroko rozumiana aktywizacja seniorów w różnych sferach: intelektualnej, psychicznej, społecznej oraz fizycznej.

Realizacja programu odbyła się poprzez szereg działań takich jak: dni otwarte w

DDP (koncerty, prezentacja działalności DDP – wernisaż twórczości artystycznej uczestników domu, poczęstunek), imprezy, spotkania integracyjne, w tym w Klubie Aktywnego Seniora, wykłady, warsztaty, wycieczki, spotkania sportowe np. SENIORIADA, zajęcia ruchowe, pogadanki pn. „Odkryj swoją pasję” itp.

Seniorki 2024 w DDP przy Robotniczej 15

Wystawa prac wykonywanych w DDP przy ul. Robotniczej 15 zorganizowana podczas Dnia Otwartego DDP

Wystawa prac wykonywanych w DDP przy ul. Potrzebnej 10 zorganizowana podczas Dnia Otwartego DDP

Koncert pn. „Po burzy zawsze jest słońce” w DDP przy ul. Potrzebnej 10 zorganizowany podczas Dnia Otwartego DDP

Na szczególną uwagę zasługuje cykl spotkań pod nazwą „Człowiek z pasją” realizowany podczas programu „Aktywnym być - nie starzeje się ten, kto nie ma na to czasu” takich jak:

- spotkanie z p. **Danutą Lis**, prezeską polskiego Stowarzyszenia Choroby Huntingtona pn. „Pasja pomagania”;
- spotkanie autorskie z fotoreporterem p. **Przemysławem Wierzchowskim** nt. wydanej w 2023 r. książki opisującej jego życie prywatne, pracę zawodową i pasję fotografowania;

- spotkanie z zagorzałym kibicem Legii Warszawa p. **Markiem Skierkowskim** pn. „**Kibic z Łazienkowskiej**”;
- spotkanie z p. **Andrzejem Michałowskim** inżynierem mechanikiem, pasjonatem narciarstwa pn. „**Skitury – maja pasja**”, połączone z prezentacją zdjęć z wyjazdów oraz sprzętu narciarskiego;
- spotkanie z p. **Mikołajem Moldavan** szefem kuchni z hotelu Groman pn. „**Przez żołądek do serca**”, połączone z warsztatami kulinarnymi;
- spotkanie osobą wielu pasji z p. **Agnieszką Ferenc** pn. „**Cukiernicze cudeńka**”, połączone z warsztatami;
- spotkanie z pszczelarzem p. **Danielem Portka** pt „**Słodki świat - wszystko o miodzie i pszczołach**”;
- spotkanie pn. „**Weterynaria moja pasja**” z weterynarzem p. **Jackiem Kawałowskim**;
- spotkanie autorskie z poetką, animatorką kultury p. **Stanisławą Ossowską** pn. „**Wszystko jest po coś**”;
- spotkanie z p. **Wojciechem Pych**, doktorem astrofizyki pn. „**Ciekawostki o kosmosie – co skrywa Wszechświat?**”;
- spotkanie z p. **Renatą Dobrzyńską** pn. „**Sztuka Pisania Ikon**”
- spotkanie z dr **Beatą Paluchowską** onkologiem klinicznym pt. „**Zasady wprowadzania leków na rynek**”;
- spotkanie pn. „**Koń to jest KTOŚ**” z dziennikarzem p. **Piotrem Dzieciołowskim**.

Podczas trwania programu odbyła się również **impreza integracyjna** z Seniorami z Fundacji „Ewa” i dziećmi ze Szkoły Podstawowej Nr 88 z ul. Radarowej 6 oraz innymi zaproszonymi gośćmi, podczas której wystawiono międzypokoleniowe przedstawienie inspirowane wierszem Juliana Tuwima pt. „Rzepka”, wspólnie grillowano i bawiono się podczas wspólnej zabawy tanecznej prowadzonej przez DJ Miecia i wolontariusza Pana Grzegorza Hardeja (śpiewaka operowego, animatora kultury).

Impreza integracyjna z Seniorami z Fundacji „Eva”, dziećmi ze Szkoły Podstawowej Nr 88 z ul. Radarowej 6 w ogrodzie DDP przy ul. Robotniczej 15

Spotkanie Klubu Aktywnego Seniora

Celem realizowanych świadczeń edukacyjnych była aktywizacja intelektualna, społeczna, poszerzenie wiedzy z różnych dziedzin nauki i życia, wzrost poczucia własnej wartości, przezwyciężenie onieśmienia w relacjach międzyludzkich, co niewątpliwie przyczyniło się do lepszego funkcjonowania w grupie i poza nią.

8. terapia zajęciowa

Kolejny blok działań o charakterze aktywizującym stanowiła terapia zajęciowa prowadzona w formie: indywidualnej, grupowej, zbiorowej, która realizowana była poprzez:

- **arteterapię**, której celem była: diagnoza potrzeb emocjonalnych, poznawczo-rozwojowych i możliwości manualnych, wzrost zdolności percepcyjno-poznawczych, emocjonalno-społecznych, uzewnętrznienie przeżyć i doznań, socjalizacja i usprawnienie możliwości ruchowych, relaksacja, odreagowywanie napięć wewnętrznych, niepowodzeń, frustracji i agresji;

- **socjoterapię**, która służy przyswojeniu zachowań społecznie akceptowanych, nauce pełnienia określonych ról społecznych, kształtowaniu umiejętności nawiązywania i budowania pozytywnych relacji, rozwijaniu asertywności, umiejętności radzenia sobie w sytuacjach konfliktowych, pozyskaniu umiejętności korzystania ze wsparcia innych ludzi, pogłębieniu wiedzy o drugim człowieku, zaspokojeniu potrzeb społecznych;

- **treningi umiejętności społecznych**, których celem było rozwijanie umiejętności: rozróżniania i identyfikowania podstawowych emocji, panowania nad emocjami i wyrażania ich w sposób akceptowany społecznie, przestrzegania norm i zasad społecznych, prawidłowych wzorców komunikowania się, współpracy w grupie, rozumienia siebie i innych ludzi, budowania poczucia własnej wartości, radzenia sobie z sytuacjami trudnymi i konfliktowymi, bycia asertywnym, radzenia sobie ze stresem;

- **treningi obrazu siebie**, które miały na celu poznanie samego siebie, własnych mocnych i słabych stron, budowaniu poczucia własnej wartości, zdobyciu umiejętności autoprezentacji, odreagowaniu napięć emocjonalnych, nauce radzenia sobie z emocjami – rozpoznawania ich, nazywania i wyrażania, rozwijaniu zainteresowań i identyfikowaniu możliwości ich realizacji, radzenia sobie z porażkami i niepowodzeniami;

- **treningi funkcji poznawczych** (pamięci, myślenia, spostrzegania, kojarzenia, uwagi, kreatywności, funkcji językowych, koordynacji ruchowej) do których wykorzystywano: ćwiczenia psychoruchowe stymulujące, integrujące obie półkule mózgowe, ćwiczenia usprawniające pamięć oraz zdolność myślenia, ćwiczenia funkcji językowych, ćwiczenia poprawiające zdolność spostrzegania i koncentracji, ćwiczenia rozwijające kreatywność oraz urządzenie multimedialne firmy Funtronic „Magiczny Dywan” umożliwiające ćwiczenie pamięci, poprawiające umiejętność postrzegania, rozwijające wyobraźnię;

- **treningi relaksacyjne** poprzez wizualizację, czyli techniki kierowanej wyobraźni przy muzyce, trening autogenny Schultza, progresywną relaksację mięśni wg Jacobsona, ćwiczenia rozluźniające, oddechowe przy muzyce relaksacyjnej, kolorowanie mandali, których celem było odreagowanie napięć i stresu co przyczynia się do poprawy samopoczucia psychofizycznego;

- **biblioterapię**, której oddziaływaniem terapeutycznym było rozwijanie zainteresowań czytelniczych, poszerzenie wiedzy, rozwój funkcji poznawczych, wyrabianie nowego

spojrzenia na świat, podanie wzorów do myślenia, przeżywania i zachowania. Ponadto zajęcia biblioterapeutyczne przyczyniały się do wzrostu wiary w pokonywanie trudności, pomagały kształtować pozytywny obraz własnej osoby, nastawiały optymistycznie do otoczenia, przyczyniały się do zmiany obrazu samego siebie, redukowały negatywne emocje, wzbudzały emocje wpływające korzystnie na samopoczucie, wpływały pozytywnie na wzrost poczucia własnej wartości;

- **filmoterapię**, czyli terapię przez sztukę szeroko rozumianą uważaną za audiowizualną odmianę biblioterapii, stosowaną do celów rewalidacyjnych, resocjalizacyjnych i profilaktycznych oraz ogólnorozwojowych poprzez dostarczenie wsparcia psychicznego (człowiek może się „zatopić” w filmowej rzeczywistości), dzięki któremu człowiek łatwiej radzi sobie z trudnościami, chorobą czy niepełnosprawnością, ukazując właściwe zachowania akceptowalne społecznie;

- **terapię reminiscencyjną**, wpływającą pozytywnie na nastrój, podnoszącą poczucie własnej wartości na skutek przeglądu „dobrych”, „silnych” momentów z własnej przeszłości, usprawniającą zdolność komunikacji (werbalnej i niewerbalnej) co umożliwiło poznawanie potrzeb psychicznych uczestników zajęć;

- **choreoterapię** (terapię za pomocą tańca i ruchu), spełniającą funkcję relaksacyjną, rehabilitacyjną, kształtującą w uczestnikach poczucie integracji, szacunku do każdego jej uczestnika i umiejętność pracy w grupie, która przyczyniła się do wzrostu poczucia wartości i pewności siebie, odreagowania negatywnych emocji napięć, poprawę nastroju i samopoczucia, umożliwienia wyrażania uczuć i akceptacji własnego ciała, wzrostu sprawności fizycznej i ruchowej, wzrostu poczucia wartości i pewności siebie, budowania, pogłębiania relacji w grupie, ćwiczenia poczucia rytmu i harmonii, stworzenia możliwości do odreagowania napięcia i stresu;

- **kinezyterapię** (terapia ruchem), której celem była: aktywizacja umysłowa i społeczna, poprawa kondycji, poprawa koordynacji wzrokowo ruchowej, poprawa umiejętności pracy w grupie, integracja, podtrzymanie i wzrost sprawności fizycznej podopiecznych, poprawa sprawności manualnej, podtrzymanie sprawności niezbędnej w codziennej samoobsłudze poprzez: spacer z kijkami nordic walking, ćwiczenia na siłowni plenerowej, ćwiczenia oddechowe i izometryczne pobudzające krążenie, ćwiczenia rozciągające, usprawniające, wzmacniające, poprawiające ruchomość małych i dużych stawów, ćwiczenia poszczególnych części ciała wykonywane w budynku lub ogrodzie DDP przy muzyce często z wykorzystaniem przyborów (np. skakanek, piłek, piłeczek, chusteczek, piórek itp.) oraz interaktywnego, urządzenia multimedialnego firmy Funtronic „Magiczny Dywan” poprawiającego sprawność fizyczną za pomocą interaktywnych gier ruchowych;

- **muzykoterapię: receptywną**, której podstawą jest słuchanie muzyki i relaksacja oraz **aktywną**, która często jest wyzwalaczem i katalizatorem przeżyć i emocji, do której zalicza się oddziaływanie angażujące „fizycznie” czyli: wspólne śpiewanie, różnego rodzaju ćwiczenia ruchowe przy muzyce, elementy choreoterapii, gra lub wystukiwanie rytmu na instrumentach, a której celem jest poprawa nastroju, odreagowanie negatywnych emocji, obniżenie poziomu lęku, aktywizacja psychomotoryczna, wzmocnienie mobilizacji do rehabilitacji, rozbudzenie zainteresowań muzyką, aktywizacja procesów poznawczych, poprawa komunikacji interpersonalnej, przywrócenie dobrego samopoczucia, poprawa pracy układu oddechowego i krążeniowego, uwrażliwienie na muzykę, poszerzenie wiedzy z różnych dziedzin muzyki, nauka odpoczynku i relaksacji, ujawnienie i rozładowanie zablokowanych, negatywnych emocji i napięć;

- **hilaroterapię**, czyli terapię śmiechem poprzez wspólne opowiadanie i czytanie zabawnych historii, dowcipów, słuchanie tekstów satyrycznych, skeczy znanych kabaretów, która miała na celu rozładowanie negatywnych emocji i napięć, poprawę nastroju i samopoczucia, podniesienie poczucia własnej wartości, samooceny i samoakceptacji;

- **ergoterapię**, terapię, która wykorzystuje terapeutyczną funkcję pracy, polegającą na dostosowaniu zajęcia do możliwości osoby, uwzględniając zainteresowania i umiejętności (kółko kulinarne, kółko teatralne, kółko ogrodnicze, kółko majsterkowicza), co przekłada się na wzrost aktywności fizycznej i umysłowej, podtrzymywanie i nabywanie sprawności i umiejętności niezbędnych w codziennym funkcjonowaniu, zwiększenie poczucia przydatności, sprawczości, poprawę i pogłębienie relacji interpersonalnych, lepszą współpracę w grupie, rozwijanie poczucia odpowiedzialności za wyniki pracy zespołowej i indywidualnej;

- **hortikuloterapię**, terapia bierna poprzez doznania sensoryczne: zapachy, odgłosy przyrody, obserwację roślin i zwierząt; aktywna to bezpośredni kontakt z roślinami, dotykanie ich, oraz samodzielne zajmowanie się ogrodem, której celem jest stymulowanie układu nerwowego, rozwijanie narządów zmysłów, zwiększanie sprawności, poprawa pamięci i koncentracji, koordynacji ruchowej, zwiększenie poczucia własnej wartości, pewności siebie, wzmocnienie chęci do działania, zwiększenie umiejętności obserwacji otoczenia, nauka cierpliwości oraz pracy w grupie, co korzystnie wpływa na samopoczucie, obniżenie poziomu stresu, napięcia i agresji, zmniejszenie ryzyka wystąpienia stanów depresyjnych;

- **ludoterapię**, jest to forma terapii opierająca się głównie na grach i zabawach, której celem jest poprawa sprawności ruchowej, rozwijanie umiejętności, aktywizacja społeczna, nauka radzenia sobie z emocjami;

- **zajęcia świetlicowe** prowadzone w różnorodnych formach: gier – edukacyjnych, gier planszowych, wspólnego rozwiązywania krzyżówek, łamigłówek logicznych, pogadanek, dyskusji, rozmów, gier i zabaw integrujących grupę, gier i zabaw słownych, gier i zabaw pisanych, gier pokazywanych, przeglądu internetowych serwisów informacyjnych, tygodników, miesięczników. Celem zajęć było doskonalenie czynności poznawczych, poprawa aktywności intelektualnej, poprawa koordynacji wzrokowo-ruchowej, rozwijanie zainteresowań, poprawa relacji w grupie, wzrost samooceny i poczucia własnej wartości, usprawnienie ogólnych zdolności intelektualnych i sprawności ruchowej.

Ponadto podkreślić należy również udział pracowników Dziennych Domów Pomocy w inicjatywach lokalnych takich jak:

- „**Piknik Rodzinny**” organizowany przez Parafialny Zespół Caritas działający przy Parafii p.w. św. Franciszka z Asyżu przy ul. Hynka 4a w Warszawie, gdzie pracownicy DDP zorganizowali warsztaty rękodzielnicze „**Kartki okolicznościowe na każdą okazję**” oraz wystawę prac wykonanych w DDP.

- „**Godzina dobra**” organizowana przez Parafialny Zespół Caritas działający przy Parafii p.w. św. Franciszka z Asyżu przy ul. Hynka 4a w Warszawie, gdzie pracownicy DDP prowadzili warsztaty rękodzielnicze „**Zdobienie wiosennych lampionów**”, zorganizowali wystawę prac wykonywanych w DDP, a także przeprowadzona została akcja informacyjna na temat udzielanej w DDP pomocy w formie usług opiekuńczych;

- „**Kiermasz odzieży dla każdego coś miłego**” wydarzenie organizowane we współpracy z Mazowieckim Oddziałem Okręgowym PCK dla mieszkańców Dzielnicy Włochy wraz z koncertem muzyki z obszaru folkloru miejskiego, czyli muzyka warszawskich ulic oraz poczęstunkiem w formie ciepłych dań i ciast domowych;

- „**Warsztaty tworzenia dekoracji domowych**” wydarzenie organizowane w ramach październikowych Obchodów Dni Seniora, wpisujących się w **Warszawskie Dni Seniora**;

Realizacja zadań DDP była wspierana poprzez współpracę z wieloma podmiotami takimi jak organizacje pozarządowe, instytucje, firmy oraz z wieloma osobami, które charytatywnie wspierały działalność DDP dzieląc się swoimi umiejętnościami, pasjami i czasem.

Coroczne spotkanie podopiecznych DDP z pracownikami z Wolontariatu Pracowniczego SKANSKA POLSKA w DDP przy ul. Robotniczej 15 pn. „DRZEWKO ŻYCZEŃ”

Ze szczególną uwagą należy spojrzeć na pomoc jaką udziela Dziennym Domom Pomocy firma **UBER**, która umożliwia bezpłatne przejazdy podopiecznym DDP do placówek służby zdrowia, instytucji kultury, urzędów czy w przypadku nagłych potrzeb pozwala bezpiecznie i wygodnie dotrzeć do domu podopiecznym, którzy potrzebują tego rodzaju wsparcia. W roku sprawozdawczym DDP otrzymały setki kodów przekazywanych przez firmę jako kody promocyjne i umożliwiające darmowe przejazdy. W DDP w minionym roku mieliśmy zaszczyt gościć Pana **Marcina Moczyroga** Dyrektora Generalnego UBER CEE oraz Panią **Nataszę Rostocką** Senior Menager Rider Operations UBER podczas spotkania pn. „**Charytatywna działalność UBERA**”

DDP zostały zgłoszone do IX edycji konkursu „Miejsce Przyjazne Seniorom” organizowanego przez Warszawską Radę Seniorów oraz Urząd m. st. Warszawy i uzyskały pozytywną rekomendację Włochowskiej Rady Seniorów. Wynikiem konkursu - było uzyskanie przez oba DDP tj. przy ul. Potrzebnej 10 i przy ul. Robotniczej 15 **Certyfikatu „Miejsce Przyjazne Seniorom 2023-2025”**.

DDP brały również udział w „**Żoliborskim Festiwalu Śpiewających Seniorów – XV edycji jubileuszowej**” pod Honorowym Patronatem Burmistrza Dzielnicy Żoliborz m. st. Warszawy zorganizowanym przez Ośrodek Pomocy Społecznej Dzielnicy Żoliborz w kategorii indywidualnej i zespołowej.

Występ Podopiecznych DDP podczas XV Żoliborskiego Festiwalu Śpiewających Seniorów.

Tabela 68 - Wykaz zrealizowanych w Dziennych Domach Pomocy wybranych zajęć/zadań o charakterze aktywizującym w 2024 r.

L.p.	Rodzaj zadania o charakterze aktywizującym	Ilość zrealizowanych zadań
1.	Terapia zajęciowa w różnych formach	839
2.	Świadczenia edukacyjne	210
3.	Świadczenia kulturalne	80
4.	Świadczenia rekreacyjne	42

L.p.	Rodzaj zadania o charakterze aktywizującym	Ilość zrealizowanych zadań
5.	Zajęcia świetlicowe	66
6.	Imprezy, spotkania integracyjne	63
7.	Terapia indywidualna/ Terapia grupowa	782

Źródło: opracowanie własne Ośrodka

Podejmowane działania i realizowane zadania w Dziennych Domach Pomocy miały na celu:

- wsparcie osób starszych w ich codziennym życiu w miejscu zamieszkania (środowisku lokalnym),
- przeciwdziałanie izolacji i marginalizacji osób starszych i niepełnosprawnych,
- zapobieganie wykluczeniu społecznemu,
- aktywizację w sferze fizycznej i intelektualnej (poprawa kondycji psychofizycznej),
- pobudzanie do zaradności i maksymalnego (w danym stanie) usamodzielnienia,
- przyczynienie się do zachowania samodzielności,
- zwiększanie poczucia bezpieczeństwa odnoszącego się do sfery psychicznej, socjalnej,
- zwiększanie poczucia przydatności społecznej i własnej wartości,
- zmniejszanie lub eliminowanie niekorzystnych stanów emocjonalnych: lęku, frustracji, poczucia pustki,
- umożliwianie odkrywania i rozwijania zainteresowań i talentów oraz poszerzania i zdobywania wiedzy,
- pomoc w nabywaniu umiejętności organizacji czasu wolnego poza placówką
- reintegrację ze środowiskiem lokalnym mającą na celu umożliwienie pełnego uczestnictwa w życiu społecznym i niwelowanie negatywnych postaw wobec osób starszych i niepełnosprawnych.

Biorąc pod uwagę wielokierunkowość oddziaływań terapeutycznych, zróżnicowanie oferty zajęciowej oraz szeroki wachlarz działań wspierających można uznać, iż powyższe cele działalności Dziennych Domów Pomocy zostały osiągnięte, co zaowocowało poprawą funkcjonowania psychofizycznego pensjonariuszy, wzrostem ich aktywności, wzrostem poczucia niezależności oraz zakresu samodzielności.

7.2. Działania na rzecz społeczności lokalnej

W roku sprawozdawczym pracownicy Ośrodka, a konkretnie Zespołu ds. współpracy ze środowiskiem lokalnym kontynuowali podjętą w latach ubiegłych współpracę z **Dzielnicową Komisją Dialogu Społecznego** w Dzielnicy Włochy m. st. Warszawy, poprzez uczestniczenie w posiedzeniach Komisji.

W ramach wykonywanych obowiązków służbowych jeden z członków Zespołu ds. współpracy ze środowiskiem lokalnym został zgłoszony do reprezentowania tutejszego Ośrodka w pracach II kadencji **Rady Seniorów Dzielnicy Włochy m. st. Warszawy** (Uchwała Nr nr 185/XLIX/2023 z 23.05.2023), której prace zostały zakończone w czerwcu 2024r. W okresie od stycznia do czerwca 2024 roku pracownik wziął udział w 4 Sesjach Dzielnicowej Rady Seniorów, w spotkaniach Prezydium Rady oraz w spotkaniach roboczych grup zadaniowych.

W roku sprawozdawczym Ośrodek kontynuował (zainicjowaną w ubiegłych latach) ideę współpracy podmiotów publicznych, organizacji pozarządowych, przedsiębiorców oraz mieszkańców na rzecz społeczności lokalnej Dzielnicy Włochy w postaci **Partnerstwa Lokalnego Włochy**. Partnerstwo, to nieformalne ciało, które realizuje wspólnie różnego rodzaju inicjatywy oraz pracuje wspólnie nad wypracowaniem mechanizmów przeciwdziałających wykluczeniu społecznemu grup społecznych tj. dzieci, młodzieży, seniorów.

Pracownicy Zespołu ds. współpracy ze środowiskiem lokalnym reprezentowali Ośrodek w spotkaniach Partnerstwa, uczestniczyli w planowaniu i realizacji wspólnych przedsięwzięć oraz koordynowali ofertę działań Ośrodka w następujących wydarzeniach:

- **Włochowski Miesiąc Seniora** – inicjatywa społeczna organizowana na terenie dzielnicy Włochy, mająca na celu promowanie aktywności oraz integracji osób starszych. Podczas tego miesiąca zorganizowano różnorodne wydarzenia kulturalne, sportowe i edukacyjne, dostosowane do potrzeb i zainteresowań seniorów. Miała ona na celu stworzenie przyjaznej atmosfery oraz umożliwienie starszym mieszkańcom aktywnego uczestnictwa w życiu społecznym – szerszy opis wydarzenia w rozdziale 8.4.
- **Promocja Warszawskich Partnerstw Lokalnych** – udział w przygotowaniu kampanii promującej ideę współpracy w ramach Warszawskich Partnerstw Lokalnych. Projekt ten prowadzony był przez Stowarzyszenie Boris.

Prowadzenie Miejsca Aktywności Lokalnej we Włochach

Miejsce Aktywności Lokalnej we Włochach to wyjątkowa przestrzeń społeczna, która opiera się na zaangażowaniu mieszkańców dzielnicy Włochy, grup nieformalnych oraz organizacji pozarządowych. Inicjatywa ta, w odróżnieniu od nowoczesnych centrów społecznościowych, nie tylko nawiązuje do tradycji osiedlania się, ale także koncentruje się na budowaniu kapitału społecznego, który jest oparty na zaufaniu, wzajemności i szacunku. Zasadniczym celem MAL jest tworzenie wspólnoty, w której nie występują bariery kulturowe, ekonomiczne ani społeczne. Miejsce to jest otwarte dla wszystkich mieszkańców, niezależnie od wieku czy statusu społecznego. Spotykają się tu rodziny z dziećmi, młodzi dorośli, nastolatki, seniorzy oraz osoby o różnorodnym wykształceniu i sytuacji materialnej, mający różne potrzeby i zasoby.

W ramach MAL mieszkańcy mają możliwość nawiązywania kontaktów z sąsiadami oraz aktywistami społecznymi, uczestniczenia w lokalnych inicjatywach, realizowania swoich pomysłów oraz udziału w szerokiej gamie działań, takich jak warsztaty, otwarte spotkania, imprezy kulturalne, czy po prostu spędzanie czasu przy kawie lub grając w planszówki.

MAL we Włochach to miejsce, w którym różnorodność i aktywność społeczna spotykają się ze sobą, tworząc otwartą i przyjazną przestrzeń dla wszystkich mieszkańców, budując poczucie wspólnoty i integracji w naszej dzielnicy. Dzięki zaangażowaniu lokalnych mieszkańców oraz współpracy z organizacjami, MAL wciąż rozwija swoje programy i aktywności, wzbogacając życie społeczności we Włochach.

Informacja o dziejących się aktywnościach zamieszczana była w grafiku MAL we Włochach, udostępniana w formie postów i plakatów w mediach społecznościowych (MAL we Włochach oraz zamieszczana na lokalnych grupach oraz na fan page Urzędu Dzielnicy Włochy). Ponadto harmonogramy i plakaty promocyjne wydarzeń zawieszane były w oknach MAL we Włochach (w specjalnych witrynach). Mieszkańcy zgłaszali chęć udziału osobiście, telefonicznie lub internetowo (mailowo oraz poprzez Facebooka).

W 2024 r. pracownicy Zespołu ds. współpracy ze środowiskiem lokalnym inicjowali i **prowadzili działania animujące lokalną społeczność** – wynikające ze zgłaszanych przez nią potrzeb oraz potrzeb dostrzeganych przez siebie w toku pracy, dbali także o właściwą atmosferę miejsca, która sprzyja nawiązywaniu relacji sąsiedzkich oraz aktywnemu spędzaniu wolnego czasu, podejmowali działania mające na celu współtworzenie MAL jako miejsca otwartego na społeczność lokalną i budowanego wspólnie z mieszkańcami, udostępniając mieszkańcom przestrzeń MAL oraz posiadane zasoby rzeczowe do realizacji własnych pomysłów na lokalne działania oraz wspierali działania lokalnych organizacji pozarządowych.

W ramach swoich zadań Zespół ds. współpracy ze środowiskiem lokalnym w roku sprawozdawczym inicjował niżej opisane wydarzenia, w realizację których włączyli się mieszkańcy, grupy nieformalne oraz lokalne organizacje pozarządowe:

Bal Karnawałowy – zorganizowany został we współpracy ze Stowarzyszeniem Na Całe Życie. Wydarzenie to miało na celu zapewnienie rozrywki i integrację mieszkańców, zwłaszcza najmłodszych. Uczestnicy mieli okazję przebrać się za ulubione postacie z bajek czy bohaterów filmowych, co dodatkowo podkreśliło atmosferę zabawy i kreatywności. Program balu obejmował różnorodne atrakcje, takie jak konkursy kostiumowe, tańce oraz wspólne gry i zabawy. Wydarzenie cieszyło się bardzo dużym zainteresowaniem, co potwierdziło jego sukces jako inicjatywy integrującej mieszkańców w MAL we Włochach.

Dzień Sąsiada – sąsiedzkie wydarzenie, które skupiło się na budowaniu więzi i integracji w społeczności lokalnej. W ramach Dnia Sąsiada w MAL we Włochach 18 maja 2024r. odbyło się Sąsiedzkie Śniadanie, jak również warsztaty pszczelarskie poprowadzone przez Fundację „Włochy 2030”, warsztaty plastyczne dla najmłodszych uczestników poprowadzone przez Fundację Przez Zabawę do Rozwoju.

Ponadto w ramach obchodów Dni Sąsiada przedstawicielki „Międzypokoleniowej Grupy Kreatywnych Kobiet” skupione wokół MAL we Włochach wzięły udział w Sąsiedzkim Pikniku na Polach Karolińskich podczas którego wystawiły stoisko z rękodziełem.

VI urodziny MAL we Włochach odbyły się 11 października 2024 r. W spotkaniu uczestniczyli liczni goście, w tym Burmistrz Dzielnicy Włochy, członkowie Rady Seniorów, przedstawiciele instytucji, lokalnych organizacji pozarządowych i mieszkańcy. Podczas przemówień podkreślono wkład społeczności w funkcjonowanie MAL we Włochach oraz zobowiązanie do kontynuacji współpracy i realizacji kolejnych projektów.

Sąsiedzka Gwiazdka – W ramach tego wydarzenia mieszkańcy mieli okazję skorzystać z różnorodnych aktywności, takich jak sąsiedzkie gotowanie (wspólne przygotowanie pierogów z kapustą i grzybami, które następnie były przekazane do włochowskich jadłodzieln), warsztaty kreatywne, koncert świąteczny. Sąsiedzka Gwiazdka w MAL we Włochach była nie tylko okazją do integracji społeczności, lecz także wyrazem solidarności oraz wzmacniania więzi międzyludzkich w duchu świątecznego współdzielenia.

W 2024 roku w Miejscu Aktywności Lokalnej we Włochach udało się zrealizować:

- cykl warsztatów kulinarnych (pieczenie pączków, kisonki, octy, Pão de Queijo),
- warsztaty tworzenia „Mapy Marzeń”,
- cykl warsztatów sąsiedzkich – warsztaty rękodzielnicze (makrama, warsztaty tworzenia świec z różnego rodzaju wosku, warsztaty pszczelarskie, warsztaty tworzenia kartek okolicznościowych, warsztaty tworzenia dekoracji okolicznościowych, warsztaty tworzenia breloków, opasek, legowisk dla zwierząt, szydełkowania, szycia kwiatów, szydełkowanie),
- podczas ferii zimowych odbywały się warsztaty kulinarne, spotkania z grami planszowymi dla młodzieży, spotkanie z magicznym dywanem,
- cykliczne spotkania grupy seniorów w ramach „Senior Caffè”,
- warsztaty tworzenia mandali,
- koncerty muzyczne,
- wystawy prac mieszkańców,
- zajęcia rekreacyjne (Yoga twarzy, Zajęcia relaksacyjne)
- cykl spotkań edukacyjnych z psim behawiorystą,
- lekcje gry na instrumentach brazylijskich,
- rodzinne spotkania sąsiedzkie pn.: „Włochowska Wioska” (spotkania dla rodzin),
- imprezy okolicznościowe dla mieszkańców,
- warsztaty z zakresu rozwoju osobistego (spotkania z coachem),
- warsztaty i spotkania integracyjne,
- cykl spotkań z doulą,
- spotkania międzykulturowe.

Zajęcia prowadzone były przez organizacje pozarządowe, grupy nieformalne mieszkańców, przez aktywnych mieszkańców (osoby indywidualne), wolontariuszy tutejszego Ośrodka oraz pracowników Zespołu ds. współpracy ze środowiskiem lokalnym.

Przestrzeń MAL we Włochach była również udostępniana organizacjom pozarządowym do samodzielnego korzystania z miejsca.

W 2024 r. Ośrodek podpisał porozumienia na korzystanie z przestrzeni MAL we Włochach z 9 organizacjami:

1. Stowarzyszenie MAKAO – w przestrzeni MAL realizowało cykle zajęć: Warsztaty dla rodziców, Akademia Emocji, Grupy Wsparcia dla Rodziców;
2. Fundacja Przez Zabawę do Rozwoju - w przestrzeni MAL realizowała cykle zajęć: Dramki – Gramki – Malowanki, Hopsasanki, Logorytmy, konsultacje indywidualne ze specjalistami, warsztaty, spektakl teatralny dla dzieci;
3. Stowarzyszenie Na Całe Życie - w przestrzeni MAL realizowało bal karnawałowy oraz realizowało spotkania w ramach projektu pn.: „Międzypokoleniowe Święta – Razem w tradycji i twórczości”;
4. Stowarzyszenie Sąsiedzkie Włochy - w przestrzeni MAL organizowało spotkania Grupy wsparcia dla mam i dzieci z Ukrainy;
5. Fundacja Włochy 2030+ - w przestrzeni MAL realizowała cykle zajęć edukacyjnych i arteterapeutycznych;
6. Stowarzyszenie In Laetitia, - w przestrzeni MAL realizowało próby chóru;
7. Stowarzyszenie Pomagamy Seniorom - w przestrzeni MAL realizowało działania statutowe: dowoziło żywność do jadłodzielni, organizowało paczki świąteczne dla Seniorów, wspierało mieszkańców w realizacji inicjatyw lokalnych;
8. Stowarzyszenie Autorów Polskich - w przestrzeni MAL organizowało spotkania artystyczne;
9. Stowarzyszenie Integracja – w przestrzeni MAL realizowało konsultacje indywidualne ze specjalistami oraz warsztaty dla młodzieży.

Międzypokoleniowa Grupa Kreatywnych Kobiet

Tutejszy Ośrodek wspiera grupę samopomocową kobiet, której celem jest nie tylko aktywne spędzanie czasu wolnego, lecz także budowanie relacji i wzajemne wsparcie, zarówno w ramach działalności Miejsca Aktywności Lokalnej we Włochach, jak i poza nim. Uczestniczki grupy nawiązały znajomość poprzez wspólne aktywności, takie jak tworzenie rękodzieła oraz spacerzy nordic walking, inspirując się nawzajem do inicjowania i organizowania kolejnych działań.

W 2024 roku, przy współpracy z pracownikiem Ośrodka, członkinie grupy przygotowały i zrealizowały dwa projekty w ramach Inicjatyw Lokalnych Fundacji Stocznia. W roku sprawozdawczym Ośrodek umożliwił przeprowadzenie kilku spotkań i warsztatów rękodzielniczych, obejmujących m.in. szydełkowanie, szycie, makramę oraz quilling. Łącznie zorganizowano 15 aktywności, ponadto przedstawicielki tej grupy, przy wsparciu Ośrodka, zaangażowały się w przygotowanie ciast na kiermasz charytatywny realizowany w ramach jednego z partnerskich projektów. Dzięki budowanym relacjom kobiety wspierają się także poza działalnością MAL, wzmacniając więzi społeczne i poczucie wspólnoty.

MAL we Włochach był również przestrzenią działań dla innych działów i zespołów Ośrodka.

Psychologowie Działu Pomocy Specjalistycznej prowadzili **indywidualne sesje terapeutyczne**, korzystając z intymnej oraz przyjemnie zaaranżowanej przestrzeni pokoju warsztatowego. Asystenci rodziny przeprowadzali **indywidualne spotkania z rodzinami**. Pensjonariusze sąsiadującej z MAL placówki wsparcia DDP przy ul. Potrzebnej 10 organizowali świąteczne spotkanie Wielkanocne oraz systematycznie korzystali z magicznego dywanu.

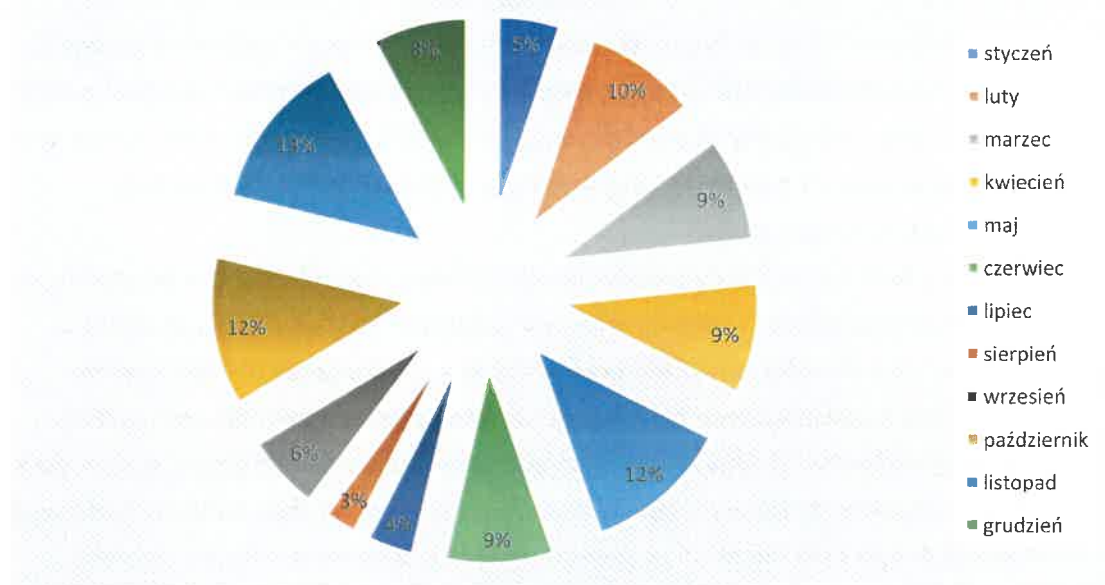
W grudniu 2024 r. z okazji Świąt Bożego Narodzenia Dział Pomocy Specjalistycznej zorganizował **spotkanie Świąteczne dla Rodzin** korzystających ze wsparcia Ośrodka.

Zestawienie działań podejmowanych w MAL we Włochach w oparciu o podmiot organizujący

Rok 2024 był szóstym rokiem działalności miejsca aktywności lokalnej w Dzielnicy Włochy.

Mieszkańcy w 2024 r. odwiedzili przestrzeń MAL we Włochach biorąc udział w różnego typu wydarzeniach – 7258 razy, w tym korzystając z aktywności organizowanych przez organizacje pozarządowe - 4536 razy. W stosunku do 2023 r. stanowi to wzrost o 1614 razy.

Wykres 20 – Obłożenie MAL w zakresie aktywności organizowanych przez organizacje pozarządowe w poszczególnych miesiącach 2024 r.

Źródło: opracowanie własne

Jadłodzielnia

Jadłodzielnia to miejsce, w którym społeczność ma przestrzeń do dzielenia się żywnością, aby zmniejszyć marnotrawstwo jedzenia i pomóc osobom potrzebującym. Działa ona na zasadzie współpracy i solidarności społecznej. Osoby, które chcą się dzielić nadwyżkami żywności, które mogłyby się zmarnować, w czasie otwarcia MAL we Włochach mogą pozostawiać ją w specjalnej lodówce oraz na wyznaczonych półkach. Pracownicy Zespołu ds. współpracy ze środowiskiem lokalnym tutaj. Ośrodek podejmowali działania z zakresu promocji Jadłodzielni i skutecznie pozyskiwali żywność, która następnie była udostępniana.

W roku sprawozdawczym Stowarzyszenie Pomagamy Seniorom wielokrotnie dostarczało do Jadłodzielni w MAL we Włochach żywność w postaci warzyw, owoców, pieczywa oraz gotowych dań.

„Spółdzielnia”

to portal pozwalający na dzielenie się posiadanymi przez instytucję czy organizację zasobami. Tworzą go instytucje, organizacje, Miejsca Aktywności Lokalnej, grupy formalne i nieformalne oraz osoby prywatne, które chcą i mogą podzielić się z innymi np. przestrzenią czy sprzętem. Tym samym same mogą wypożyczyć różnego typu sprzęt bez konieczności zakupu go. Wszystko co znajduje się w Spółdzielni jest bezpłatne – udostępniane na organizację działań kulturalnych, społecznych, edukacyjnych, sąsiedzkich – otwartych dla innych i niekomercyjnych.

W ramach współpracy z powyższym portalem Ośrodek udostępnia zasoby i przestrzeń MAL we Włochach na różnego rodzaju inicjatywy. Maszyny do popcornu i waty cukrowej zakupione w 2023r. w ramach Projektu z Budżetu Obywatelskiego udostępniano w ramach umów/porozumień 10 razy dla instytucji i organizacji pozarządowych.

7.3. Realizacja wolontariatu w Ośrodku

W roku sprawozdawczym Ośrodek podpisał 55 porozumień z 54 wolontariuszami (1 wolontariuszka podpisała 2 porozumienia, w różnym okresie i na 2 różne zakresy) na realizację różnorodnych działań wolontariackich na rzecz seniorów, dzieci i młodzieży, rodzin oraz podczas działań akcyjnych Ośrodka.

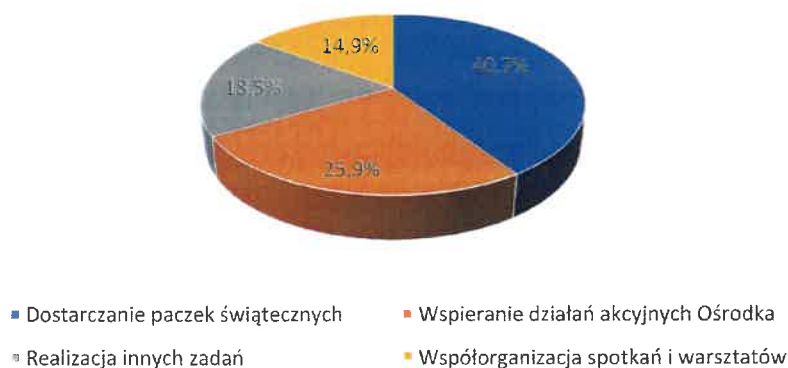
Wolontariuszami tutaj Ośrodka są zarówno osoby uczące się, aktywne zawodowo, jak i seniorzy.

Wolontariusze zaangażowani byli w świadczenie następującej pomocy:

- wykonywanie i dostarczanie zakupów, realizacja recept, wyrzucanie śmieci,
- pomoc dzieciom w nadrabianiu zaległości szkolnych,
- wsparcie osób starszych w spędzaniu czasu wolnego oraz drobnej pomocy przy codziennych czynnościach,
- dostarczanie paczek świątecznych
- współorganizowanie spotkań oraz warsztatów dla mieszkańców
- wsparcie w organizacji i obsłudze różnorodnych akcji tutejszego Ośrodka.

W roku sprawozdawczym wolontariusze Ośrodka Pomocy Społecznej Dzielnicy Włochy m.st. Warszawy najchętniej angażowali się w dostarczanie paczek świątecznych dla potrzebujących, wspieranie działań akcyjnych tutejszego Ośrodka oraz realizację innych zadań na rzecz mieszkańców dzielnicy, takich jak: wykłady podróżnicze, prowadzenie konwersatoriów z języka angielskiego, udzielanie porad prawnych, czy prelekcje historyczne, prowadzenie warsztatów rękodzieła.

Wykres 21 – Zaangażowanie wolontariuszy Ośrodka

Źródło: opracowanie własne

Ośrodek pozostawał w stałym kontakcie zarówno z wolontariuszami, jak i osobami znajdującymi się w potrzebie. Na bieżąco prowadził na Facebooku Grupę Włochowskich Wolontariuszy, informował wolontariuszy o możliwościach udziału w warsztatach, szkoleniach i superwizjach, a także wspierał ich w rozwiązywaniu bieżących trudności.

W roku sprawozdawczym Ośrodek zainicjował i prowadził kampanię promującą wolontariat w Ośrodku Pomocy Społecznej Dzielnicy Włochy, polegającą na publikacji zdjęć i danych osobowych wolontariuszy wraz z opisem ich osobistej motywacji do podjęcia działań na rzecz osób w potrzebie lub działań społecznych.

W 2024 r. powstał również logotyp wolontariatu tutejszego Ośrodka, którego celem jest wyróżnienie wolontariatu w Ośrodku Pomocy Społecznej Dzielnicy Włochy m. st. Warszawy oraz wywołanie pozytywnych emocji.

W roku sprawozdawczym tutejszy Ośrodek nawiązał współpracę ze Szkolnymi Kołami Wolontariatu z włochowskich szkół, organizując i współorganizując warsztaty rękodzieła, podczas których wykonane zostały między innymi stroiki świąteczne. Beneficjentami w/w

warsztatów były przede wszystkim osoby znajdujące się w trudnej sytuacji życiowej. W celu integracji grupy wolontariuszy tutejszego Ośrodka oraz w celu wymiany doświadczeń i dobrych praktyk dla wolontariuszy zorganizowanych zostało 6 spotkań w ramach cyklu pn. „Kawiarenka Wolontariuszy”, 3 warsztaty rękodzieła, (wykonanie ozdób jesiennych, świec z wosku pszczelego, arteterapia) i 1 spotkanie integracyjne z poczęstunkiem w lokalu gastronomicznym.

Dla grupy zainteresowanych wolontariuszy zorganizowane zostało również zwiedzanie z przewodnikiem Powązek Wojskowych oraz zabytkowych piwnic Willi Jasny Dom.

Ponadto, wolontariusze regularnie spotykali się w MAL we Włochach, gdzie mieli do dyspozycji kącik socjalny zaopatrzony w kawę, herbatę oraz drobny poczęstunek w postaci ciastek.

Wolontariusze pozyskiwani byli poprzez zamieszczanie ogłoszeń na stronie internetowej i fanpage'u Ośrodka oraz MAL we Włochach, Grupie Włochowskich Wolontariuszy oraz na bezpłatnych stronach internetowych, (Ochotnicy Warszawscy), rozwieszaniu plakatów i ulotek. W celu propagowania idei wolontariatu zawiązano także dwa Partnerstwa (Warszawskie Partnerstwa dla Wolontariatu).

W roku 2024 zainicjowano nową formę wolontariatu, a mianowicie współpracę w ramach **wolontariatu pracowniczego**, w ramach którego zorganizowano jedno

całodzienne spotkanie w placówce wsparcia dziennego oraz wspólne pieczenie ciast dla mieszkańców w okresie przedświątecznym.

W toku bieżącej współpracy z instytucjami i organizacjami, w 2024 r. Ośrodek Pomocy Społecznej Dzielnicy Włochy był partnerem Programu Warszawskich Partnerstw dla Wolontariatu w 4 projektach.

Cele projektów oraz rola Ośrodka w ich realizacji zostały opisane w **Rozdziale 6.2.**

Warszawskie Partnerstwa dla Wolontariatu.

7.4. Działania na rzecz seniorów

W roku sprawozdawczym Ośrodek podjął się organizowania i współorganizowania szeregu działań i inicjatyw na rzecz środowiska senioralnego, których celem było:

- wsparcie procesu budowania więzi wewnątrzpokoleniowych pomiędzy seniorami oraz międzypokoleniowych,
- poprawa sytuacji życiowej seniorów oraz profilaktyka wykluczenia społecznego poprzez wspólne przebywanie, atrakcyjne formy spędzania razem czasu, pomoc w rozwiązywaniu problemów dnia codziennego i w relacjach,
- profilaktyka zdrowotna,

promocja kultury wśród osób starszych i instytucji z nią związanych zarówno w dzielnicy, jak i w Warszawie poprzez zapraszanie gości ze świata szeroko rozumianej kultury.

Od początku swojego istnienia Miejsce Aktywności Lokalnej we Włochach w sposób szczególny angażuje się w działania na rzecz osób starszych, tworząc warunki sprzyjające ich aktywizacji, integracji społecznej oraz podnoszeniu jakości życia.

Senior Caffè

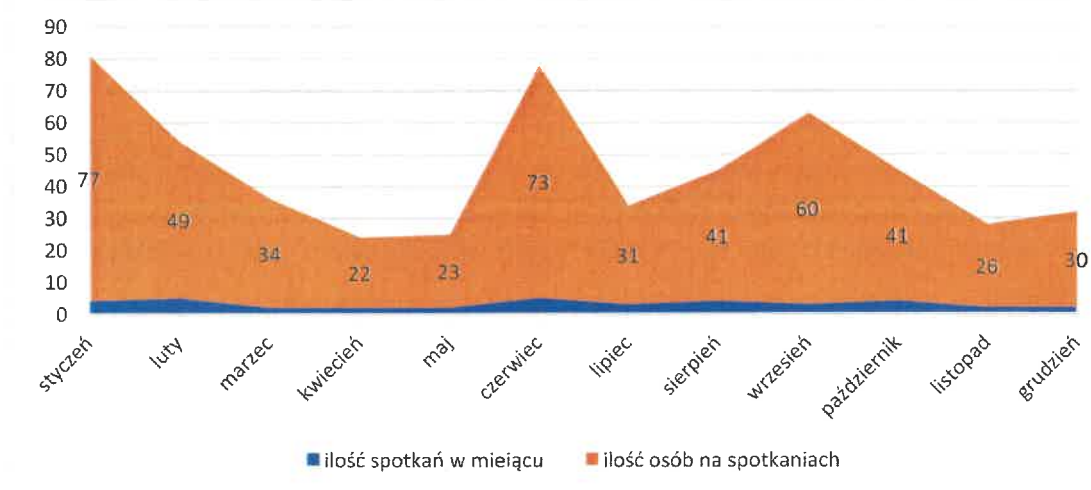
Z uwagi na fakt, że aktywizacja i angażowanie seniorów w życie lokalnej społeczności stanowi priorytet dla tutejszego Ośrodka, dlatego też wiele działań organizowanych przez jego pracowników inicjowano z myślą o seniorach. W Miejscu Aktywności Lokalnej we Włochach od 2019 roku działa grupa Senior Caffè, która spotykała się co najmniej raz na dwa tygodnie. Spotkania "Senior Caffè" realizowane w 2024 r. w MAL we Włochach przyczyniły się do tworzenia przestrzeni sprzyjającej aktywizacji społecznej, integracji oraz wsparciu emocjonalnemu seniorów. Dzięki różnorodnym formom aktywności, takim jak warsztaty kulinarne, spotkania edukacyjne i wydarzenia kulturalne, uczestnicy mieli możliwość rozwijania swoich zainteresowań, zdobywania nowych umiejętności oraz nawiązywania trwałych relacji społecznych.

W ramach Senior Caffè zrealizowano:

- spektakl teatralny grupy senioralnej,
- spotkania Varsavianistyczne,

- wykłady psychologiczne np. „Sen a zdrowie”,
- ćwiczenia z Terapeutycznej Yogi Twarzy,
- Akademia Seniora – spotkania online,
- koncert,
- spotkania z savoir-vivre,
- warsztaty kulinarne,
- spotkanie z edukatorką z muzeum Polin,
- warsztaty aromatoterapii,
- warsztaty edukacyjne z udzielania pierwszej pomocy,
- zwiedzanie piwnic „Willi Jasny Dom”,
- edukacyjne spotkania podróżnicze,
- warsztaty mnemotechniczne,
- spotkanie edukacyjne z historykiem IPN.

Wykres 22 - Spotkania Senior Caffé

Źródło: opracowanie własne

W 2024 roku zorganizowano 33 spotkania dedykowane Seniorom. Średnia liczba uczestników na spotkaniach wynosiła ok. 15 osób. Największym zainteresowaniem cieszyły się spotkania kulturalne, cykl spotkań z savuar vivrem oraz spotkania podróżnicze.

Włochowski Miesiąc Seniora

Od 2017 roku pracownicy tutejszego Ośrodka na przełomie września i października współorganizują Włochowski Miesiąc Seniora. Aktywności odbywające się w tym czasie w przestrzeni MAL to różnego rodzaju spotkania, warsztaty czy wykłady.

W 2024 r., w nawiązaniu do lat wcześniejszych zainicjowano organizację kolejnej edycji Włochowskiego Miesiąca Seniora. Wraz z lokalnymi instytucjami, organizacjami i przedsiębiorcami stworzono w tych dniach ofertę dedykowaną Naszym Włochowskim Seniorom w taki sposób, aby w tym czasie każdy znalazł coś dla siebie, coś dla ciała i dla ducha.

Włochowski Miesiąc Seniora to inicjatywa skierowana do seniorek i seniorów z dzielnicy Włochy, mająca na celu promowanie aktywności społecznej, kulturalnej i rekreacyjnej. Podczas tego wyjątkowego miesiąca seniorzy mieli możliwość uczestnictwa w różnorodnych wydarzeniach takich jak warsztaty, spotkania tematyczne, wykłady oraz zajęcia sportowe. Organizatorzy zapewnili bogaty program, który sprzyjał integracji społecznej oraz podnoszeniu jakości życia seniorów poprzez aktywność fizyczną, intelektualną i artystyczną.

W ramach organizowanych atrakcji podczas Włochowskiego Miesiąca Seniora Ośrodek współorganizował:

- spotkanie z historykiem z Instytutu Pamięi Narodowej,
- warsztaty pn. „Praca z ciałem i oddechem dla zdrowia psychicznego i fizycznego”,
- spotkanie z coachem,
- warsztaty rękodzielnicze,
- spotkanie edukacyjne pn. „Bezpieczny Senior”.

Do chwili przygotowania informatora na Włochowski Miesiąc Seniora 2024 seniorom z Dzielnicy Włochy zaproponowano 47 aktywności. Liczba wydarzeń zwiększyła się, ponieważ na przełomie września i października odbyły się dodatkowe spotkania dedykowane seniorom, które zostały zgłoszone i zorganizowane w tzw. ostatniej chwili.

Wskazać należy, że Włochowski Miesiąc Seniora wpisuje się również w organizowane wspólnie **Warszawskie Dni Seniora**, które są corocznym wydarzeniem dedykowanym starszym mieszkańcom stolicy, organizowanym w celu promocji aktywnego i zdrowego stylu życia osób starszych.

W 2024 r. dzięki współpracy z Radomskim Centrum Przedsiębiorczości udało się zorganizować dla seniorów wykłady edukacyjne („7 cudów świata”; „Rośliny Świąt Bożego Narodzenia i ich lecznicze działanie”, „Zagadnienia Medyczne chorób wieku senioralnego”) realizowane w ramach „Pakietów edukacyjnych dla mazowieckich seniorów” finansowane ze środków z budżetu Województwa Mazowieckiego, obejmujące bezpłatne wykłady dla mieszkańców Mazowsza w wieku 55+.

7.5. Wsparcie osób w kryzysie bezdomności

Do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym na podstawie art. 17 ust. 1 pkt 3. Ustawy o pomocy społecznej należy udzielanie schronienia, zapewnienie posiłku oraz niezbędnego ubrania osobom tego pozbawionym. Udzielenie schronienia następuje poprzez przyznanie tymczasowego schronienia w schronisku dla osób bezdomnych albo schronisku dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi. Schroniska dla osób bezdomnych zapewniają potrzebującym całodobowe, tymczasowe schronienie oraz usługi ukierunkowane na wzmacnianie aktywności społecznej, wyjście z bezdomności i uzyskanie samodzielności życiowej. W związku z potrzebą dostosowania do w/w zapisów ustawy, Rada m.st. Warszawy przyjęła uchwałę od dnia 01.11.2018 r. zasady ponoszenia odpłatności za pobyt w schronisku dla osób bezdomnych, Prezydent m. st. Warszawy wprowadził natomiast zarządzeniem „Procedurę dotyczącą zasad postępowania w sprawach przyznania tymczasowego schronienia w schroniskach dla osób bezdomnych oraz schroniskach dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi finansowanych z

budżetu m.st. Warszawy oraz ustalenia odpłatności za pobyt w schroniskach dla osób bezdomnych oraz schroniskach dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi”.

Zgodnie z powyższą procedurą tymczasowego schronienia udziela się osobie bezdomnej na podstawie pisemnego wniosku osoby ubiegającej się o przyznanie schronienia złożonego za pośrednictwem ośrodka pomocy społecznej, którym jest OPS miejsca aktualnego pobytu osoby bezdomnej oraz po przeprowadzeniu rodzinnego wywiadu środowiskowego i zebraniu kompletu dokumentów wymienionych w procedurze. Decyzja o przyznaniu tymczasowego schronienia oraz ustalenie odpłatności za pobyt w Warszawie jest wydawana w imieniu Prezydenta Miasta Warszawy przez Ośrodek Pomocy Społecznej Dzielnicy Wola m.st. Warszawy na podstawie dokumentów skompletowanych przez OPS miejsca aktualnego pobytu osoby bezdomnej.

Od października 2019 r. w wyniku zmian dotyczących zasad odpłatności za pobyt w schroniskach każda osoba bezdomna, która osiąga własny dochód ponosi odpłatność procentową (30 - 50%) zgodnie z tabelą odpłatności.

Na terenie Dzielnicy Włochy funkcjonują trzy schroniska dla osób bezdomnych – dwa z nich w ramach dotacji z m.st. Warszawy, trzecie przy ul. Dojazdowej 3 jest schroniskiem utrzymującym się z własnego finansowania, w tym z pieniędzy otrzymywanych z Ośrodków Pomocy Społecznej z terenu Polski jako zwrot kosztów pobytu osób bezdomnych zameldowanych na terenie działania tych Ośrodków:

- schronisko koedukacyjne przy ul. Łopuszańskiej 17 „Betania Wspólnota Chleb Życia”, działające od kilku lat, które oferuje **25** miejsc. Placówka zapewnia osobom, które podpisały kontrakt socjalny, całodobowe, tymczasowe schronienie oraz usługi ukierunkowane na wzmacnianie aktywności społecznej, wyjście z bezdomności i uzyskanie samodzielności życiowej,
- specjalistyczne schronisko koedukacyjne z usługami opiekuńczymi przy ul. Foliałowej 10, Dom Matki Bożej Serdecznej Wspólnota Chleb Życia. Placówka posiada **80** miejsc z usługami opiekuńczymi, z czego **70** miejsc przewidziane jest w ramach procedury OPS obowiązującej w m. st. Warszawa. Schronisko zapewnia osobom w kryzysie bezdomności, które ze względu na wiek, chorobę lub niepełnosprawność wymagają częściowej opieki i pomocy w zaspokajaniu niezbędnych potrzeb życiowych, ale nie wymagają usług w zakresie świadczonej przez jednostkę całodobowej opieki, zakład opiekuńczo-leczniczy lub zakład pielęgnacyjno-opiekuńczy, tymczasowe schronienie wraz z usługami opiekuńczymi oraz usługami ukierunkowanymi na wzmacnianie aktywności społecznej, w miarę możliwości wyjście z bezdomności i uzyskanie samodzielności życiowej,
- specjalistyczne schronisko dla osób bezdomnych i chorych prowadzone przez Mokotowskie Hospicjum Świętego Krzyża przy ul. Dojazdowej 3, które działa od marca 2015 r. Placówka posiada **35** miejsc, w tym **15** z usługami opiekuńczymi oraz zapewnia osobom w kryzysie bezdomności, które ze względu na wiek, chorobę lub

niepełnosprawność wymagają częściowej opieki i pomocy w zaspokajaniu niezbędnych potrzeb życiowych, ale nie wymagają usług w zakresie świadczonym przez jednostkę całodobowej opieki, zakład opiekuńczo-leczniczy lub zakład pielęgnacyjno-opiekuńczy, tymczasowe schronienie wraz z usługami opiekuńczymi oraz usługami ukierunkowanymi na wzmacnianie aktywności społecznej, w miarę możliwości wyjście z bezdomności i uzyskanie samodzielności życiowej.

OPS Wola wydaje indywidualne decyzje określające termin pobytu oraz wysokość odpłatności dla każdego mieszkańca schroniska, które są różne w zależności od wysokości posiadanego dochodu oraz aktualnej sytuacji życiowej poszczególnych osób.

Osoba bezdomna może zostać zwolniona całkowicie lub częściowo z ponoszenia odpłatności na okres wynikający z okoliczności sprawy w szczególnie uzasadnionych przypadkach, gdy ponoszenie odpłatności za pobyt w schronisku stanowiłoby dla niej nadmierne obciążenie zwłaszcza ze względu na długotrwałą chorobę lub niepełnosprawność powodującą udokumentowany wzrost wydatków na zakup lekarstw, specjalistyczne leczenie, stosowanie specjalistycznej diety, a także zakup sprzętu rehabilitacyjnego niezbędnego dla funkcjonowania osoby bezdomnej.

Do współpracy z osobami bezdomnymi przebywającymi w schroniskach w Dziale Pomocy Środowiskowej wyznaczono trzech pracowników socjalnych, którzy w roku sprawozdawczym realizowali procedurę, pomagali również podopiecznym w załatwianiu wielu bieżących spraw (w tym także wniosków o przyznanie różnego rodzaju świadczeń pomocy społecznej). Większość tych spraw wiązała się z przeprowadzaniem wywiadów środowiskowych cz. I, cz. II oraz cz. IV, których część była dostarczana do OPS Wola w celu wydania decyzji na pobyt w schronisku, a część była przesyłana do odpowiednich Ośrodków Pomocy Społecznej właściwych do załatwienia ze względu na właściwość miejscową na terenie całej Polski, część była natomiast na bieżąco rozpatrywana przez tutejszy Ośrodek.

Ponadto, w roku sprawozdawczym pracownicy socjalni udzielali także osobom bezdomnym przebywającym w schroniskach wsparcia w rozwiązywaniu problemów życiowych, rodzinnych i mieszkaniowych oraz pomocy w uzyskaniu zatrudnienia w ramach realizacji Indywidualnych Programów Wychodzenia z Bezdomności zgodnie ze Standardem Indywidualnego Programu Wychodzenia z Bezdomności przyjętego Zarządzeniem Prezydenta miasta stołecznego Warszawy z dnia 11 lutego nr 186/2019.

Liczba osób objętych pomocą finansową przez tut. Ośrodek z powodu bezdomności w 2023 roku znalazła się na 5 miejscu w tabeli obrazującej powody przyznawania świadczeń i wyniosła 32 osoby. Zmalała o 7 środowisk w stosunku do 2023 roku.

Dokładna liczba osób bezdomnych przebywających na terenie Dzielnicy Włochy poza schroniskami jest zmienna i trudna do oszacowania, ponieważ osoby te często prowadzą wędrowny tryb życia, zmieniają miejsca pobytu. Przeważnie przebywają w pustostanach, na terenach ogródków działkowych, dworcach, terenach przy lotnisku. Trudno więc jest planować współpracę z nimi na dłuższy czas.

Wiele osób, mimo możliwości uczestniczenia w programach wychodzenia z bezdomności, których celem jest powrót do normalnych warunków życia nie wykazuje chęci dokonania zmian, nie podejmuje działań zmierzających do poprawy warunków materialnych, nie korzysta również z proponowanych form pomocy pozafinansowej. Nadużywanie alkoholu, niechęć do zmian i brak wiary w to, że można żyć inaczej stanowi trudność w przekonaniu ich do zamieszkania w ośrodku czy skorzystania z proponowanych form pomocy. Osoby bezdomne często nie są zainteresowane nawiązaniem współpracy. Nie uznają żadnej formy wsparcia wymagającej od nich zaangażowania, żyją z dnia na dzień korzystając jedynie z finansowego (często jednorazowego) wsparcia Ośrodka.

Pracownicy socjalni Ośrodka udzielają pomocy osobom bezdomnym zarówno w formie zasiłków pieniężnych - zasiłków celowych, stałych, okresowych, jak i pracy socjalnej. Wnioskują o potwierdzenie prawa do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, pomagają w złożeniu wniosku o ustalenie stopnia niepełnosprawności. Osoby bezdomne mogą również ubiegać się o przyjęcie do DPS, o przyznanie obiadów w stołówce lub usług w DDP. Mają także możliwość uzyskania skierowania do magazynu PCK po odzież oraz paczek żywnościowych przyznawanych przez tut. OPS. W roku sprawozdawczym większość osób bezdomnych korzystających z pomocy tut. Ośrodka mieszkała na terenie schronisk i dzięki temu współpraca z nimi układała się bez większych problemów.

Z pomocy finansowej tut. Ośrodka w formie zasiłków celowych korzystały osoby bezdomne zameldowane na terenie m. st. Warszawy lub te, które pochodziły spoza Warszawy, a ich potrzeby wymagały natychmiastowego przyznania zasiłków. W innych przypadkach wnioski o pomoc były przysyłane do rozpatrzenia przez Ośrodki na terenie Polski zgodnie z właściwością miejscową.

7.6. Pomoc żywnościowa w ramach programu FEAD

12 grudnia 2022 r. Komisja Europejska zatwierdziła Program Fundusze Europejskie na Pomoc Żywnościową 2021-2027 (FEPŻ). Program będzie realizowany przez najbliższe 7 lat – do 2029 r. FEPŻ stanowi kontynuację Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020. Aktualnie realizowany jest Podprogram 2024.

Głównym celem Programu jest udzielenie wsparcia osobom doświadczającym najgłębszych form ubóstwa poprzez udostępnienie pomocy żywnościowej w formie paczek lub posiłków.

Funkcję Instytucji Zarządzającej Programem pełni Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej, Instytucji Pośredniczącej (IP) – Agencja Rynku Rolnego (ARR), która jest odpowiedzialna m.in. za podpisywanie umów z dostawcami żywności oraz organizacjami partnerskimi, których zadaniem jest dystrybucja produktów żywnościowych na poziomie regionalnym i lokalnym.

Uprawnienie do korzystania z pomocy żywnościowej jest uwarunkowane trudną sytuacją życiową (sytuacje takie wymienia art. 7 ustawy o pomocy społecznej) oraz spełnianiem kryterium dochodowego, które zostało określone na poziomie 265% kryterium dochodowego uprawniającego do skorzystania z pomocy społecznej, tj. 2 056,40 zł dla osoby samotnie gospodarującej i 1 590,00 zł, dla osoby w rodzinie.

W ramach jego realizacji oraz na podstawie porozumienia z Polskim Komitetem Pomocy Społecznej na wydawanie żywności osobom skierowanym przez Ośrodek (do wyczerpania rocznego limitu) w okresie od października do grudnia 2024 wydano 88 skierowań.

Z pomocy skorzystało 79 osób, którym przekazano 105 paczek żywnościowych.

7.7. Współpraca z Polskim Czerwonym Krzyżem

W roku 2024 zgodnie z zawartym porozumieniem kontynuowano współpracę między Ośrodkiem Pomocy Społecznej, a Polskim Czerwonym Krzyżem Mazowieckiego Oddziału Okręgowego w zakresie pomocy społecznej na rzecz osób potrzebujących poprzez przekazywanie im odzieży pozostającej w posiadaniu PCK. W tym celu Ośrodek udostępnił pomieszczenia o łącznej powierzchni 51 m² zlokalizowane w budynku przy ul. Robotniczej 15, w których działał magazyn odzieży.

W 2024 r. wydano 42 skierowania.

Ponadto z powyższego magazynu korzystały osoby, które przybyły na terytorium RP w związku z konfliktem zbrojnym w Ukrainie. Ustalono, że osoby te nie będą otrzymywały skierowań do magazynu, będą mogły korzystać z jego zasobów bez większych ograniczeń z uwagi na olbrzymią liczbę osób potrzebujących (Polski Czerwony Krzyż we własnym zakresie prowadził listy osób przybywających z Ukrainy, którym wydawał odzież).

7.8. Program Osłonowy

W roku sprawozdawczym kontynuowano pomoc finansową na pokrycie opłat za wywóz odpadów komunalnych dla mieszkańców budynków wielorodzinnych oraz domów jednorodzinnych.

Odbiorcami programu osłonowego w roku sprawozdawczym nadal były osoby prowadzące jednoosobowe gospodarstwa domowe. Podstawą udzielenia pomocy była Uchwała Rady m.st. Warszawy Nr LVII/1810/2021 z 9 grudnia 2021 r. oraz Zarządzenie nr 397/2021 Prezydenta m. st. Warszawy z dnia 17 marca 2021 r. w sprawie wytycznych dotyczących sposobu postępowania o przyznanie zasiłku celowego z przeznaczeniem na

pokrycie bieżących kosztów utrzymania budynku/lokalu mieszkalnego wobec osób prowadzących jednoosobowe gospodarstwa domowe, pomoc finansowa miała pokryć do 50% miesięcznych kosztów opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi.

W zabudowie wielolokalowej opłata „za śmieci” wynosiła do września 2024 r. 85 zł., a od października 2024r., 60 zł od gospodarstwa domowego. Właściciele domów jednorodzinnych płacili do końca września 2024 r. 107 zł miesięcznie, a od października 2024 r. – 91 zł.

W okresie styczeń – grudzień 2024 r. do Ośrodka zgłosiły się 23 osoby samotne, które złożyły wnioski i otrzymały pomoc w formie zasiłków celowych na powyższy cel.

7.9. Szlachetna Paczka

Stowarzyszenie Wiosna po raz kolejny zaprosiło Ośrodek do wzięcia udziału w projekcie Szlachetna Paczka. To ogólnopolski projekt mający na celu pomoc rodzinom żyjącym w niezawinionej biedzie.

W ramach akcji pracownicy socjalni przekazali 17 zgłoszeń rodzin z dziećmi, osób starszych lub niepełnosprawnych pozostających w trudnej sytuacji materialno – bytowej.

Pośród zgłoszonych osób/rodzin wolontariusze Stowarzyszenia na podstawie przeprowadzonych wywiadów wybrali aż 15 rodzin/osób, które otrzymały różnego rodzaju dary m.in. żywność, środki czystości, odzież, kołdry, poduszki, pościel,.

7.10. Pomoc dla klientów zgłaszających się po opuszczeniu zakładu karnego.

W związku z porozumieniem z dnia 13 czerwca 2000 r. w sprawie zasad współpracy w zakresie organizacji pomocy na rzecz osób zwalnianych z aresztów śledczych i zakładów karnych oraz rodzin osób pozbawionych wolności, w 2024 r. roku do Ośrodka zgłosiły się 3 osoby zwolnione z zakładów karnych. Osobom, które się zgłosiły przyznano pomoc w formie: zasiłków celowych, zasiłku stałego.

7.11. Współpraca z innymi instytucjami.

Pracownicy Ośrodka podczas wykonywania obowiązków służbowych podejmowali i kontynuowali w 2024 r. współpracę m.in. z:

- ✓ Administracją domów mieszkalnych (Zakładem Gospodarowania Nieruchomościami, spółdzielniami mieszkaniowymi, zrzeszeniami właścicieli nieruchomości),
- ✓ Aresztami Śledczymi,
- ✓ Bibliotekami Publicznymi,
- ✓ Biurem Pomocy i Projektów Społecznych,
- ✓ CARITAS-em,
- ✓ Centrum Medycznym Medicovert,

- ✓ Centrum Wspierania Rodzin Rodzinna Warszawa – Ognisko Okęcie,
- ✓ Chórem Kameralnym "In Laetitia"
- ✓ Domem Dla Bezdomnych „Monar”,
- ✓ Domem Kultury Włochy,
- ✓ E.ON-em Polska,
- ✓ Energetycznym Centrum,
- ✓ Energetyką Polska,
- ✓ Firmą AVIVA,
- ✓ Firmą SKANSKA,
- ✓ Firmą UBER,
- ✓ Fundacją „Daj Herbatę”,
- ✓ Fundacją „Inicjatyw Społeczno-Ekonomicznych”,
- ✓ Fundacją „Pomocy Psychologicznej i Edukacji Społecznej RAZEM”,
- ✓ Fundacją „PROJEKT STARSI”,
- ✓ Fundacją „PROPEROVIA”,
- ✓ Fundacją „Przez Zabawę do Rozwoju”,
- ✓ Fundacją „Stocznia”,
- ✓ Fundacją „Warszawa 2030”,
- ✓ Fundacją „Willa Jasny Dom”,
- ✓ Fundacją „Włochy 2030”,
- ✓ Fundacją „Wsparcia i Mediacji Pax Cordis”,
- ✓ Fundacją „YOUKA”,
- ✓ Fundacją ks. prof. Ryszarda Rumianka,
- ✓ Fundacją Pomocy Społecznej „Eva”,
- ✓ Fundacją PROPEROVIA,
- ✓ Fundacją Przez Zabawę do Rozwoju,
- ✓ Fundacją Stocznia,
- ✓ Fundacją Wsparcia i Mediacji Pax Cordis;
- ✓ Hotelem Arche Al. Krakowska,
- ✓ Hufcem Warszawa Ursus-Włochy,
- ✓ Instytutem Pamięci Narodowej,
- ✓ Instytutem Podologicznym w Warszawie,
- ✓ Komisariatem Policji,
- ✓ Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych m.st. Warszawy - Dzielnicowym Zespołem Włochy,
- ✓ Komornikami,
- ✓ KRUS-em,
- ✓ Liceum Ogólnokształcącym im. Króla Jana III Sobieskiego,

- ✓ Mazowieckim Urzędem Wojewódzkim,
- ✓ Miejskim Zespołem ds. Orzekania o Niepełnosprawności,
- ✓ Muzeum POLIN,
- ✓ Narodowym Funduszem Zdrowia,
- ✓ OSIR-em,
- ✓ Ośrodkami Pomocy Społecznej na terenie całego kraju,
- ✓ Ośrodkiem Interwencji Kryzysowej,
- ✓ Ośrodkiem Wsparcia dla Kobiet z Małoletnimi Dziećmi i Kobiet w Ciąży,
- ✓ Pensjonatem socjalnym „Św. Łazarz” Kamiliańskiej Misji Pomocy Społecznej ul. Traktorzystów 26,
- ✓ Placówkami Wsparcia Dziennego SPOT Rybnicka i SPOT Naukowa,
- ✓ Poczta Polską,
- ✓ Polskim Czerwonym Krzyżem,
- ✓ Polskim Komitetem Pomocy Społecznej,
- ✓ Poradniami Zdrowia Psychicznego,
- ✓ Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną,
- ✓ Prokuraturą,
- ✓ Przedszkolami,
- ✓ Przychodniami Rejonowymi i Specjalistycznymi,
- ✓ Rzecznikiem Praw Konsumentów,
- ✓ Rzecznikiem Praw Pacjenta,
- ✓ Sądami i kuratorami,
- ✓ Schroniskiem dla osób bezdomnych i chorych prowadzonym przez Mokatowskie Hospicjum Świętego Krzyża przy ul. Dojazdowej 3,
- ✓ Stołecznym Centrum Bezpieczeństwa
- ✓ Stowarzyszeniem „Radomskie Centrum Przedsiębiorczości”.
- ✓ Stowarzyszeniem Autorów Polskich,
- ✓ Stowarzyszeniem BORIS,
- ✓ Stowarzyszeniem Harcerskim,
- ✓ Stowarzyszeniem MAKAO,
- ✓ Stowarzyszeniem Na Całe Życie,
- ✓ Stowarzyszeniem Pomagamy Seniorom,
- ✓ Stowarzyszeniem Przewodników Turystycznych "Złota Kaczka",
- ✓ Stowarzyszeniem Rodzin Abstynenckich Źródło,
- ✓ Stowarzyszeniem Sąsiedzkie Włochy,
- ✓ Stowarzyszeniem Wspólnota Mieszkańców Dzielnicy Włochy,
- ✓ Stowarzyszeniem Zawsze w Formie,
- ✓ Strażą Miejską,

- ✓ Strażą Pożarną,
- ✓ Szkołami,
- ✓ Szpitalami,
- ✓ Śródmiejskim Domem Kultury,
- ✓ Towarzystwem Przyjaciół Warszawy – Oddział Akademicki
- ✓ Uniwersytetem Trzeciego Wieku Teatru Żydowskiego,
- ✓ Urzędem ds. Cudzoziemców,
- ✓ Urzędem Dzielnicy Włochy m.st. Warszawy i innymi Urzędami Dzielnic,
- ✓ Urzędem Pracy,
- ✓ Urzędem Stanu Cywilnego,
- ✓ Warszawskim Centrum Pomocy Rodzinie,
- ✓ Wspólnotą "Chleb Życia" - Schronisko dla Chorych "Betlejem", „Betania” oraz Domem Matki Serdecznej,
- ✓ Zakładami karnymi,
- ✓ Zakładem Ubezpieczeń Społecznych,
- ✓ Zarządem Transportu Miejskiego,
- ✓ Zespołem Interdyscyplinarnym ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej Dla Dzielnicy Włochy,
- ✓ Związkiem Emerytów, Rencistów i Inwalidów,
- ✓ Związkiem Polskich Kawalerów Maltańskich
- ✓ Żłobkami.

7.12. Działania na rzecz osób/rodzin przybywających z Ukrainy na skutek konfliktu zbrojnego

W związku z trwającą, od 24.02.2022 r., wojną w Ukrainie w dalszym ciągu odnotowywano napływ do Polski osób z tego kraju poszukujących schronienia i pracy. Ustawa o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa uchwalona w dniu 12 marca 2022 r. obowiązywała również w 2024r.

Na tej podstawie obywatel Ukrainy mógł otrzymać pomoc socjalną. Warunkiem uzyskania wsparcia było posiadanie numeru PESEL ze statusem UKR. Jeżeli świadczenie miało być przyznane na dziecko, ono również musiało posiadać numer PESEL.

Osobie, która przebywa na terenie RP na podstawie specustawy, Ośrodek świadczył pomoc w formie:

- jednorazowego świadczenia pieniężnego (300 zł) – wnioski można było składać do końca czerwca 2024 r. w uwagi na wygaszanie świadczenia od 1 lipca 2024 r.
- świadczeń pieniężnych i niepieniężnych w ramach ustawy o pomocy społecznej,

Tabela 69 - Wykaz świadczeń dla osób z Ukrainy, którym udzielono wsparcia w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa

Rodzaj świadczenia	Liczba osób
Zasiłek stały	8
Jednorazowe świadczenie pieniężne (300 zł.) dla osób, które opuściły Ukrainę w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa	88
Zasiłek celowy i w naturze	2
Zapewnienie jednego gorącego posiłku dla dzieci i młodzieży w szkole/zasiłek celowy na posiłek dla dzieci i młodzieży w szkole	3

Źródło: opracowanie własne Ośrodka

Ponadto z rodzinami, które przybyły z Ukrainy w dalszym ciągu pracowali pracownicy socjalni oraz asystent rodziny, głównie z rodzinami, w których sądowo ustanowiona była opieka tymczasowa.

Wsparciem pracowników do końca roku 2024 objętych było 31 opiekunów tymczasowych i 33 małoletnich obywateli Ukrainy. Monitorowano środowiska rodzin, wspierano rodziny w bieżących trudnościach, podejmowano działania zmierzające do adaptacji osób i rodzin i ich integracji ze środowiskiem, wspierano proces asymilacji kulturowej obywateli Ukrainy w związku z pobytem na terytorium Polski. Sporządzano pisma i opinie do Sądu na temat sytuacji i funkcjonowania rodzin. W roku 2024 r., podobnie jak w roku poprzednim, nie odnotowano żadnych uchybień w sprawowaniu opieki przez opiekunów tymczasowych. Dodać należy, że w roku sprawozdawczym 2 rodziny z Ukrainy miały możliwość uczestniczyć w spotkaniu z Mikołajem, 3 dzieci otrzymało wymarzone prezenty.

7.13. Działalność Zespołu Realizacji Świadczeń i Analiz

Tabela 70 – Wywiady środowiskowe i wnioski rejestrowane w systemie POMOST STD

	Rok 2022	Rok 2023	Rok 2024
Wywiady środowiskowe (razem)	1984	2023	2127
w tym:			
papierowe	995	386	262
elektroniczne (z terminali mobilnych)	989	1637	1865
Wnioski o pomoc	1609	1478	1572

Źródło: opracowanie własne Ośrodka

Tabela 71 – Liczba wydanych decyzji administracyjnych i postanowień w latach 2022-2024

Rodzaj świadczenia	Liczba wydanych decyzji administracyjnych i postanowień		
	w roku 2022	w roku 2023	w roku 2024
Zasiłki celowe	3 606	2 917	2 621
Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze	487	440	475
Zasiłki stałe	350	250	311
Pomoc rzeczowa	260	165	305
Przyznawanie pomocy w formie gorącego posiłku-obiadu (dorośli i dzieci)	137	149	91
Zasiłki okresowe	88	119	89
Pobyt w Dziennych Domach Pomocy	146	97	119
Potwierdzenia prawa do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych	57	85	88
Decyzje w sprawie odpłatności za pobyt w Domach Pomocy Społecznej	17	28	30
Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi	24	14	17
Pobyt w mieszkaniu chronionym	2	2	1
Razem	5 174	4 226	4 147

Źródło: opracowanie własne Ośrodka

W omawianym okresie do zadań Zespołu Realizacji Świadczeń i Analiz należało także wydawanie i rozliczanie abonamentów na obiady realizowane w okresie od 1 stycznia 2024 do 31 grudnia 2024 przez firmę MAREK-S Skierkowski Marek.

Zgodnie z ustawą o pomocy społecznej Zespół Realizacji Świadczeń i Analiz pracował w homologowanym systemie komputerowym POMOST STD, z którego przekazywał sprawozdania:

- kwartalne,
- półroczne,

- roczne,
- tzw. zbiory centralne (dotyczące struktury świadczeniobiorców oraz przyznawanej pomocy).

Ponadto Zespół Realizacji Świadczeń i Analiz w oparciu o wprowadzane do systemu POMOST STD dane na podstawie przyznanych świadczeniobiorcom decyzji generował listy wypłat.

W 2024 roku wygenerowano 479 list płatności w tym:

- z kasy Ośrodka (129 list) na łączną kwotę 623 635,88 zł.,
- przekazów pocztowych (64 listy) na kwotę 203 032,68 zł.,
- przelewów na konta osobiste i instytucji w tym: E.ON, Zakład Gospodarowania Nieruchomościami w Dzielnicy Włochy, PGNiG, Zakład Ubezpieczeń Społecznych i inne (238 listy) na kwotę 1 277 779,02 zł.
- 48 list dla obywateli Ukrainy posiadających status UKR na kwotę 68 762,50 zł.

W okresie marzec-kwiecień 2024 Zespół Realizacji Świadczeń i Analiz zgodnie z art. 16a ustawy o pomocy społecznej przygotował ocenę zasobów pomocy społecznej Dzielnicy Włochy w oparciu o analizę lokalnej sytuacji społecznej i demograficznej. Zasoby, o których mowa obejmowały w szczególności infrastrukturę, kadre, organizacje pozarządowe i nakłady finansowe na zadania pomocy społecznej bez względu na podmiot je finansujący i realizujący, jak również osoby i rodziny korzystające z pomocy społecznej, rodzaje ich problemów oraz ich rozkład ilościowy. Informacje dotyczące działań były zbierane z poszczególnych działów OPS, ośrodków wsparcia, placówek pomocniczych, oświatowych i innych jednostek Dzielnicy Włochy m.st. Warszawy, następnie weryfikowane i wprowadzone do systemu.

Zespół Realizacji Świadczeń i Analiz w roku sprawozdawczym zajmował się wydawaniem zaświadczeń na wniosek osoby, która się o niego ubiega oraz udzielaniem odpowiedzi na wnioski i pisma z innych instytucji na podstawie posiadanej bazy danych.

Ogólnie wydano 39 zaświadczeń oraz udzielono odpowiedzi na 127 wniosków i pism z innych instytucji z czego:

- 36 wniosków i pism otrzymano z policji;
- 36 wniosków i pism otrzymano z sądu;
- 10 wniosków i pism otrzymano z innych OPS-ów;
- 45 wniosków i pism otrzymano z innych instytucji.

7.14. Kontrola zarządcza

W Ośrodku Pomocy Społecznej Dzielnicy Włochy m.st. Warszawy zgodnie z art. 68 ust. 1 i ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2024 r. poz. 1530 ze zm.) funkcjonuje system kontroli zarządczej, zapewniający bieżące

monitorowanie i kontrolę celów i zadań realizowanych przez Ośrodek oraz ocenę ryzyka związanego z ich realizacją.

Kontrolę zarządczą stanowi ogół działań podejmowanych dla zapewnienia realizacji celów i zadań w sposób zgodny z prawem, efektywny, oszczędny i terminowy. Na system kontroli zarządczej składają się wszystkie uregulowania wewnętrzne, w szczególności uchwały, zarządzenia, instrukcje, procedury, wytyczne i regulaminy obowiązujące w Ośrodku. Kontrola zarządcza realizowana jest w oparciu o następujące akty prawne:

- 1) Komunikat Nr 23 Ministra Finansów z dnia 16 grudnia 2009 r. w sprawie standardów kontroli zarządczej dla sektora finansów publicznych (Dz. Urz. MF z 2009 r. poz.84),
- 2) Komunikat Nr 3 Ministra Finansów z dnia 16 lutego 2011 r. w sprawie szczegółowych wytycznych w zakresie samooceny kontroli zarządczej dla jednostek sektora finansów publicznych (Dz. Urz. MF z 2011 r. poz. 11),
- 3) Komunikat Nr 6 Ministra Finansów z dnia 6 grudnia 2012 r. w sprawie szczegółowych wytycznych dla sektora finansów publicznych w zakresie planowania i zarządzania ryzykiem (Dz. Urz. MF z 2012 r. poz. 56),
- 4) Zarządzenie nr 1613/2011 Prezydenta Miasta Stołecznego Warszawy z dnia 11 października 2011 r. w sprawie zasad funkcjonowania kontroli zarządczej w mieście stołecznym Warszawie (ze zmianami),
- 5) Zarządzenie nr 828/2015 Prezydenta Miasta Stołecznego Warszawy z dnia 10 czerwca 2015 r. w sprawie systemu zarządzania ryzykiem m.st. Warszawie (ze zmianami).

W Ośrodku obowiązuje zarządzenie nr 5/2016 Dyrektora Ośrodka z dnia 1 marca 2016 r. w sprawie zasad organizacji i koordynacji kontroli zarządczej w Ośrodku Pomocy Społecznej Dzielnicy Włochy m.st. Warszawy. Zgodnie z zasadami wprowadzonymi wyżej wskazanym zarządzeniem w Ośrodku prowadzony jest Rejestr Ryzyka, Raport Ryzyka oraz Rejestr Incydentów i corocznie przeprowadzana jest samoocena kontroli zarządczej.

Na podstawie samooceny kontroli zarządczej sporządzana jest Informacja o stanie kontroli zarządczej na dany rok, przekazywana Burmistrzowi Dzielnicy cyklicznie (raz w roku). Zgodnie z informacją o stanie kontroli zarządczej OPS za rok 2024 (przekazaną Burmistrzowi Dzielnicy Włochy w dniu 13 grudnia 2024 r.), analiza stanu kontroli zarządczej w oparciu o przeprowadzoną samoocenę uzyskała wynik pozytywny na poziomie 94,28 % w zakresie niżej wymienionych elementów kontroli zarządczej:

- 1) środowisko wewnętrzne 93,63 %,
- 2) cele i zarządzanie ryzykiem 94,13 %,
- 3) mechanizmy kontroli 95,76 %,
- 4) informacja i komunikacja 93,44 %,
- 5) monitorowanie i ocena 93,44 %.

Jak wskazano powyżej, poprzez obowiązujący system kontroli zarządczej, w tym zarządzanie ryzykiem jako istotnym elementem tej kontroli, w Ośrodku realizowany jest także element kontroli zarządczej jakim jest „Monitorowanie i pomiary/ocena procesu” w kontekście realizowanych zadań określonych m.in. w Regulaminie Organizacyjnym Ośrodka oraz ujętych w budżecie zadaniowym.

Cel funkcjonowania Ośrodka jest określany w formie misji. Misja Ośrodka odnosi się natomiast do celów i zadań realizowanych w ramach przepisów o pomocy społecznej. Misją Ośrodka jest służyć profesjonalną, szanującą ludzką godność, życzliwą i skuteczną pomocą wszystkim mieszkańcom Dzielnicy Włochy m.st. Warszawy oraz innym osobom uprawnionym na podstawie przepisów o pomocy społecznej.

Struktura organizacyjna Ośrodka i jego komórek organizacyjnych jest powiązana z funkcjami i zadaniami realizowanymi przez Ośrodek. Cele określone na poziomie poszczególnych komórek organizacyjnych Ośrodka, jako jednostki pomocy społecznej, realizującej zadania określone w przepisach o pomocy społecznej, ustalane są z uwzględnieniem i w sposób zapewniający ich zgodność z celami strategicznymi i celami głównymi wynikającymi z dokumentów o charakterze strategicznym i programowym, tj. strategii, polityk, programów, planów wieloletnich określonych przez organy m.st. Warszawy i Dzielnicy Włochy m.st. Warszawy oraz właściwe organy administracji rządowej.

W realizacji swoich zadań Ośrodek kieruje się zasadami praworządności, otwartości, przejrzystości i bezstronności. Osiąganie powyższych założeń możliwe jest dzięki zarządzaniu opartemu na nowoczesnych standardach i na realizacji przyjętych celów jakościowych, którymi są:

- 1) uwzględnianie potrzeb i oczekiwań Klientów oraz dostosowywanie organizacji Ośrodka do ich potrzeb;
- 2) sprawne i kompetentne załatwianie spraw w możliwie najkrótszych terminach;
- 3) doskonalenie komunikacji z Klientami w celu ciągłej poprawy jakości świadczonych usług i zapewnienia kompleksowej informacji o zadaniach realizowanych w Ośrodku;
- 4) stałe podnoszenie kwalifikacji pracowników zatrudnionych w Ośrodku.

Procesowi wyznaczania celów i zadań OPS jako kluczowemu elementowi systemu kontroli zarządczej służy formułowanie rocznych planów pracy działów/zespołów każdej komórki organizacyjnej Ośrodka. Proces monitorowania realizacji założonych zadań odbywa się m.in. poprzez sprawowaną bieżącą kontrolę wewnętrzną, analizę rejestru ryzyka w poszczególnych komórkach organizacyjnych prowadzoną na bieżąco, a w szczególności w terminach (półrocze, koniec roku) wymaganych przepisami.

Ośrodek, kierując się zasadą racjonalności zatrudnienia zatrudniał optymalną w stosunku do celów i zadań liczbę pracowników, dostosowując na bieżąco strukturę organizacyjną Ośrodka oraz strukturę zatrudnienia do monitorowanych na bieżąco potrzeb wynikających z celów i zadań Ośrodka.

Podsumowanie

Rok 2024 był kolejnym rokiem, w którym Ośrodek odczuwał konsekwencje społeczne doświadczeń z ostatnich lat. Pandemia COVID-19, spowodowała opóźnienia w Zespołach Orzekających o stopniu Niepełnosprawności, a co za tym idzie zmianę przepisów dotyczących przyznawania zasiłków stałych. Tocząca się wojna w Ukrainie i związany z nią napływ uciekającej przed wojną ludności cywilnej przyniosły szereg wyzwań dla pracowników pomocy społecznej. Realizując zadania z zakresu polityki społecznej Ośrodek Pomocy Społecznej koncentrował się na spójności podejmowanych działań ze Strategią rozwiązywania problemów społecznych m. st. Warszawy na lata 2021-2030.

Wyznaczone cele zostały zrealizowane zgodnie z budżetem jednostki przyjętym na 2024r. (wykonanie wydatków w stosunku do planu wyniosło 98,69 %). Z pomocy Ośrodka skorzystało 1 015 osób tj. ok. 2,32 % mieszkańców dzielnicy Włochy. Podobnie jak w poprzednim roku zauważalny jest trend zmniejszania się liczby osób korzystających ze wsparcia finansowego, przy zwiększających się potrzebach w zakresie świadczeń pozafinansowych (pogłębiona praca socjalna, poradnictwo specjalistyczne). Od kilku lat obserwujemy zmianę struktury klientów pomocy społecznej, a także ich oczekiwań i potrzeb. Często zdarza się, że osoby objęte pomocą wymagają wsparcia kilku specjalistów – pomocy prawnej, psychologicznej itp.

Ważnym obszarem działalności tutaj Ośrodka była praca z osobami w kryzysie bezdomności - na terenie dzielnicy Włochy funkcjonują już 3 schroniska dla osób bezdomnych (w tym 2 z usługami opiekuńczymi) co wiązało się z koniecznością rozszerzenia grona osób dotychczas pracujących w ramach warszawskiej procedury kierowania osób bezdomnych do schronisk o kolejnego - trzeciego pracownika. Innym znaczącym obszarem pracy Ośrodka są osoby doświadczające przemocy domowej oraz osoby w kryzysie psychicznym.

Nowelizacja ustawy z dnia 22 czerwca 2023r o przeciwdziałaniu przemocy domowej poszerzyła znacznie formy działania oraz rozszerzyła krąg osób, do których jest stosowana. W związku ze znacznym zwiększeniem obowiązków konieczna była zmiana organizacji pracy w Dziale Pomocy Specjalistycznej i osób uczestniczących w procedurze „Niebieskiej Karty”.

W 2024 r Ośrodek w dalszym ciągu pomagał obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa. Poza pomocą finansową Ośrodek we współpracy z Sądem monitorował sytuację ukraińskich dzieci i ich opiekunów prawnych.

Systematyczna praca Ośrodka koncentrowała się również na zapewnieniu warunków do prawidłowego funkcjonowania osób i rodzin oraz wspierania seniorów. W

2024 r. kolejne miejsca działające w strukturach Ośrodka – Dienne Domy Pomocy przy ul. Robotniczej 15 i Potrzebnej 10 uzyskały wyróżnienie w postaci tytułu miejsca przyjaznego seniorom (wcześniej wyróżnienie takie otrzymało Miejsce Aktywności Lokalnej przy ul. Rejonowej 6/8).

Ośrodek pomimo pozyskania w 2023 r. lokalu na działalność Działu Pomocy Specjalistycznej w Przychodni Rejonowej przy ul. Szybowcowej 4, nadal boryka się z problemami lokalowymi - nadal brakuje przestrzeni na pokoje biurowe oraz pomieszczenia do obsługi klientów. Główna siedziba Ośrodka przy ul. Czereśniowej 35 jest zlokalizowana w starym budownictwie i nie spełnia standardów dostępności dla osób z niepełnosprawnościami, a jej modernizacja w tym zakresie jest niemożliwa. Biorąc pod uwagę dynamiczny rozwój usług świadczonych przez Ośrodek zasadnym byłoby pozyskanie jednej, dużej siedziby umożliwiającej pracę wszystkich pracowników Ośrodka w jednym miejscu.

Spis tabel i wykresów

Tabela 1 Liczba mieszkańców dzielnicy Włochy (osoby zameldowane na pobyt stały i czasowy) w latach 2022-2024 wg płci i wieku	9
Tabela 2 – Struktura mieszkańców Dzielnicy wg wieku i płci (zameldowania stałe i czasowe stan na 31.12.2024)	9
Tabela 3 – Struktura mieszkańców Dzielnicy wg wieku i płci (chłopcy, mężczyźni w wieku produkcyjnym i poprodukcyjnym)	10
Tabela 4 – Struktura mieszkańców Dzielnicy wg wieku i płci (dziewczynki, kobiety w wieku produkcyjnym i poprodukcyjnym)	11
Tabela 5 – Powody przyznawania pomocy - dysfunkcje oraz liczba środowisk na przestrzeni lat 2022-2024 otrzymujących z OPS świadczenia przyznane decyzją administracyjną.....	11
Tabela 6 - Struktura rodzin objętych pomocą OPS w 2024r.	18
Tabela 7- Charakterystyka rodzin objętych pomocą w latach 2022-2024	19
Tabela 8 - Liczba rodzin objętych pomocą społeczną w 2024 na podstawie decyzji administracyjnych	20
Tabela 9 – Liczba rodzin objęta pomocą społeczną w 2024 w formie pracy socjalnej	20
Tabela 10 - Ogółem osoby i rodziny objęte pomocą przez Ośrodek (bez względu na rodzaj i formę tej pomocy)	21
Tabela 11 - Osoby i rodziny objęte pomocą materialną przez Ośrodek	21
Tabela 12 - Osoby i rodziny objęte pracą socjalną	22
Tabela 13 - Osoby i rodziny objęte wyłącznie pracą socjalną	22
Tabela 14 - Liczba osób korzystających z pomocy Ośrodka w stosunku do mieszkańców dzielnicy Włochy w latach 2022-2024.....	23
Tabela 15 – Kadra Ośrodka Pomocy Społecznej wg stanu na dzień 31.12.2024 r	27
Tabela 16 - Struktura wykształcenia pracowników Ośrodka	29
Tabela 17 - Plan i wykonanie budżetu.....	37
Tabela 18 - Rozdział 85195 – Pozostała działalność.....	39
Tabela 19 - Rozdział 85203 – Ośrodki wsparcia	39
Tabela 20 - Rozdział 85205 – Zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie	40
Tabela 21 - Rozdział 85213 - Składki na ubezpieczenie zdrowotne opłacane za osoby pobierające niektóre świadczenia z pomocy społecznej oraz za osoby uczestniczące w zajęciach w centrum integracji społecznej.....	40
Tabela 22 - Rozdział 85214 – Zasiłki okresowe, celowe i pomoc w naturze oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe	41
Tabela 23 - Rozdział 85216 - Zasiłki stałe	41
Tabela 24 - Rozdział 85219 - Ośrodki Pomocy Społecznej	41
Tabela 25 - Rozdział 85228 – Usługi opiekuńcze.....	42
Tabela 26 - Rozdział 85230 – Pomoc w zakresie dożywiania	42
Tabela 27 - Rozdział 85231 – Pomoc dla cudzoziemców	43
Tabela 28 - Rozdział 85295 - Pozostała działalność	43
Tabela 29 - Rozdział 85395 - Pozostała działalność	43
Tabela 30 - Rozdział 85415 – Pomoc materialna dla uczniów o charakterze socjalnym	44
Tabela 31 - Rozdział 85504 - Wspieranie rodziny	44

Tabela 32 - Plan i wykonanie wydatków Ośrodka Pomocy Społecznej Dzielnicy Włochy w latach 2022-2024	44
Tabela 33 - Plan i wykonanie dochodów Ośrodka w latach 2022-2024.....	46
Tabela 34 - Rozdział 85214 – wpływy z tyt. nienależnie pobranych świadczeń z pomocy społecznej - zasiłków celowych i okresowych	47
Tabela 35 - Rozdział 85219 – wpływy z tyt. wynagrodzenia dla płatnika za terminowe odprowadzanie zaliczek na podatek dochodowy od osób fizycznych	47
Tabela 36 - Rozdział 85228 – wpływy z tyt. odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze	47
Tabela 37 - Rozdział 85230 – wpływy z tyt. odpłatności za obiady i zwrot nienależnie pobranych zasiłków na zakup żywności	48
Tabela 38 - Wykonanie ogółem dochodów budżetowych w latach 2022-2024	48
Tabela 39 - Zasiłki stałe.....	50
Tabela 40 - Składki na ubezpieczenia zdrowotne.....	50
Tabela 41 - Zasiłki okresowe	51
Tabela 42 - Porównanie wybranych zasiłków celowych dla osób (rodzin), których dochód przekroczył kryterium dochodowe oraz dla osób (rodzin) których dochód nie przekroczył kryterium dochodowego – z uwzględnieniem celów, na które została przyznana pomoc.	52
Tabela 43 - Średnia kwota przyznanej pomocy w formie zasiłku celowego	55
Tabela 44 - Porównanie liczby osób otrzymujących zasiłki z OPS w latach 2022-2024	56
Tabela 45 - Podstawowa praca socjalna	57
Tabela 46 - Pogłębiona praca socjalna skierowana do rodzin z dziećmi.....	59
Tabela 47 – Posiłki dla klientów Ośrodka w 2024 r.....	61
Tabela 48 - Liczba osób korzystających z usług opiekuńczych i specjalistycznych usług opiekuńczych w OPS oraz liczba godzin usług faktycznie zrealizowanych w latach 2022 -2024 ...	64
Tabela 49 - Liczba przyznanych i zrealizowanych godzin specjalistycznych usług opiekuńczych świadczonych przez osoby ze specjalistycznym przygotowaniem na przestrzeni lat 2022-2024....	66
Tabela 50 - Struktura wieku osób z chorobą psychiczną i autyzmem w latach 2022-2024	67
Tabela 51 - Struktura rodzin – specjalistyczne usługi opiekuńcze świadczone przez osoby ze specjalistycznym przygotowaniem w latach 2022-2024.....	67
Tabela 52 - Rodzaje specjalistycznych usług opiekuńczych świadczonych przez osoby ze specjalistycznym przygotowaniem na przestrzeni lat 2022-2024 (wg rozporządzenia z dnia 22 września 2005 roku w sprawie specjalistycznych usług opiekuńczych).....	68
Tabela 53 - Osoby kierowane do domów pomocy społecznej w 2024 r.....	72
Tabela 54 - Wiek osób korzystających z konsultacji psychologicznych.....	77
Tabela 55 - Rodziny z asystentem rodziny	83
Tabela 56 - Rodziny z problemem przemocy	85
Tabela 57 - Grupy robocze /Grupy diagnostyczno-pomocowe.....	86
Tabela 58 – Stypendia i zasiłki szkolne	88
Tabela 59 - Potwierdzenie uprawnień do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych w latach 2022-2024.....	88
Tabela 60 - Średnia liczba osób korzystających z pomocy w formie usług opiekuńczych w DDP zlokalizowanych pod adresami: Robotnicza 15 i Potrzebna 10 w latach 2023-2024.....	103
Tabela 61 - Wysokość odpłatności ponoszona przez pensjonariuszy (wyrażona w procentach) za usługi opiekuńcze w DDP w roku 2023 i 2024	104

Tabela 62 - Struktura w/g wieku i płci osób korzystających z usług opiekuńczych w DDP ul. Potrzebna 10 i ul. Robotnicza 15 w roku 2023 i 2024	105
Tabela 63 - Sytuacja rodzinna osób korzystających z usług opiekuńczych w DDP 2024 roku	105
Tabela 64 - Charakterystyka osób korzystających z usług opiekuńczych w DDP ul. Potrzebna 10 i ul. Robotnicza 15 w roku 2024 pod względem stopnia niepełnosprawności	105
Tabela 65 - Źródła utrzymania pensjonariuszy DDP w roku 2024	105
Tabela 66 - Charakterystyka pensjonariuszy DDP pod względem wybranych problemów zdrowotnych, wymagających leczenia specjalistycznego w roku 2024	106
Tabela 67 - Zrealizowane zadania o charakterze pomocowym w Dziennych Domach Pomocy w roku 2024 r.	109
Tabela 68 - Wykaz zrealizowanych w Dziennych Domach Pomocy wybranych zajęć/zadań o charakterze aktywizującym w 2024 r.	123
Tabela 69 - Wykaz świadczeń dla osób z Ukrainy, którym udzielono wsparcia w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa	148
Tabela 70 – Wywiady środowiskowe i wnioski rejestrowane w systemie POMOST STD	148
Tabela 71 – Liczba wydanych decyzji administracyjnych i postanowień w latach 2022-2024	149

Wykres 1 - Struktura mieszkańców Dzielnicy wg wieku i płci (dzieci, osoby w wieku produkcyjnym i poprodukcyjnym)	10
Wykres 2 –Struktura mieszkańców Dzielnicy wg wieku i płci (chłopcy, mężczyźni w wieku produkcyjnym i poprodukcyjnym)	10
Wykres 3 – Struktura mieszkańców Dzielnicy wg wieku (dziewczynki, kobiety w wieku produkcyjnym i poprodukcyjnym)	11
Wykres 4 - Najczęściej występujące problemy/dysfunkcje oraz liczba rodzin na przestrzeni lat 2022 – 2024 wśród klientów OPS	18
Wykres 5 - Charakterystyka rodzin korzystających z pomocy w latach 2022-2024	20
Wykres 6 - Ogółem osoby i rodziny objęte pomocą przez Ośrodek (bez względu na rodzaj i formę tej pomocy)	21
Wykres 7 - Osoby i rodziny objęte pomocą materialną przez Ośrodek	22
Wykres 8 Osoby i rodziny objęte pracą socjalną	22
Wykres 9 - Osoby i rodziny objęte wyłącznie pracą socjalną	23
Wykres 10 - Procent osób korzystających z pomocy Ośrodka w stosunku do liczby mieszkańców dzielnicy Włochy	23
Wykres 11 - Schemat organizacyjny Ośrodka	26
Wykres 12 - Kadry Ośrodka Pomocy Społecznej	29
Wykres 13 - Struktura wykształcenia pracowników Ośrodka	29
Wykres 14 - Źródła finansowania wydatków Ośrodka w 2024 r.	39
Wykres 15 - Zestawienie powodów przyznawania zasiłków okresowych w 2024r. (wg. liczby świadczeń)	52
Wykres 16 - Porównanie liczby zasiłków celowych dla osób (rodzin), których dochód przekroczył kryterium dochodowe oraz dla osób (rodzin) których dochód nie przekroczył kryterium dochodowego – z uwzględnieniem celów, na które została przyznana pomoc	54
Wykres 17 - Porównanie łącznych kwot wybranych zasiłków celowych przyznanych osobom (rodzinom), których dochód nie przekroczył kryterium dochodowego oraz osobom (rodzinom)	

których dochód przekroczył kryterium dochodowe – z uwzględnieniem celów, na które została przyznana pomoc	55
Wykres 18 – Średnia kwota przyznanej pomocy w formie zasiłku celowego	56
Wykres 19 - Porównanie liczby osób otrzymujących zasiłki z OPS w latach 2022-2024.....	56
Wykres 20 – Zajętości MAL w 2024.....	132
Wykres 21 – Zaangażowanie wolontariuszy Ośrodka	133
Wykres 22 - Spotkania Senior Caffè	137

